

04.06.2018

Kokousaika 04.06.2018 16:00 - 16:55

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan pormestari
Arhinmäki, Paavo kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Honkasalo, Veronika
Koulumies, Terhi
Ohisalo, Maria
Pakarinen, Pia apulaispormestari

Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Razmyar, Nasima apulaispormestari
Sazonov, Daniel poistui 16:49, poissa: 397 - 398 §:t

Sevander, Tomi
Sinnemäki, Anni apulaispormestari
poissa: 401 §

Hamid, Jasmin varajäsen
Karhuvaara, Arja varajäsen
Vanhanen, Reetta varajäsen

Muut

Kousa, Tuuli kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
poistui 16:31, poissa: 402 - 411 §:t
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Arajärvi, Pentti kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami kansliapäällikkö
Aho, Mikko kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Laitio, Tommi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Pohjolainen, Liisa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Turpeinen, Leena vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Pohjaniemi, Marju henkilöstöjohtaja
Rinkineva, Marja-Leena elinkeinojohtaja

04.06.2018

	Rope, Jenni Saxholm, Tuula	kaupunginlakimies rahoitusjohtaja poissa: 401 §
	Summanen, Juha Matikainen, Kristiina	hallintojohtaja kaupunginsihteeri poistui 16:31, poissa: 402 - 411 §:t
	Nelskylä, Maria Menna, Lauri Katajamäki, Paula Björksten, Jenni	vs. kaupunginsihteeri johtava asiantuntija tiedottaja hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 387 - 411 §:t
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 387 - 388 §:t
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 389 - 396 §:t, 399 - 411 §:t
	Juha Summanen	hallintojohtaja 397 - 398 §:t
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 387 - 411 §:t

04.06.2018

§	Asia	
387	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
388	Asia/2	V 20.6.2018, Helsingin kaupungin vuoden 2017 tilinpäätöksen hyväksyminen
389	Asia/3	V 13.6.2018, Hallintosäännön muuttaminen
390	Asia/4	V 13.6.2018, Eräiden kirjanpidollisten rahastojen sääntöjen tarkistaminen
391	Asia/5	V 13.6.2018, Pihlajiston ala-asteen perusparannusta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen
392	Asia/6	V 13.6.2018, Kallion lukion perusparannusta ja laajennusta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen
393	Asia/7	V 13.6.2018, Kruunuvuoren asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12330
394	Asia/8	V 13.6.2018, Sörnäistentunnelin asemakaavan muuttaminen (nro 12162)
395	Asia/9	V 13.6.2018, Kiinteistön kauppaa koskevan sopimuksen hyväksyminen (Kansakoulunkatu 3)
396	Asia/10	V 13.6.2018, Ulkokuntalaisilta ja Suomen ulkopuolelta tulevilta perittävistä terveystilakausmaksusta luopuminen
397	Asia/11	V 13.6.2018, Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen valinta
398	Asia/12	V 13.6.2018, Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan jäsenen valinta
399	Asia/13	V 13.6.2018, Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelma
400	Asia/14	V 13.6.2018, Valtuutettu Mai Kivelän aloite kaupungin ateriatarjonnan muuttamisesta kasvispainotteisemmaksi
401	Asia/15	Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen eräille asuntotuotannon hankkeille
402	Asia/16	Lainan myöntäminen Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle
403	Asia/17	Lainan myöntäminen Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle ja liikuntatilahanketta koskevan aiemman lainapäätöksen muuttaminen

04.06.2018

404	Asia/18	Päiväkoti Aadan ja leikkipuisto Idan uudisrakennusta koskevan hanke-suunnitelman hyväksyminen (Pohjos-Haaga, Ida Aalbergintie 8)
405	Asia/19	Selvitys sosiaaliasiamiesten toiminnasta vuodelta 2017
406	Asia/20	Valtuutettu Seija Muurisen toivomusponsi toimialojen yhteistyön tehos-tamisesta nuorten seksuaalikasvatuksessa osana laajempaa aikuistu-misen tuen kokonaisuutta
407	Asia/21	Valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponsi kokemusasiantuntijoi-den ja päihdetyön ammattitutkinnon suorittaneiden osaamisen hyö-dyntämisestä kaupungin päihdetyössä
408	Asia/22	Helsingin uuden yleiskaavan toteuttamisohjelma
409	Asia/23	Asuntokortteleiden varaaminen laatu- ja hintakilpailua varten (Laajasa-lo, Kruunuvuorenranta korttelit 49288 ja 49289)
410	Asia/24	Kaupunginvaltuuston 30.5.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano
411	Asia/25	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 387

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Paavo Arhinmäen ja Reetta Vanhasen sekä varatarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Maria Ohisalon.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Otso Kivekkään sijasta Reetta Vanhasen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Paavo Arhinmäen ja Otso Kivekkään sekä varatarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Maria Ohisalo.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 388

V 20.6.2018, Helsingin kaupungin vuoden 2017 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2018-002723 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

- hyväksyä kaupungin vuoden 2017 tilinpäätöksen, siten että tilikauden tulos ennen varaus ja rahastokirjauksia on 483 093 012,70 euroa, sekä

- hyväksyä tilikauden tuloksen käsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 974 979,22 euroa siirretään liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti liikenneliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palvelukeskusliikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 7 252 684,81 euroa siirretään palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti palvelukeskusliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Taloushallintopalveluliikelaitoksen ylijäämä, 30 634,62 euroa siirretään taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti taloushallintopalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Rakentamispalveluliikelaitoksen ylijäämä, 21 436 231,33 siirretään rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti rakentamispalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Työterveysliikelaitoksen ylijäämä, 598 280,35 euroa siirretään työterveysliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti työterveysliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Rahastojen yli-/alijäämät ennen rahastosiirtoja siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin. Asuntotuotantorahaston alijäämä, -3 245 250,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 2 493,23 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 1 666 224,54 euroa ja innovaatorahaston alijäämä, -1 868 204,72 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

- hyväksyä muun toiminnan tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavasti:

04.06.2018

Asia/2

Kamppi–Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 604 685,85 euroa.

Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta 8 905 000,00 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä 3 822 328,80 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 448 945 048,83 euroa, kirjataan kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin.

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää, että innovaatorahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

Liitteet

1 hki_tp_2017_KOKO_KIRJA_fi_ilman_allekirjoituksia_versio_17052018_klo_1335_AHJO

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus on 19.3.2018 §159 käsitellyt ja allekirjoittanut Helsingin kaupungin tilinpäätöksen.

Kaupunginhallituksen päätöksessä, kohdassa rahastojen yli- ja alijäämien käsittely, oli asuntotuotantorahaston alijäämä merkitty virheellisesti ylijäämäksi 3 245 250,24 euroa, tässä päätösehdotuksessa se on korjattu alijäämäksi -3 245 250,24 euroa.

Kaupunginhallituksen kokouksessa 19.3.2018 käsiteltyyn tilinpäätöskirjaan vuodelta 2017 on tehty seuraava korjaus kaupunginhallituksen 19.3.2018 päätöstä vastaavasti: Kohdassa 1.7. Tilikauden tuloksen käsittely -otsikon alla on tarkistettu euromäärä: Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta 8.905.000 euroa.

Edellä mainitut virheet on todettu kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen ja korjaukset on sovittu tilintarkastajien kanssa tehtävän ennen tilinpäätöksen käsittelyä kaupunginvaltuustossa.

Vuosi 2017 oli Helsingin kaupungin taloudessa talousarviossa odotettua myönteisempi. Kaupungin toimintakate toteutui talousarviota parempana, ja verotulot kasvoivat talousarviossa ennakoitua enemmän. Myös korkomenot toteutuivat talousarviota pienempinä. Siten vuosikate toteutui noin 360 miljoonaa euroa talousarviota parempana ja hieman edellisvuoden tasoa paremmin.

Kaupungin tulorahoitus riitti talousarviossa ennakoitua paremman verotulokehityksen ansiosta kattamaan investoinnit. Vuonna 2017 toiminnan ja investointien rahavirta muodostui noin 245 miljoonaa euroa positiiviseksi. Helsingin investointitaso verrattuna poistoihin on merkittävästi suurempi muita suuria kaupunkeja vertailtaessa.

Miljoonaa euroa	Käyttö 2014	Käyttö 2015	Käyttö 2016	Käyttö 2017
Vuosikate (ilman maan ja rakennusten myyntituloja)	481	260	569	679
Maanmyyntitulot	105	104	240	143
Rakennusten ja osaketilojen myynti	19	8	25	46
Vuosikate sekä maan, rakennusten ja osaketilojen myyntitulot yhteensä	605	372	834	868
Investoinnit	549	493	663	620
Erotus	56	-121	171	248

Kaupungin tilikauden tulos oli 483,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 tulos oli 470,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 tulos mahdollistui, kun toimintakate toteutui talousarviota parempana ja verotulot kasvoivat talousarviossa ennakoitua enemmän. Myös korkomenot olivat talousarviota pienemmät. Kaupungin kokonaismenot alittivat talousarvion johtuen pääasiassa Länsimetron liikennöinnin aloittamisen viivästymisen vaikutuksesta HKL:n menoihin ja HSL:n maksusuuteen.

Kaupungin menot toteutuivat edellistä vuotta pienempänä johtuen perustoimeentulotuen maksatuksen siirtymisestä KELA:lle. Vertailukelpoisesti tarkastellen menokasvu jäi matalaksi, vain noin 0,6 prosenttiin.

Verotulot toteutuivat 247 miljoonaa euroa talousarviota korkeampina ja vuoteen 2016 verrattuna verotuloja kertyi 5,5 prosenttia enemmän.

Vuosikate 838 miljoonaa euroa toteutui 359 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana ja on poistotasoon suhteutettuna 236 %. Vuosikatteeseen sisältyy aiemmin satunnaisiin eriin kirjattu maan ja rakennusten myyntien voitto.

Tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2017	01.01.–31.12.2016
Toimintatuotot *)	1 179 736	1 320 999
Valmistus omaan käyttöön	135 069	117 111
Toimintakulut *)	-4 175 166	-4 267 583
TOIMINTAKATE	-2 860 361	-2 829 474
Verotulot	3 380 795	3 205 605
Valtionosuudet	220 442	316 331
Rahoitustuotot	116 133	133 376
Rahoituskulut	-19 110	-18 449
VUOSIKATE	837 900	807 389
Poistot ja arvonalentumiset	-354 807	-337 209
TILIKAUDEN TULOS	483 093	470 180
Tilinpäätössiirrot	-1 703	-5 141
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	481 390	465 039

*) Satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjauskäytännön 2017 muutoksen vaikutus huomioitu vuoden 2016 vertailuluvuissa

Kaupungin investointien toteuma vuonna 2017 oli liikelaitosten investoinnit (lähinnä HKL:n joukkoliikenneinvestointeja) huomioiden 621 miljoonaa euroa. Ilman Variotram-raitiovaunuihin kohdistuneen 32,5 miljoonan euron hinnanalennuksen huomiointia kaupungin investointien taso vuonna 2017 on 653,9 miljoonaa euroa eli lähes edellisen vuoden tasolla.

Päättyneellä strategiakaudella on tasapainoisen talouden tavoitteen mukaisesti tavoitteena ollut rahoittaa edellisvuosia merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla. Maanmyyntitavoite oli 100 miljoonaa euroa. Maanmyyntituloja kertyi 143 miljoonaa euroa, joista kirjautui vuonna 2017 käyttöönotetun kirjanpitokäytännön mukaan investointiosaan tasearvon mukaiset 8 miljoonaa euroa. Loppuosa eli 135 miljoonaa euroa kirjautui käyttötalouteen. Rakennusten ja osakkeiden myyntitavoite oli 35 miljoonaa euroa. Myyntitulot olivat yhteensä 46 miljoonaa euroa, josta vastaavan kirjanpitokäytännön mukaan kirjattiin myyntituloja 22 miljoonaa euroa investointiosaan ja loppuosa eli 24 miljoonaa euroa käyttötalouteen. Merkittävä maan ja rakennusten myyntikohde oli Metropolia Ammatti-korkeakoulu Oy:n käytössä olevat kiinteistöt.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 245,1 miljoonaa euroa positiivisena.

Uusia pitkäaikaisia lainoja ei nostettu. Kaupungin lainakanta aleni 1 206 miljoonaan euroon (sisältäen HKL:n rahalaitoslainat); pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 165 miljoonaa euroa. Lainakannan lyhennykset rahoitettiin ylijäämäisestä toiminnan ja investointien rahavirrasta.

Kaupungin rahavarojen muutos oli 196,7 miljoonaa euroa positiivinen. Emokaupungin kassavarojen määrä kasvoi vuonna 2017 yhteensä 184 miljoonaa euroa.

Kassaylijäämä muodostui seuraavasti:

RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	837 900	807 389
Tulorahoituksen korjauserät	-173 704	-251 476
	664 196	555 913
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-621 443	-662 960
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 667	18 806
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	192 631	247 049
	-419 145	-397 105
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	245 051	158 808
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-12 283	-9 912
Antolainasaamisten vähennys	69 483	67 330
	57 200	57 418
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	110 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-165 308	-320 729
	-165 308	-210 729
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	10 268	-5 900
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 900	-2 247
Saamisten muutos	21 757	-133 043
Korottomien velkojen muutos	32 630	315 124
	59 755	173 934
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-48 353	20 623
RAHAVAROJEN MUUTOS	196 698	179 432
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 316 561	1 119 863
Rahavarat 1.1.	1 119 863	940 431
	196 698	179 432

Kaupungin taseen loppusumma vuonna 2017 kasvoi 248 miljoonaa euroa. Positiivisen verotulokehityksen aiheuttama tilikauden ylijäämä 481 miljoonaa euroa mahdollisti pitkäaikaisen vieraan pääoman alenemisen (lainat rahoituslaitoksilta). Poistoja merkittävästi korkeamman investointitason seurauksena aineellisten hyödykkeiden erä on kasvanut.

Kaupungin rahat ja pankkisaamiset kasvoivat kuluvalle tilikaudella 197 miljoonaa euroa. Kassavarojen muutos johtui osittain aiempina vuosina toteutuneiden maakauppojen tilityksistä ja osittain positiivisesta verotulokehityksestä.

Taseen tunnusluvut, jotka ilmaisevat vakavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta, ovat kehittyneet seuraavasti:

Taseen tunnusluvut	2017	2016	2015	2014	2013
Omavaraisuusaste, prosenttia	79,6	77,6	77,9	78	76,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	47,7	49,9	52,5	45,6	44,4
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	54,2	53
Lainakanta, 31.12. miljoonaa euroa	1 206	1 371	1 582	1 569	1 515
Lainat, euroa/asukas	1 871	2 157	2 518	2 521	2 472
Lainasaamiset, 31.12. miljoonaa euroa	1 894	1 951	2 009	2 087	1 524

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2017 vuosikate parani vuodesta 2016 noin 88 miljoonalla eurolla ollen 1 393 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin vuosikate kasvoi 31 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Näin ollen tytäryhteisöjen vaikutus kaupunkikonsernin vuosikatteeseen oli yli 50 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempi. Ennen kaikkea Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n toiminta oli edellistä vuotta kannattavampaa.

Kaupunkikonsernin ylijäämä oli 648 miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 50 miljoonaa euroa. Ylijäämän kasvu oli seurausta Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n toiminnan vaikutuksesta.

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Toimintatuotot *)	3 368 014	3 430 380
Toimintakulut *)	-5 549 282	-5 605 799
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	23 333	9 883
TOIMINTAKATE	-2 157 935	-2 165 536
Verotulot	3 380 795	3 205 605
Valtionosuudet	220 442	316 330
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 647	16 755
Muut rahoitustuotot	10 023	14 314
Korkokulut	-69 456	-73 753
Muut rahoituskulut	-8 851	-8 902
	-50 638	-51 586
VUOSIKATE	1 392 664	1 304 813
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-708 445	-675 889
Omistuksen eliminointierot	-867	-451
Arvonalentumiset	0	-291
	-709 312	-676 631
Satunnaiset erät	2 492	0
TILIKAUDEN TULOS	685 844	628 182
Tilinpäätössierrot	-15 738	-12 546
Tilikauden verot	-12 602	-10 906
Laskennalliset verot	-10 462	-8 052
Vähemmistöosuudet	1 289	1 754
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	648 330	598 432
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, prosenttia	60,7	61,2
Vuosikate/Poistot, prosenttia	196,6	193,0
Vuosikate, euroa/asukas	2 160	2 053
Asukasmäärä	644 700	635 600

*) 2016 vuoden vertailutieto on muutettu vastaamaan nykyistä kirjauskäytäntöä.

Kaupunkikonsernin vuoden 2017 toiminnan ja investointien rahavirta oli 171 miljoonaa euroa positiivinen eli selvästi edellisen vuoden tasoa (-37 miljoonaa euroa) parempi. Kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli 245 miljoonaa euroa, mutta myös tytäryhteisöjen yhteenlaskettu vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan oli edellisvuotta parempi. Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu investointitaso oli 76 miljoonaa euroa edellisvuotta matalampi.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 4 985 miljoonaa euroa (7 732 e/as.) ja tästä kaupungin lainakanta 1 206 miljoonaa euroa (1 871 e/as.). Helsingin kaupungin lainakanta pieneni ja tytäryhteisöjen lainakanta kasvoi. Tytäryhteisöjen lainakannan kasvu kohdentui lähinnä kaupungin vuokra-asuntoja ja muuta asunto-omaisuutta hallinnoiviin yhtiöihin sekä kaupunginteatterin peruskorjaukseen.

Konsernin lainasaamiset olivat 480 miljoonaa euroa (745 e/as.) pysyen edellisen vuoden tasolla. Kaupungin lainasaamiset sekä rahoituslaskelmassa näkyvä antolainasaamisten vähennys eliminoituvat konsernirahoituslaskelmassa, sillä pääosa kaupungin antolainoista on lainoja omille tytäryhteisöille.

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden rahoituslaskelma muodostui seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOTUSLASKELMA

1 000 euroa	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate *)	1 392 664	1 304 813
Satunnaiset erät *)	2 493	0
Tilikauden verot	-12 602	-10 906
Tulorahoituksen korjauserät	-188 918	-292 257
	1 193 637	1 001 650
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 385 994	-1 505 347
Rahoitusosuudet investointimenoihin	33 379	20 003
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	330 243	446 372
	-1 022 372	-1 038 972
	171 265	-37 322
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-10 709	-8 483
Antolainasaamisten vähennys	8 986	7 939
	-1 724	-544
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	417 793	534 986
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-347 200	-581 447
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-26 228	-24 788
	44 364	-71 249
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 774	9 628
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 506	-13 370
Saamisten muutos	-23 272	-115 793
Korottomien velkojen muutos	74 214	-36 373
	36 661	-155 908
	103 464	-203 030
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 532 441	1 257 711
Rahavarat 1.1.	1 257 711	1 498 063
	274 730	-240 352

Tilinpäätöksen käsittelyyn liittyen Khs toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Innovaatorahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 10 miljoonaa euroa. Innovaatorahasto mahdollistaa kaupungin kilpailukyvyn kehittämistä yhdessä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa ja kohdistuu rahastonsääntöjen mukaisesti kaupungin osaamis- ja elinkeinoperustaa luovien hankkeiden rahoittamiseen. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto on 25.9.2017, §3 päättänyt innovaatorahaston käytön periaatteista, joiden mukaan ensisijaisesti priorisoidaan hankkeita, jotka edistävät Helsingin yritysekosysteemien kehittymistä tai kokeilualustojen luomista ja joiden kautta rahoituksella edistetään innovaatiotoimintaa ja yrittäjyyttä laajasti. Myös hankkeiden tuomat hyödyt kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja hyvinvoinnin edistämiseksi huomioidaan.

Innovaatorahaston vapaa pääoma on maaliskuussa 2018 noin 5,4 miljoonaa euroa. Rahaston toteutunut käyttö on vaihdellut, ollen viime vuosina joina hankehakuja on järjestetty 3–3,5 miljoonaa euroa. Uusien hankkeiden rahoittaminen ja käynnissä olevien jatkorahoittamisen turvaaminen tulevina vuosina edellyttää innovaatorahaston kartuttamista.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

Liitteet

1 hki_tp_2017_KOKO_KIRJA_fi_ilman_allekirjoituksia_versio_17052018_klo_1335_AHJO

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, virkaehtosopimus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.03.2018 § 159

HEL 2018-002723 T 02 06 01 00

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä kaupungin vuoden 2017 tilinpäätöksen.

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle kaupungin tilinpäätöksen osoittaman tilikauden tuloksen 483 093 012,70 euroa ennen varaus- ja rahastokirjauksia käsittelystä seuraavaa:

Liikenneliikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 974 979,22 euroa siirretään liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti liikenneliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palvelukeskusliikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 7 252 684,81 euroa siirretään palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti palvelukeskusliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Taloushallintopalveluliikelaitoksen ylijäämä, 30 634,62 euroa siirretään taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti taloushallintopalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Rakentamispalveluliikelaitoksen ylijäämä, 21 436 231,33 siirretään rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti rakentamispalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Työterveysliikelaitoksen ylijäämä, 598 280,35 euroa siirretään työterveysliikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti työterveysliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Rahastojen yli-/alijäämät ennen rahastosiirtoja siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin. Asuntotuotantorahaston ylijäämä, 3 245 250,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 2 493,23 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 1 666 224,54 euroa ja innovaatorahaston alijäämä, -1 868 204,72 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

Kamppi–Töölölahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 604 685,85 euroa.

Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta 8 905 000,00 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä 3 822 328,80 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

04.06.2018

Asia/2

Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin 448 945 048,83 euroa.

Edelleen kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että innovaatorahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi
Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Tuija Kuivalainen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.06.2018

Asia/3

§ 389

V 13.6.2018, Hallintosäännön muuttaminen

HEL 2018-004314 T 00 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulemaan voimaan 1.7.2018 lukuun ottamatta muutoksia, jotka koskevat kulttuuripalvelukokonaisuutta ja kirjastopalvelukokonaisuuden muodostamista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa koskevat muutokset tulevat voimaan 1.1.2019 lukien.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että hallintosäännön muutosten täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen muutosten voimaantuloa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset hyväksytyt
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto on 16.11.2016, 291 § hyväksynyt Helsingin kaupungin uuden johtamisjärjestelmän mukaisen hallintosäännön. Kaupunginvaltuusto on edellisen kerran muuttanut hallintosääntöä 11.4.2018, 77 §.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle muodostetaan neljäs palvelukokoonaisuus, kirjastopalvelukokonaisuus. Tällä päätöksellä tehdään palvelukokoonaisuuden muodostamisen edellyttämät muutokset hallintosäätöön. Lisäksi tehdään vähäisiä muutoksia kaupunginhallituksen, kaupunkiympäristölautakunnan ja rakennusvalvontapäällikön toimivaltaan.

Esittelijän perustelut

Muutokset kirjastopalvelukokoonaisuuden muodostamisen johdosta

Helsingin organisaatiouudistuksessa 1.6.2017 lukien rakennettiin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sisälle kulttuurin palvelukokoonaisuus. Kaupunginkirjastosta tuli palvelukokoonaisuuteen yksi palvelu.

Kirjaston tehtävä eroaa muista kulttuuripalveluista. Sillä on korostettu rooli kansalaistoiminnan olosuhteiden turvaajana, omaehtoisen kulttuuri- ja kansalaistoiminnan alustana sekä kotouttamisen ja neuvonnan toimijana.

1.1.2017 voimaan tulleen kirjastolain (1492/2016) mukaan yleisellä kirjastolla on kulttuuristen tehtävien lisäksi muitakin laajoja tavoitteita. Kirjastolain 2 §:n mukaan yleisen kirjaston tulee edistää

- 1) väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin;
- 2) tiedon saatavuutta ja käyttöä;
- 3) lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa;
- 4) mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen;
- 5) aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Helsingin kirjastopalveluilla on myös muista poikkeava lakisääteinen kansallinen kehittämistehtävä. Kirjastopalvelujen aineisto- ja metatietoyksikkö sekä valtakunnallinen kehittämissyksikkö tuottavat laki- tai sopimus pohjaisesti palveluita maan kaikille yleisille kirjastoille.

Helsingin kaupunginkirjasto tavoittaa kaupunkilaiset laajasti. Se palvelee kaikkia kaupunkilaisryhmiä, ja sitä käyttää eri selvitysten mukaan noin 80 % kaupunkilaisista, kun koko maan keskiarvo on noin 65 %. Kunta- ja kaupunkitutkimuksen mukaan helsinkiläiset ovat kaikista kaupungin palveluista toiseksi tyytyväisimpiä kirjastoon (91 %). Kaupungin organisaatiouudistuksen yhteydessä vuonna 2016 tehdyn kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kumppaniselvityksen mukaan kaikkein eniten erilaisia sidoksia ja yhteistyöhankkeita suuntautui muista toimijoista juuri kirjastoon.

Kirjasto on kooltaan suurempi kuin muut kulttuuripalvelukokoonaisuuden palvelut. Sillä on kaupunginosakirjastojen ja muun palveluverkon, valtakunnallisen tehtävän ja kansainvälisen aseman myötä jo valmiiksi syvä

ja moniulotteinen organisaatio. Aluepalvelujen yksiköllä on 37 kiinteää toimipaikkaa, kaksi kirjastoautoa sekä yhdeksän palvelupistettä sairaaloissa ja palvelutaloissa. Kirjastossa työskentelee 460 työntekijää, mikä on noin puolet palvelukokonaisuuden koko työntekijämäärästä. Jätkäsaarella kirjasto vastaa omien toimintojensa lisäksi alueen infokonttorista. Kirjaston profiili neuvonnan paikkana korostuu edelleen, kun keskustakirjasto Oodi avataan. Virka-Info on siirtymässä kaupungintalon aulasta Oodiin samoin kaupunkiympäristön toimialan Laituri-neuvontapistekin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tehnyt jatkuvasti kirjastoa koskevia poikkeuksia ja omia ratkaisuja. Toimialan toimintasäännössä ja hallintopäätöksissä, kuten delegoinneissa, kirjaston asema palvelukokonaisuuteen kuuluvana yhtenä palveluna on edellyttänyt erillissäytäjä. Hallinnollinen työ on lisääntynyt tavalla, joka ei tuota lisäarvoa. Esimerkiksi toimialan esimieskokouksiin kutsutaan tiedonkulun varmistamiseksi kirjastosta alempi esimiestaso kuin muista palveluista. Kirjaston oma perusorganisaatio on syvempi kuin toimialan muiden toimijoiden (liikunta ja nuoriso). Tämä hämärtää organisaatioterminologian ymmärrettävyyttä.

Kirjasto organisoii toimintaansa parhaillaan uudelleen keskustakirjasto Oodista johtuvien henkilöstöjärjestelyjen takia. Organisaatiomuutoksen jälkeen kaupungin nykyisen organisaatiomallin mukainen tiimi käsittäisi pääsääntöisesti 50–70 työntekijää ja useita kirjastoja. Sillä olisi myös lukuisia alatiimejä omine esimiehineen. Vastaavan kokoisia ja rakenteisia tiimejä ei löytyisi muualta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta.

Kirjastopalvelukokonaisuuden muodostamisen johdosta muutoksia on tehty hallintosäännön 2 luvun 15 §:ään, 4 luvun 7 § 2 momenttiin, 5 luvun 8 §:n 3 momenttiin ja 17 luvun 2 §:ään.

Muutos kaupunginhallituksen toimivaltaan

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 11 kohdassa määrätään, että kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää kirjanpidollisten rahastojen varoista myönnettävistä lainoista ja varojen muusta käytöstä.

Muiden kuin kirjanpidollisten rahastojen varoista myönnettävistä lainoista päättää tällä hetkellä kaupunginhallitus sen yleistoimivallan perusteella. Muihin lainoihin kuuluvat muun muassa talousarviolainat. Osa näistä lainoista on varsin pieniä. Ei ole tarkoituksenmukaista, että kaupunginhallitus päättää määrältään vähäisistä lainoista. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan voi delegoida päätösvaltaa sellaisissa asioissa, joista se päättää yleistoimivaltansa perusteella. Tämän vuoksi on perusteltua, että hallintosääntöä muutetaan siten, että kaupunginhallituk-

sella on toimivalta päättää lainojen myöntämisestä tai hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää lainojen myöntämisestä.

Selkeyden vuoksi 8 luvun 1 §:n 2 momentin 11 kohta on jaettu kahdeksi erilliseksi kohdaksi: Uusi 11 kohta koskee lainojen myöntämistä ja 12 kohta kirjanpidollisten rahastojen varojen käyttöä.

Muutos kaupunkiympäristölautakunnan toimivaltaan

Kaupunkiympäristölautakunnan toimivaltaan lisätään oikeus päättää muun kuin vaikutukseltaan merkittävän asemakaavan hyväksymisestä, milloin laaditaan asemakaava maanalaisten tilojen rakentamiseksi katualueella tai muulla yleisellä alueella tai laaditaan asemakaava laajuudeltaan vähäiselle asemakaavoittamattomalle alueelle (hallintosääntö 16 luku 1 §:n 3 kohta).

Tämä muutos oli tarkoitus tehdä samassa yhteydessä, kun muutettiin 16 luvun 1 §:n 2 kohdan määräyksiä (Kvsto 11.4.2018, 77§). Tämä osa jäi kuitenkin erehdyksessä pois.

Asemakaavan muutokseen voi liittyä tarve kaavoittaa myös aiemmin kaavoittamattomia maanalaisia alueita. Maankäyttö- ja rakennuslain 56 §:n mukaan asemakaava voidaan laatia myös vaiheittain siten, että se käsittää vain maanalaisia alueita. On tarkoituksenmukaista, että kaupunkiympäristölautakunnalla on toimivalta päättää asemakaavan laadimisesta maanalaisten tilojen rakentamiseksi katualueella tai muulla yleisellä alueella, milloin kaavan vaikutukset eivät ole merkittäviä.

Asemakaava on tarpeen hyväksyä laajuudeltaan vähäiselle alueelle silloin, kun asemakaavamuutoksen yhteydessä tulee ottaa myös vähäisissä määrin asemakaavoittamatonta aluetta mukaan. Tämä on kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaista.

Muutos rakennusvalvonnan päällikön toimivallassa

Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, ellei toimialalautakunta yksittäistapauksessa toisin päätä, käyttää kaupungin puhevaltaa toimialalautakunnan ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa.

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan toimivaltaan ei kuitenkaan kuulu puhevallan käyttäminen rakennusvalvontaviranomaisen päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa rakennusvalvontaviranomaisen itsenäisen aseman vuoksi.

04.06.2018

Asia/3

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä sen nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella rakennusvalvontaviranomaiselle annetusta tehtävästä.

Vuosittain Helsingin hallinto-oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle annetaan noin 20 lausuntoa ympäristö- ja lupajaoston tekemistä rakennuslupapäätöksistä, oikaisunhakupäätöksistä ja rakentamisen velvoitepäätöksistä tehdyistä valituksista. Tähän asti kaikki lausunnot on antanut ympäristö- ja lupajaosto.

Lausuntomenettelyn keventämiseksi ja tehostamiseksi esitetään, että rakennusvalvontapäällikölle annettaisiin toimivalta antaa rakennusvalvonnan muutoksenhakuun liittyviä lausuntoja. Hän voisi myös delegoida toimivallan alaisilleen viranhaltijoille.

Rakennusvalvontapäällikön toimivaltaa koskevaan hallintosäännön 16 luvun 9 §:n 1 momenttiin lisätään puhevallan käyttöä koskeva 11 kohta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset hyväksytyt
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.04.2018 § 87

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.06.2018

Asia/3

HEL 2018-004314 T 00 01 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupungin hallintosäätöä muutetaan seuraavasti:

Hallintosäätö 1.1.2019 lukien

II osa, 2 luku, 15 §

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla on kulttuuri- ja kirjastojaosto, joka asettaa osaltaan kulttuuripalvelukokonaisuudelle ja kirjastopalvelukokonaisuudelle tavoitteita sekä seuraa niiden toteutumista, antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta sekä huolehtii taide- ja kulttuuritoimintaan sekä kulttuuripolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä sekä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien hyväksymisestä.

I osa, 4 luku, 7 §, 2 momentti

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuudet

1 kohta

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen.

Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri-, museo- ja taidemuseotoiminnoista. Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa sille kuuluvista alueellisista erityistehtävistä, joista on erikseen säädetty.

II osa, 4 luku, 7 §:n 2 momentin 1 kohta

Kirjastopalvelukokonaisuus vastaa kirjastotoiminnasta sekä valtakunnallisesta kehittämistehtävästä, josta on lailla erikseen säädetty.

II osa, 5 luku, 8 §

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johtavat viranhaltijat

4 momentti

Kirjastopalvelukokonaisuutta johtaa kirjastopalvelujen johtaja.

III osa, 17 luku, 2 §

04.06.2018

Asia/3

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston erityinen toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kulttuuri- ja kirjastojaosto

1. asettaa osaltaan kulttuuripalvelukokonaisuudelle ja kirjastopalvelukokonaisuudelle tavoitteita sekä seuraa niiden toteutumista

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marko Luukkanen, lakimies, puhelin: 89130
marko.luukkanen(a)hel.fi

04.06.2018

Asia/4

§ 390

V 13.6.2018, Eräiden kirjanpidollisten rahastojen sääntöjen tarkistaminen

HEL 2017-004845 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa

- eräiden kaupungin kirjanpidollisten rahastojen säännöt sekä
- eräiden lahjoitusrahastojen sääntöjen tuottojen ja ylijäämän käsitteilyä koskevien 3 § ja 4 § määräykset 1.7.2018 lukien

liitteessä 1 esitetyn mukaiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi
Anu Turunen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kirjanpidon rahastojen säännöt
- 2 Kirjanpidon rahastojen säännöt, muutosversio
- 3 Lahjoitusrahastojen sääntöesimerkki
- 4 Yhteenvedo lahjoitusrahastojen delegointimuutoksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungilla on 41 kirjanpidollista rahastoa, joista 35 on lahjoitusrahastoa. Rahastojen sääntöihin tehtiin teknisiä muutoksia 17.5.2017 (Kvsto § 240), johtuen kaupungin siirtymisestä uuteen johtamisjärjestelmään 1.6.2017. Muutoksen kohteina olivat mm. päätösvaltuudet, jotka tuli muuttaa vastaamaan uutta organisaatorakennetta.

Kaupungin hallintosääntö on myös päivitetty organisaatiouudistuksen takia. Edellinen päivitys on tehty 14.2.2018 (Kvsto § 36). Hallintosääntö sisältää rahastoja käsitteleviä kohtia. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:ään on kirjattu kaupunginhallituksen toimivallasta seuraavasti: "Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää, kirjanpidollisten rahastojen varoista myönnettävistä lainoista ja varojen muusta käytöstä."

Tällä päätöksellä poistetaan päällekkäisyyden välttämiseksi rahastojen säännöistä kohdat, jotka sisältyvät kaupungin hallintosääntöön.

Tällä päätöksellä päivitetään lisäksi eräiden lahjoitusrahastojensäätöjen 3 §:n ja 4 §:n viittaukset 31.5.2017 lakanneisiin organisaatioyksiköihin, toimielimiin sekä virkanimikkeisiin.

Vielä tällä päätöksellä korjataan virhe, joka tapahtui 17.5.2017 tehdysssä sääntöpäivityksessä. Tuolloin innovaatorahaston säännöistä jäi puuttumaan 26.11.2014 tehty lisäys, jossa rahaston sääntöjen 3 §:ään lisättiin sana "osaamisperusta" "elinkeinoperustan" lisäksi. Rahaston voimassa olevien sääntöjen 3 §:n virke: "Rahaston varoja käytetään rahaston tarkoituksen mukaisten joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien tulevaisuuden elinkeinoperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen." muutetaan muotoon: "Rahaston varoja käytetään rahaston tarkoituksen mukaisten joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien tulevaisuuden elinkeinoperustaa ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen."

Liitteessä 1 on kaupungin kirjanpidollisten rahastojen säännöt, jotka tällä päätöksellä tulevat voimaan. Lahjoitusrahastojen sääntöjen tarkistetuista kohdista on yhteenvedo liitteen viimeisellä sivulla.

Liitteessä 2 on sääntöjen muutosversio, josta on nähtävissä kaikki muutoskohdat.

Liitteessä 3 on esimerkki lahjoitusrahastojen säännöistä, josta ilmenee sääntöjen 3 ja 4 §:n nykyinen muoto.

Lähiörahasto ollaan muuttamassa osallisuusrahastoksi. Liitteeseen sisältyvät lähiörahaston säännöt tullaan kumoamaan, kun rahasto puretaan rahoitettujen hankkeiden päättymisen jälkeen. Osallisuusrahaston säännöt ovat päätöksenteossa keväällä 2018.

Kaupunginhallitus toteaa, että se tulee tekemään erillisen täytäntöönpanopäätöksen, jolla se delegoi päätösvaltuudet asuntotuotantorahaston 2. ja 3. korin käytöstä kaupunkiympäristön toimialalle, vakuutusra-

04.06.2018

Asia/4

haston käytöstä kansliapäällikölle sekä lahjoitusrahastojen käytöstä liitteen 4 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi
Anu Turunen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kirjanpidon rahastojen säännöt
- 2 Kirjanpidon rahastojen säännöt, muutosversio
- 3 Lahjoitusrahastojen sääntöesimerkki
- 4 Yhteenvedo lahjoitusrahastojen delegointimuutoksista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 17.05.2017 § 240

HEL 2017-004845 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti muuttaa Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston, Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahaston, vakuutusrahaston, lähiörahaston, innovaatorahaston ja asuntotuotantorahaston säännöt, sekä kunkin lahjoitusrahaston sääntöjen 5 §:n liitteessä 1 esitetyn mukaiseksi 1.6.2017 lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus 08.05.2017 § 496

HEL 2017-004845 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston, Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahaston, vakuutusrahaston, lähiörahaston, innovaatorahaston ja asuntotuotantorahaston säännöt, sekä kunkin lahjoitusrahaston sääntöjen 5 §:n liitteesä 1 esitetyn mukaiseksi 1.6.2017 lukien.

02.05.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

§ 391

V 13.6.2018, Pihlajiston ala-asteen perusparannusta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2017-012805 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Pihlajiston ala-asteen koulun peruskorjauksen 12.12.2017 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 6 308 brm² ja että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 457 000 euroa syyskuun 2017 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Pihlajiston-aa-perusparannus-hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Pihlajiston ala-asteen koulussa annetaan suomenkielistä perusopetusta luokka-asteilla 1-6. Hankesuunnitelma koskee vuonna 1978 valmistunutta Osmo Lapon suunnittelemaa koulurakennusta ja sen pihaa osoitteessa Pihlajistontie 3.

Pihlajiston ala-asteen kouluun on suunniteltu laaja tekninen ja toiminnallinen perusparannus, jossa ajanmukaistetaan tilat, uusitaan talotekniset järjestelmät, korjataan rakennuksen ulkovaippa ja uusitaan ikkunat. Piha-alueet perusparannetaan kattavasti ja piha-alueelle toteutetaan lähiliikuntapaikka. Hankkeen tavoitteena on sisäilmaolosuhteiden ja energiatehokkuuden parantaminen sekä esteettömyyteen liittyvien

puutteiden korjaaminen. Rakennuksessa ei ole aiemmin tehty kattavaa peruskorjausta.

Hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö puoltaa hanketta jatkosuunnittelussa huomioitavin tarkennuksin.

Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden ja pelastuslaitoksen edustajia. Pihasuunnittelun yhteydessä on järjestetty koulun oppilaille osallistamistilaisuus.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut hankkeesta puoltavan lausunnon 17.4.2018 § 76.

Esittelijän perustelut

Tarve

Pihlajiston ala-asteen koulu toimii tällä hetkellä kahdessa eri toimipisteessä. Päärakennus on Pihlajiston ala-asteen koulun rakennus osoitteessa Pihlajistontie 3. Viikinmäen sivutoimipiste toimii osoitteessa Harjannetie 36. Pihlajiston ala-asteen koulun oppilaaksiottoalueen oppilasmääräennuste kasvaa aina vuoteen 2025 asti erityisesti Viikinmäen osalta. Oppilaita on Pihlajiston ala-asteen rakennuksissa yhteensä 421 (laskenta 20.9.2017). Oppilaspaikkoja on 668. Viikinmäen sivukoulu on tällä hetkellä täysi, joten Pihlajiston ala-asteen koulun päärakennukseen ohjautuu jatkossa suurempi määrä alueellisesta kasvusta. Vaikka päärakennuksessa on vielä väljää, on väestöennusteen mukaan koulu tehokkaassa käytössä jo 2020-luvun alkupuolella. Tilat mahdollistavat myös esikoulun toiminnan sijoittamisen kouluun. Oppilaita Pihlajiston ala-asteen päärakennuksessa on nyt noin 230. Henkilökuntaa on noin 45. Viikinmäen sivukoulu ei kuulu perusparannushankkeeseen.

Hankkeen toiminnallisena tavoitteena on tilankäytön tehostaminen ja tilojen monikäyttöisyyden kehittäminen. Koulun pohjaratkaisu tukee jo nykyisellään muunneltavien ja joustavien tilaratkaisujen toteuttamista. Tavoitteena on varustaa koulun tilat palvelemaan mahdollisimman hyvin uuden opetussuunnitelman mukaisia vaatimuksia ja digitalisaation toteutumista koulutiloissa. Rakennuksen esteettömyyttä parannetaan rakentamalla uusi hissi. Lisäksi pihalle on suunniteltu mahdollisuus esteettömään leikkiin.

Tekninen korjaustarve

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Pihlajiston ala-asteen koulun rakennus on valmistunut vuonna 1978. Rakennuksessa ei ole aiemmin tehty kattavaa peruserparannusta vaan ainoastaan osakorjauksia. Nykyinen ulkoseinärakenne on riskirakenne, joten rakennuksen vaippa uusitaan sisäkuoresta ulospäin. Valittu korjausaste perustuu kuntotutkimuksiin ja toimenpiteillä varmistetaan ulkoseinien rakennustekninen toiminta tulevaisuudessa. Teknisenä tavoitteena on rakennuksen energiatehokkuuden ja sisäilmaolosuhteiden parantaminen.

Suunnitelma

Toiminnalliset ja tilalliset ratkaisut ovat tavanomaisia mutta uuden oppimisympäristön vaatimukset huomioivia. Hankkeessa on tehty akustiset suunnitteluohjeet ohjaamaan avoimien oppimisympäristöjen suunnittelua kohteessa. Käden taidon tilakokonaisuus on suunniteltu niin, että vuonna 2005 tehty teknisen työn tilojen peruserparannus säilyy nykyisellään ja muut käden taidon tilat on ryhmitetty teknisen työn tilojen läheisyyteen.

Koulun keittiö varustetaan kuumennuskeittiöksi ja manuaalinen asiantalautus muutetaan automaattiseksi.

Rakennuksen ulkovaippa korjataan kattavasti siten, että ulkoseinät ja vesikatto puretaan lämmöneristyskerros mukaan lukien ja rakennetaan uudestaan. Kaikki alkuperäiset ikkunat uusitaan. Hankkeessa rakennuksen talotekniikka ja energiankulutus päivitetään tämänhetkisten vaatimusten mukaisiksi.

Vuokra-arvio

Hankkeen tilakustannus eli tilahankkeiden käsittelyohjeiden (kaupunginhallitus 14.12.2015 § 1208) mukaan määritelty sisäinen vuokra on noin 128 690 euroa/kk ja noin 1 544 315 euroa/v, josta pääomavuokran osuus on 109 860 euroa/kk ja ylläpitovuokran osuus on 18 830 euroa/kk. Pääomavuokra on 19,25 euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokra 3,30 euroa/htm²/kk, yhteensä 22,55 euroa/htm²/kk. Neliövuokran perusteena on 5 707 htm². Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Nykyinen vuokra on 9,11 euroa/htm²/kk, yhteensä 51 478 euroa/kk ja 617 736 euroa/v, josta pääomavuokran osuus on 6,04 euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokran osuus on 3,07 euroa/htm²/kk. Neliövuokran perusteena on 5 650 htm².

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala maksaa väistötiloista rakentamisen ajan nykyisten tilojen vuokran suuruista vuokraa. Väistötilojen kus-

tannus on sisällytetty pääomavuokraan tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaan.

Väistötilat

Väistötilojen arvioitu tilakustannus on 21 kuukauden vuokra-ajalla käyttötalouskustannuksina 1 800 000 euroa ja investointikustannuksina 700 000 euroa. Väistötilojen tarpeen arvio perustuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan väistötilojen tilaohjelmaan noin 1 700 hym².

Väistötilaksi on suunniteltu Viikinmäen korttelikoulun viereiselle kentälle pystytettäviä siirtokelpoisia tiloja. Jatkosuunnittelun aikana selvitetään myös muita, edullisempia vaihtoehtoja väistötiloiksi

Rahoitus

Hanke sisältyy vuoden 2018 talousarvion talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2018–2027, 14 miljoonan euron suuruisena vuosina 2019–2020 rakennettavana hankkeena. Hankesuunnitelman mukaan enimmäishinta on noussut 17,5 miljoonaan euroon (syyskuun 2017 kustannustaso, ajankohdan tarjoushintaaindeksi on 179,2), joka otetaan huomioon kaupunkiympäristölautakunnan vuoden 2019 talousarvioehdotukseen sisältyvässä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa.

Aikataulu

Tavoiteaikataulun mukaan rakentaminen alkaa 1/2020 ja työ valmistuu 6/2021. Kaupunkiympäristön toimialan rakennuttaminen-palvelu vastaa hankkeen toteuttamisesta. Rakennuksen ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan ylläpitopalvelu.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon (17.4.2018 § 76). Lausunnon mukaan hankkeella on vaikutusta Pihlajiston ala-asteen tilojen terveellisyyteen, turvallisuuteen, toiminnallisuuteen sekä viihtyisyyteen, jotka paranevat hankkeen johdosta. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta muistuttaa lausunnossa Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 kirjauksesta, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251

04.06.2018

Asia/5

maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Pihlajiston-aa-perusparannus-hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.04.2018 § 76

HEL 2017-012805 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Pihlajiston ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelmasta.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta muistuttaa Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 kirjauksesta, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Pihlajiston ala-asteen perusparannuksen 12.12.2017 päätystä hankesuunnitelmasta.

Hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden ja pelastuslaitoksen edustajia asiantuntijoina. Pihasuunnittelun yhteydessä on järjestetty koulun oppilaille osallistamistilaisuus. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon, jossa esitetyt kommentit huomioidaan suunnittelussa.

Hankkeelle on talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2018–2027 varattu 14 miljoonaa euroa toteutettavaksi vuosina 2019–2020.

Koulussa annetaan suomenkielistä perusopetusta luokka-asteilla 1-6, jatkossa tiloihin sijoittuu myös esikoulun toimintaa. Pihlajiston ala-asteen koulun oppilaaksiottoalueen oppilasennuste kasvaa vahvasti vuoteen 2025 asti, erityisesti Viikinmäen osalta. Oppilaita on (laskenta 20.9.2017) molemmissa rakennuksissa yhteensä 421, oppilaspaikkoja 668. Viikinmäen sivukoulu on tällä hetkellä jo täysi, joten Pihlajiston ala-asteen koulun päärakennukseen ohjautuu jatkossa suurempi määrä alueellisesta kasvusta. Vaikka päärakennuksessa on vielä väljää, väestöennusteen mukaan koulu on tehokkaassa käytössä jo 2020-luvun alkupuolella. Tilat mahdollistavat myös esikoulun toiminnan sijoittamisen kouluun jatkossa.

Hankesuunnitelma

Laadittu hankesuunnitelma koskee vuonna 1978 valmistunutta, Osmo Lapon suunnittelemaa koulurakennusta ja sen pihaa osoitteessa Pihlajistontie 3. Rakennus on Kaupunkisuunnitteluviraston Helsingin koulurakennusten suojelutarvetta selvittävässä Opintiellä-julkaisussa luokiteltu kolmanneksi ylimpään luokkaan 2. Erillinen, työsuhdeasuntoja sisältävä asuinrakennus on tarkoitus purkaa hankkeen yhteydessä pois. Purkamisen kustannus ei sisälly hankkeeseen.

Hankkeen yhteydessä toteutetaan laaja tekninen ja toiminnallinen perusparannus, jossa ajanmukaistetaan tilat, uusitaan talotekniset järjestelmät, korjataan rakennuksen ulkovaippa ja uusitaan ikkunat. Nykyinen ulkoseinä rakenne on riskirakenne, joten rakennuksen vaippa uusitaan sisäkuoresta ulospäin: lämmöneristeet ja julkisivu- sekä vesikattomateriaalit. Valittu korjausaste perustuu kuntotutkimukseen, ja toimenpiteillä varmistetaan ulkoseinien rakennustekninen toiminta tulevaisuudessa. Hankkeen tavoitteena on sisäilmaolosuhteiden ja energiatehokkuuden parantaminen. Hankkeessa korjataan esteettömyyteen liittyvät puutteet, tehdään piha-alueiden perusparannus ja toteutetaan lähiliikuntapaikka. Kaksi ilmanvaihtokonehuonetta rakennetaan uudelleen ja laajennetaan 60 brm²:n verran. Rakennuksessa ei ole aiemmin tehty kattavaa peruskorjausta.

Tilaratkaisuissa toteutetaan uusien oppimisympäristöjen mukaisia ja digitalisaatiota tukevia ratkaisuja. Oppimisen tilat ovat joustavia ja helpposti muunneltavia. Oppimista tapahtuu enemmän erilaisissa ryhmissä ja tilat voivat olla myös suurempia yhtenäisiä tiloja, joissa on erilaisille ryhmille sopivia oppimisen paikkoja. Koulun pohjaratkaisu tukee jo nykyisellään muunneltavien ja joustavien tilaratkaisujen toteuttamista. Vaapaata kansalaiskäyttöä ja liikuntasalin käyttöä mahdollistavia ratkaisuja on kehitetty suunnitelmassa.

Hankkeen bruttoala on 6308 brm², sisältäen perusparannettavat tilat ja ilmanvaihtokonehuoneiden laajennuksen. Huoneistoala 5707 htm² ja hyötyala 3920 hym².

Kustannukset ja vuokravaikutus

Kaupunkiympäristön toimialan laatiman kustannusarvion mukaan hankkeen kustannukset ovat kustannustasossa 9/2017 verottomana 17 457 000 euroa, 2770 euroa/brm².

Kaupunkiympäristön toimialan ilmoituksen mukaan Pihlajiston ala-as-teen kiinteistön nykyinen vuokra on 617 732 euroa vuodessa, 51 478 euroa kuukaudessa ja 9,11 euroa/htm² kuukaudessa, vuokranmaksuala 5650 m².

Perusparannuksen jälkeinen vuokra-arvio on 1 544 315 euroa vuodessa, 128 690 euroa kuukaudessa ja 22,55 euroa/htm² kuukaudessa. Vuokranmaksun perusteena on 5707 htm².

Tämän lisäksi väistötilojen aiheuttama tilakustannus on 21 kuukauden vuokra-ajalla käyttötaloustalouksena 1 800 000 euroa ja investointikustannuksina 700 000 euroa.

Perusparannettavien tilojen irtokalusteisiin ja varusteisiin on kasvatuksen ja koulutuksen toimiala varannut koululle 470 000 euroa. Tieto- ja viestintätekniikan hankinnat ovat noin 73 700 euroa. Hankkeesta aiheutuvat muutto-, siivous- ja ruokailun lisäkustannukset ovat arviolta yhteensä 92 200 euroa.

Väistötilat

Väistötilaksi on alustavasti kaavailtu Viikinmäen korttelikoulun viereiselle kentälle pystytettäviä siirtokelpoisia tiloja. Viikinmäen keittiö- ja ruokailutilat eivät pysty palvelemaan väistötilojen tarvetta, joten ne täytyy varustaa paviljonkiin. Väistötilojen korkean kustannuksen vuoksi pyritään jatkosuunnittelussa selvittämään myös muita, edullisempia vaihtoehtoja, joita voitaisiin käyttää myös muiden hankkeiden väistötiloina.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala maksaa väistötiloista hankkeen ajan nykyisen vuokran suuruista vuokraa. Väistötilojen kustannus on sisällytetty pääomavuokraan tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaan.

Aikataulu

Rakentaminen on suunniteltu alkavaksi tammikuussa 2020 ja valmistuvan kesäkuussa 2021. Hanke on suunniteltu toteutettavaksi yhdessä vaiheessa.

Terveysvaikutusten arviointi

Hankkeella on terveysvaikutuksia. Esityksen mukaisilla toimenpiteillä parannetaan koulun sisäilman laatua, ilmanvaihtoa, toiminnallisuutta, viihtyisyyttä, energiataloutta, esteettömyyttä ja paloturvallisuutta.

Esittelijä

vs. perusopetusjohtaja
Taina Tervonen

Lisätiedot

Eeva Jalovaara, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657
eeva.jalovaara(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 08.03.2018 § 25

HEL 2017-012805 T 10 06 00

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle 12.12.2017 päivätyn Pihlajiston ala-asteen koulun hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 6 308 brm² ja että hankkeen enimmäishinta on 17 457 000 euroa arvonlisäverottomana syyskuun 2017 kustannustasossa. Ajankohdan tarjoushintaindeksi on 179,2.

Päätös tehdään ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hildén

Lisätiedot

Sirkka-Liisa Sundvall, projektinjohtaja, puhelin: 310 23058
sirkka-liisa.sundvall(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.06.2018

Asia/6

§ 392

V 13.6.2018, Kallion lukion perusparannusta ja laajennusta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2018-001823 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 20.12.2017 päivätyn Kallion lukion perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 4 378 brm² ja että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 12 270 000 euroa syyskuun 2017 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kallion_lukio_tarveselvitys_ja_hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kallion lukio toimii Väinö Vähäkallion suunnittelemassa, vuonna 1928 valmistuneessa ja vuonna 1957 laajennetussa koulurakennuksessa osoitteessa Porthaninkatu 15. Rakennuksen peruskorjaus on ajankohdainen. Viimeisimmät kattavat korjaukset on tehty 1980-luvulla. Rakennuksessa on laajoja korjauksia edellyttäviä kokonaisuuksia, kuten vesikatto, julkisivu ikkunoineen sekä alapohja- ja välipohjarakenteita. Rakenteissa on kosteusvaurioita sekä sisäilman laatuun vaikuttavia epäpuhtauksia ja haitta-aineita. Rakennuksen vanhassa osassa on tällä hetkellä vain poistoilmanvaihto.

Hankesuunnitelma koskee laajaa toiminnallista ja teknistä peruserustusta sekä laajennusta. Hankkeessa korjataan vesikatto-, alapohja- sekä välipohjarakenteita. Julkisivut ikkunoineen kunnostetaan. Rakennuksen akustiikkaa, tilojen toiminnallisia yhteyksiä ja esteettömyyttä parannetaan. Tilaratkaisuissa toteutetaan uusien oppimisympäristöjen mukaisia ja digitalisaatiota tukevia ratkaisuja. Talotekniset järjestelmät laajennetaan ja parannetaan vastaamaan nykyisiä määräyksiä.

Hankkeessa rakennusta tullaan laajentamaan pihan puolelle 264 brm² suuruisella laajennuksella, joka on tekninen ja käyttöturvallisuutta lisäävä ratkaisu. Laajennusratkaisu on suunniteltu yhteistyössä Helsingin kaupungin museon, rakennusvalvontapalveluiden ja asemakaavoituspalveluiden kanssa.

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hankkeen yhteydessä on tehty palvelumuotoilaselvitys, jonka lopputuloksena on saatu opiskelijoiden ja henkilökunnan mielipiteitä rakennuksen nykyisestä toimivuudesta ja ongelmakohtista sekä ideointia ilmaisutaidon lukiolle ideaalisista tiloista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö puoltaa hanketta jatkosuunnittelussa huomioitavin tarkennuksin.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut hankkeesta puoltavan lausunnon 8.5.2018 § 98.

Esittelijän perustelut

Tarve

Aiemman opetusviraston ja aiemman tilakeskuksen yhteistyönä vuosina 2016-2017 tehdyssä lukioverkkoselvityksessä on esitetty Kallion lukion jatkavan toimintaansa osoitteessa Porthaninkatu 15, oppilasmäärän pysyvän nykyisenä ja että rakennukseen tehdään peruserustusta. Kallion lukio on valtakunnallinen erityistehtäväoppilaitos, jossa painotus on ilmaisutaitoaineilla. Kallion lukion hanketta mitoittava oppilasmäärä on 481, mutta todellinen oppilasmäärä on 509 (laskenta 9/2015).

Osoitteessa Pengerkatu 5 sijaitsee Helsingin kuvataidelukion ja Kallion lukion yhteinen Taidetalo, johon on keskitetty kummankin koulun erityistehtäväaineiden opetusta. Kallion lukiolla on 1 155 m² opetustilaa Pengerkadulla. Tästä huolimatta koulu on joutunut vuokraamaan teatterisalitilaa ja liikuntatilaa muualta. Tämä tilanne jatkuu peruskorjauksen jälkeenkin, mutta Alppilan lukioon valmistuva iso liikuntasali tuo liikuntatilat lähemmäs Kallion lukiolaisia.

Rakennus

Rakennuksen ensimmäinen osa on valmistunut vuonna 1928 ja sen laajennus on valmistunut vuonna 1957. Rakennus on suojeltu asema-kaavassa rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaana sr-2-merkinnällä. Katujulkisivujen ja vesikaton ulkoasua ei saa muuttaa. Rakennuksessa on arvokkaita aula- ja porrastiloja.

Suunnitelma

Perusparannuksen tekninen laatutaso vastaa kaupungin muiden lukio-rakennusten perusparannusten tasoa. Rakennuksen tavoitteellinen käyttöikä on rakenteiden osalta 50 vuotta ja talotekniikan osalta 15 - 20 vuotta. Perusparantamisen jälkeen rakennuksen energiatalous paranee.

Perusparannuksen toiminnallinen laatutaso lukioaineiden opetustiloissa vastaa kaupungin muiden lukioiden perusparannusten tasoa. Nykyisten opetussuunnitelmien mukaiset lukion fysiikan ja kemian opetus on perusparannuksen jälkeen mahdollista suorittaa turvallisesti asianmukaisissa aineopetustiloissa. Erityistehtävän edellyttämä toiminnallisuus on toteutettu rakennukseen suojelumääräysten rajoissa.

Ilmaisutaitoaineiden opetus edellyttää rakennuksen salilta, sen näyttämöltä ja aputiloilta parempaa varustelua kuin yleislukiossa. Koulun saliin suunnitellaan "ammattimainen pienteatteri" -mallin mukainen varustus. Sali varustetaan liikuteltavalla paljenäyttämöllä. Lisäksi salin näyttämötilaa ja salin aputiloja laajennetaan pihan suuntaan. Kellaria laajennetaan näyttämön alla ja sinne sijoitetaan asianmukaiset opiskelijoiden puku- ja pesutilat. Ilmanvaihtokonehuone sijoitetaan ullakolle.

Laajennukseen tulee uusi osastoitu poistumistieporras ja osa uutta keittiötä. Uusi osastoitu poistumistieporras on käyttöturvallisuuden kannalta välttämätön parannus.

Vuokraennuste

Hankkeen tilakustannus eli tilahankkeiden käsittelyohjeiden (kaupunginhallitus 14.12.2015 § 1208) mukaan määritelty sisäinen vuokra on noin 88 970 euroa/kk ja noin 1 067 650 euroa/v. Tästä pääomavuokran osuus on 78 175 euroa/kk eli 23,90 euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokran osuus on 10 795 euroa/kk, eli 3,30 euroa/htm²/kk. Kokonaisneliökustannus on 27,20 euroa/htm²/kk. Neliövuokran perusteena on 3 271 htm². Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Kallion lukion tämänhetkinen vuokra on 48 348 euroa/kk, eli 580 171 euroa/v. Neliövuokra kuukaudessa on 14,30 euroa/htm²/kk, josta ylläpitovuokra on 3,08 euroa/htm²/kk. Tämä perustuu nykyisen vuokrasopimuksen huoneistopinta-alaan joka on 3 445 m². Rakennus on hanke-suunnittelun alussa inventoitu digitaalisesti ja pinta-alatiedot on tarkistettu.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala maksaa väistötiloista rakentamisen ajan nykyisten tilojen vuokran suuruista vuokraa. Väistötilojen kustannus on sisällytetty pääomavuokraan tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaan.

Väistötilat

Väistötilat tulevat olemaan Lehtikuusentie 4:n koulukiinteistössä. Väistötiloissa joudutaan tekemään vähäisiä muutostöitä, lähinnä teatteri- ja puheilmaisuksen opetukseen liittyen.

Lehtikuusentie 4 väistötilojen käyttötaloustalokustannusten arvio on 840 000 euroa (21 kuukauden vuokra-aika). Väistötilojen investointikustannusennuste on 300 000 euroa.

Rahoitus

Hanke sisältyy vuoden 2018 talousarvion talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2018 - 2027. Hanke on merkitty 9 miljoonan euron suuruisena vuosina 2019 - 2020 rakennettavana hankkeena. Hankkeen edellyttämä rahoitustarve 12,3 miljoonaa euroa (syyskuun 2017 kustannustasossa, ajankohdan tarjoushintaindeksi on 179,2) otetaan huomioon rakentamishjelmaa tarkistettaessa.

Aikataulu

Tavoiteaikataulun mukaan rakentaminen alkaa 6/2019 ja työ valmistuu 12/2020. Kaupunkiympäristön toimialan rakennuttaminen-palvelu vastaa hankkeen toteuttamisesta. Rakennuksen ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan ylläpitopalvelu.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös tarveselvityksestä ja lausunto asiassa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 8.5.2018 § 98 hyväksynyt Kallion lukion perusparannusta ja laajennusta koskevan tarveselvityksen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on samalla antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon. Lausunnon mukaan hankkeella parannetaan koulun sisäilman laatua, ilmanvaihtoa, toiminnallisuutta, viihtyisyyttä, esteettömyyttä ja paloturvallisuutta. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää lausunnossaan huomiota Helsingin kaupunkistrategian

04.06.2018

Asia/6

2017–2021 kirjaukseen, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kallion_lukio_tarveselvitys_ ja_hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.05.2018 § 98

HEL 2018-001823 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Kallion lukion 20.12.2017 päivätyn perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksen, ja antoi puoltavan lausunnon kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Kallion lukion 20.12.2017 päiväystä perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelmasta.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta muistuttaa Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 kirjauksesta, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 20.12.2017 päiväystä Kallion lukion perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksestä ja hankesuunnitelmasta. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti 8.3.2018 kaupunginhallitukselle 20.12.2017 päivätyn Kallion lukion perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelman hyväksymistä ehdolla, että

kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa puoltavan lausunnon tarveselvityksestä ja hankesuunnitelmasta.

Hankkeen enimmäislaajuus on 4 378 brm² ja hankkeen enimmäishinta on 12 270 000 euroa arvonlisäverottomana syyskuun 2017 kustannustasossa.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Eeva Jalovaara, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657
eeva.jalovaara(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 08.03.2018
§ 26

HEL 2018-001823 T 10 06 00

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle 20.12.2017 päivätyn Kallion lukion perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 4 378 brm² ja että hankkeen enimmäishinta on 12 270 000 euroa arvonlisäverottomana syyskuun 2017 kustannustasossa. Ajankohdan tarjoushintaindeksi on 179,2.

Päätös tehdään ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa puoltavan lausunnon tarveselvityksestä ja hankesuunnitelmasta.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäättöstä.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hildén

Lisätiedot

Sirkka-Liisa Sundvall, projektinjohtaja, puhelin: 310 23058
sirkka-liisa.sundvall(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 393

V 13.6.2018, Kruunuvuoren asemakaava ja asemakaavan muutos
nro 12330

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) kortteleiden 49316–49326, lähivirkistys-, vesi-, luonnon-suojelu-, katu-, puisto- ja venesatama-alueiden asemakaavaehdotuksen ja korttelin 49277, lähivirkistys-, erityis-, katu- ja liikennealueiden alueita koskevan asemakaavan muutosehdotuksen (muodostuvat uudet korttelit 49316–49326) 3.11.2015 päivätyn ja 26.4.2016 muutetun piirustuksen numero 12330 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12330 kartta, osa A, päivätty 3.11.2015, muutettu 26.4.2016
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12330 kartta, osa B, päivätty 3.11.2015, muutettu 26.4.2016
- 3 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12330 selostus, päivätty 3.11.2015, muutettu 26.4.2016, päivitetty Kslkn 26.4.2016 päätöksen mukaiseksi
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.2.2016 liitteineen, täydennetty 3.11.2015 ja 19.4.2016.
- 5 Tehdyt muutokset.
- 6 Osa päätöshistoriaa.
- 7 Liikennesuunnitelma nro 6565-2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-

Otteen liitteet

Esitysteksti

ja ympäristökeskus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaava-alue sijaitsee Laajasalon länsirannalla Kruunuvuorenrannassa. Kaava-alue käsittää entisen Laajasalon öljysataman pohjoisosan sekä Kruunuvuoren kallioisen metsäalueen. Kruunuvuoren etelärinteeseen vanhan öljysataman alueelle on kaavoitettu asuinalue noin 1600 asukkaalle. Asuinalue hyödyntää sijaintiaan avoimien merinäkymien äärellä.

Alueelle rakennetaan kerrostalovaltaisia asuinkortteleita. Kruunuvuoren pohjoisosa on varattu laajaksi virkistysalueeksi, jolle rakennetaan ympäristön ehdoilla riittävät jalankulun reitit.

Kaava-alueen rakennusoikeus on yhteensä 77 580 k-m², josta uutta asumiselle osoitettua rakennusoikeutta on 68 500 k-m². Tähän sisältyy 300 k-m² kokoinen asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue, 900 k-m² kahvila- ja ravintolatilaa ja 2 140 k-m² liiketilaa. Koonta-asmalle on merkitty rakennusoikeutta 700 k-m². Lisäksi venesatamaan ja virkistysalueille on osoitettu niiden luonnetta tukeville toiminnoille yhteensä 680 k-m².

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaavaratkaisu on Helsingin uu-

den yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) tavoitteiden mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Uudenmaan maakuntakaavassa alue on taajama-alue. Ympäristöministeriön 30.10.2014 vahvistamassa Uudenmaan 2.vaihemaakuntakaavassa Kruunuvuori on merkitty tiivistettäväksi alueeksi. Kruunuvuoren rantaan on merkitty liikenteen yhteystarve keskustasta.

Voimassa olevassa Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa öljysataman alue on varattu palvelujen ja hallinnon alueeksi sekä asuntoalueeksi. Alueen halki kulkee ohjeellinen alueen osa, jolle saa rakentaa raitiotien. Alueen pohjoisosa on merkitty virkistysalueeksi. Virkistysalueelle on merkitty erillinen luonnonsuojelualue sekä neljä kulttuurihistoriallisesti ja/tai rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusta, jotka tulee säilyttää. Asemakaava on osayleiskaavan mukainen. Säilytettäväksi merkityt huvilat ovat tuhoutuneet tai niin huonossa kunnossa, ettei niitä ole tarkoituksenmukaista asemakaavassa suojella. Kruunuvuoren kalliotilat on Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa merkitty nykyiseksi rakennetuksi maanalaiseksi tilaksi. Maanalainen yleiskaava on huomioitu asemakaavassa.

Kaava-alueen itäosassa on pienellä alueella 7.6.2010 voimaan tullut asemakaava nro 11950 (katu- ja lähivirkistysalue) sekä 2.8.1988 vahvistunut asemakaava nro 9380 (suojaviheralue). Suunnittelualan eteläosassa on 23.11.2012 voimaan tullut asemakaava nro 12080 (asuinrakennusten korttelialue ja katualue), jossa on rakennusoikeutta 7 700 k-m².

Kustannukset

Kaavan toteuttamisen kokonaiskustannukset kaupungille ovat 23,4 milj. euroa. Laskelma ei sisällä pääasiassa yksityisellä maalla sijaitsevien puistojen ja lähivirkistysalueiden kustannuksia, jotka määrittävät tarkemmin yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kruunuvuoren Kiinteistöt Oy / Skanska Talonrakennus Oy omistaa asemakaava-alueen eteläosan. Kaupunki omistaa alueen pohjoisen kallioalueen, vesialueet sekä pieniä maa-alueita alueen etelä- ja itäosista. Kaavoitukseen on ryhdytty kaupungin aloitteesta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu maanomistajien kanssa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 20.11. - 21.12.2015. Ehdotuksesta tehtiin neljä muistutusta.

Muistutukset

Muistutukset kohdistuivat asemakaavaan ja asemakaavamääräysten detaljeihin, asemakaavaselostuksen puutteellisuuteen, lauttaliikenneyhteyden edellytysten puuttumiseen, joukkoliikenne- ja ajoneuvoliikenteen huomioimiseen ennen Kruunuvuoren sillan käyttöönottoa, rakentamiseen Kruunuvuorenlammen ja sen valuma-alueen läheisyydessä, Kruunuvuoren rakennusmassojen korkeuteen, lähivirkistysalueen erämaisen luonteen säilymiseen ja reittien luonteeseen, yleiskaavan mukaisuuteen pientalovaltaisuuteen liittyen, korttelin 49325 rakennusmassan korkeuteen, siltahankkeen rakentamisen sitomiseen korttelin 49322/1 rakentamiseen, uusien autopaikkalaskentaohjeiden päivittämiseen Kruunuvuoren alueella.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), Helen Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), kaupunginmuseon, kiinteistölautakunnan, liikuntaviraston, pelastuslautakunnan, yleisten töiden lautakunnan ja ympäristölautakunnan lausunnot.

ELY-keskuksen lausunto kohdistui luolien mahdollisten päästöjen tarkkailuun ja ehkäisyyn sekä luolien rakenteiden kunnossapitoon ja melun huomioimiseen tonteilla.

Kaupunginmuseon johtokunta huomautti lausunnossaan, että VL/s alueella tulisi kaavamääräyksiin varmistaa Kruunuvuoren polkujen ja kulkuteiden säilyminen mahdollisimman luonnonmukaisina. Lausunto kohdistui myös 2. kaavamerkinnän lisäämiselle.

Ympäristölautakunta totesi lausunnossaan, että luolien riskiselvityksessä ehdotetun tuulettuvan alapohjan rakenneratkaisun toteuttaminen tulee lisätä kaavamääräykseen ja että luolien päästöjen tarkkailuun ja ehkäisyyn tulee kiinnittää huomiota.

Yleisten töiden lautakunnan lausunto kohdistui merkinnän pp/pe/h muuttamiseen kaavakartalle, sekä tontin AK 49322 rakentamiseen, koska tontti tarvitaan sillan rakentamisen ajaksi työmaaksi. Samoin asemakaavassa olisi huomioitava sillan alle jäävä riittävä alikulkukorkeus huoltoliikenteelle sekä virkistysalueen käyttäjien pysäköintialueen sijoittuminen.

Kiinteistölautakunta totesi lausunnossaan, että kaavan rakennusalarajoja tulisi laventaa ja yksityiskohtaisia määräysosia karsia, virkistysalueelle suunniteltujen rakennusyksiköiden olevan liian pieniä ja hajallaan. Kiinteistölautakunta totesi myös, että asemakaava-alueen pysäköinnin vähimmäisvaatimukset olisi syytä päivittää kaupunkisuunnittelulautakunnan 16.12.2015 laskentaohjeen mukaisiksi, korttelin 49322 sillan puoleista rajaa pitäisi siirtää etelämmäksi ja että korttelin alue pitäisi olla kaupungin käytössä Kruunuvuoren siltaa rakennettaessa. Kallioon louhittujen vanhojen öljysäiliöiden päälle kaavoitetuille kortteleille 49316-19 on kiinteistölautakunnan mielestä syytä täydentää kaavamääräyksiä. Kiinteistölautakunnan lausunto kohdistui myös pelastuslaitoksen kulkuun ajotunneliin, Haakoninlahden alueen laiturirakenteiden toteutukseen ja pohjoisosan asuintonttien täyttömäiden rakennusjätteen poistoon. Kiinteistölautakunta totesi myös, että asemakaavan käsittelyä ei tule jatkaa ennen kuin maanomistajien kanssa on tehty maankäytösopimukset.

Liikuntaviraston lausunto koski Kruunuvuoren kaava-alueen satama- ja laiturialueita, niiden rakentamisolosuhteita ja tarvetta. Liikuntavirasto esitti myös huolensa satamien pysäköintipaikoista ja veneiden talvisäilytyksestä.

Pelastuslautakunta totesi lausunnossaan, että pelastustiet eivät ole kaikilta osin riittävällä tasolla ja suunnittelun lähtökohdaksi tulisi ottaa pelastustie nostopaikkoineen pelastamisen edellyttäessä pelastuslaitoksen toimenpiteitä.

Helen Oy toteaa lausunnossaan, että tulevaisuuden kasvavaa rakennusten jäähdytystarvetta voi hyödyntää jäähdytyksestä kerättävän lämmön käytöllä uusituvan lämpöenergian lähteenä. Helen Oy voi mahdollisuuksien mukaan edelleen pohtia yhdessä kaavoitusprojektin ja maanomistajan kanssa luolien hyödyntämistapoja.

Rakennusvalvontavirasto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä ja Helen Sähköverkko Oy ilmoittivat ettei niillä ole lausuttavaa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen tehtiin muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaesitelmän toiseksi viimeisessä luvussa (liite 3, s. 27-31) ja tehdyt muutokset liitteessä (liite 5)

Liikennesuunnitelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piirustus 6565-2, liite 4). Suunnitelmassa on esitetty asemakaavan mahdollistamat järjestelyt jalankululle, pyöräilylle, joukkoliikenteelle sekä muulle autoliikenteelle.

Lopuksi

Kaupunginhallitus oikeutti (7.5.2018 § 27) kaupunkiympäristölautakunnan tekemään maankäyttösopimuksen maanomistajan kanssa. Sopimus on allekirjoitettu.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12330 kartta, osa A, päivätty 3.11.2015, muutettu 26.4.2016
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12330 kartta, osa B, päivätty 3.11.2015, muutettu 26.4.2016
- 3 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12330 selostus, päivätty 3.11.2015, muutettu 26.4.2016, päivitetty Kslkn 26.4.2016 päätöksen mukaiseksi
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.2.2016 liitteineen, täydennetty 3.11.2015 ja 19.4.2016.
- 5 Tehdyt muutokset.
- 6 Osa päätöshistoriaa.
- 7 Liikennesuunnitelma nro 6565-2

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta, 3.11.2015
- 2 Ilmakuva 3.11.2015
- 3 Havainnekuva 19.4.2016

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-

Otteen liitteet

Esitysteksti

04.06.2018

Asia/7

ja ympäristökeskus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Helen Oy

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunginmuseo

Kaupunkiympäristölautakunta

Pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 26.04.2016 § 145

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Ksv 0780_1, Laajasalo, Kruunuvuorenranta, karttaruutu J3/P2-3

Eesitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 3.11.2015 päivätyn ja 26.4.2016 muutetun 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) kortteleiden 49316–49326, lähivirkistys-, vesi-, luonnonsuojelu-, katu-, puisto- ja venesatama-alueiden asemakaavaehdotuksen ja korttelin 49277, lähivirkistys-, erityis-, katu- ja liikennealueiden asemakaavan muutosehdotuksen (muodostuvat uudet korttelit 49316–49326) nro 12330 hyväksymistä ja etteivät tehdyt muistutukset, saapunut kirje ja annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin. Muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti esityslistan liitteestä ja kaavaselostuksesta.

Lisäksi lautakunta päättää

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa esityksestään perusteluineen ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton tehtyihin muistutuksiin.
- antaa vuorovaikutusraportin mukaisen vastineen mielipiteeseen, joka on esitetty kirjallisesti nähtävilläoloajan ulkopuolella.

19.04.2016 Pöydälle

03.11.2015 Ehdotuksen mukaan

24.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335

suvi.huttunen(a)hel.fi

Mikko Haanperä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37301

mikko.haanpera(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Mervi Nicklen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37221

mervi.nicklen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 16.02.2016 § 25

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Laajasalon (49.ko) Kruunuvuorenrannan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12330:

Pelastustiet eivät ole kaikilta osin riittävällä tasolla ja suunnittelun lähtökohdaksi tulisi ottaa pelastustie nostopaikkoineen pelastamisen edellyttäessä pelastuslaitoksen toimenpiteitä.

Kaavaselostuksen pelastusturvallisuus-kohdasta on poistettava yleinen maininta, että yli 10 metrin korkeudessa sijaitsevat varatiet pelastetaan nostolava-autolla. Pelastusteiden periaatesuunnitelmasta on poistettava viisikerroksisen rakennuksen (kortteli 49316) varateiltä pelastaminen

tikkailla (3.krs) sisäpihan puolelta ja lisättävä tarvittava pelastustie tai vaihtoehtoisesti maininta omatoimisesta varatiejärjestelystä. Suunnitelun lähtökohdaksi ei ole hyvä ottaa pelastamista pelastuslaitoksen toimenpitein vetotikkailla, vaan parempi ratkaisu on nostolava-autolla, jolloin vaatimuksena on pelastustie. Jos pelastustietä ei voida järjestää, niin asia voidaan ratkaista myös muilla toimenpiteillä esim. kaksi uloskäytävää, varatieporras, läpitalon huoneisto (pelastaminen kadun puolelta).

Kallioluolien osalta ei ole huomautettavaa kaava-asiassa. Kaava-alueen alapuolella sijaitsee öljyn varmuusvarastoina toimineet kallioluolastot, jotka on poistettu käytöstä ja tyhjennetty öljystä. Luolat jäävät tyhjilleen ja uudesta käytöstä ei ole tietoa. Luolaston omistajan teettämän riskiselvityksen perusteella hiilivedyistä ei aiheudu räjähdysvaaraa ja kaavassa on huomioitu ilmanvaihdon järjestäminen. Ympäristöasioista lausuu ympäristölautakunta ja ELY-keskus, joka toimii myös valvovana viranomaisena.

19.01.2016 Pöydälle

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 28.01.2016 § 32

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Kruunuvuorenrannan Kruunuvuoren asemakaavaehdotuksesta nro 12330 seuraavan lausunnon:

Kruunuvuoren sillanpieleen sijoittuva asemakaava-alue on kaupunkirakenteellisesti ja -kuvallisesti Kruunuvuorenrannan keskeisin alue tulevilla matkustajamäärillä mitattuna. Tiiviillä, pääosin entiselle öljyterminaalialueelle sijoitetuilla korttelialueilla on luotu edellytykset myös pienimuotoiseen katutasen liiketoimintaan etenkin Koirasaarentien eteläpuolella. Vastapainona kaava-alueen pohjoispuolelle on sijoitettu erittäin suuri, noin 15 hehtaarin kokoinen yhtenäinen puisto, joka palvelee myös laajemmin Kruunuvuoren ja Laajasalon nykyisiä ja tulevia asukkaita.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Asemakaavaehdotus sisältää uutta rakennusoikeutta yhteensä vajaat 70 000 k-m², josta noin 68 000 k-m² on osoitettu asuinkerrostaloille ja niissä sijaitseville liiketiloille Koirasaarentien molemmin puolin. Kaupungin omistamille maille on osoitettu noin 7 500 k-m² uutta asuin/liikerrakennusoikeutta sekä jonkin verran aluetta palvelevaa huolto- ja palvelurakennusoikeutta. Muutoin uusi rakennusoikeus ja lähes kaikki puistoalueet on osoitettu yksityismaille.

Lautakunta pitää kaavaehdotusta pääsääntöisesti onnistuneena. Varsin suppeiden rakennusalarajojen laventaminen ja yksityiskohtaisten määräysosien karsinta vähentäisivät kuitenkin toteuttamisvaiheen poikkeamistarvetta ja säästäisivät niin rakentajille kuin kaupungin viranomaisille työläitä ja toteuttamista hidastavia poikkeamiskäsittelyjä.

Maankäytösopimus

Asemakaava tuo maanomistajille merkittävää hyötyä, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä heidän kanssaan.

Asemakaavan käsittelyä ei siksi tulisi jatkaa ennen kuin maanomistajien kanssa on tehty maankäytösopimukset.

Ehdotettavat tarkennukset

Pohjoisosan puistoalueelle osoitettu palvelurakentaminen viljelypalstoinen mahdollistaa teoriassa monenlaista virkistystoimintaa. Esitetyt rakennusyksiköt, erityisesti rantasaunat, ovat kuitenkin niin pienet ja sijaitsevat niin hajallaan, että vesihuollon ja huoltotieyhteyden järjestäminen kalliomaastoon on taloudellisesti erittäin haastavaa. Kun myös pienten yksiköiden toimintakustannukset ovat korkeat, taloudellisesti kantava toiminta edellyttäisi vähintään toimintojen keskittämistä rakentamisalueiden lähelle ja rakennusten yksiköiden enimmäiskoon selkeää nostamista.

Asemakaava-alueen pysäköinnin vähimmäisvaatimukset on syytä päivittää kaupunkisuunnittelulautakunnan 16.12.2015 hyväksymän laskentaohjeen mukaisiksi. Ottaen huomioon Kruunuvuoren nopea keskusta- ja aluekeskustayhteys raitiovaunulla sitä olisi laskentaohjetta sovellettaessa voitava rinnastaa metroon/junaan. Koska koko kaava-alueen kerrostalotonteilta käytännössä tulee olemaan alle 300 m pysäkillä, vähimmäismääräksi riittäisi 1 autopaikka/140 k-m² ilman kytköstä asuntomäärään. Asemakaavan mukaisena pääasiallisena autopaikkaratkaisuna oleva pihakannen alainen pysäköinti on kallis rakentaa ja kosteusvahinkoherkkänä myös kallis ylläpitää. Autopaikkojen vähimmäismäärien pienentäminen vähentäisi siten selvästi asuntorakentamisen kustannuksia.

Korttelin 49322 luoteisosan ja Koirasaarentien siltatuen/Koirasaarentien välinen katuaukio on hyvin kapea. Kadun ja korttelin korkeuserojen vuoksi rakennuksen pohjoisosan alakerran pitää toimia Koirasaarentien ja aukion maamassojen tukiseinänä. Rakenne on riskialtis ja maanalaisen osan seinärakenteen kosteuseristyksen korjaaminen vaatii käytännössä koko katuaukion auki kaivamista. Lautakunta esittää siksi, että tontin rajaa ao. kohdalta siirretään selvästi etelämmäksi, jotta maapainetta ja korkeuseroja voidaan paremmin hallita myös pitkällä aikavälillä. Poistuvaa rakennusoikeutta voisi siirtää kortteliin 49323, jota voi laajentaa lounaaseen VP-alueelle. Lisäksi lautakunta toteaa, että Kruunuvuoren sillan toteuttamiskustannusten kannalta on erittäin tärkeää, että korttelin alue on kaupungin käytössä siltaa rakennettaessa.

Kallioon louhitut vanhat öljysäiliöt (ma-lu) on puhdistettu, mutta niihin tihkuu vettä ja samalla kalliohuokosiin jäänyttä öljyä. Kun niiden päälle on kaavoitettu asuintontteja kortteleissa 49316-19, kaavamääräyksiä on syytä täydentää seuraavasti: Öljysäiliöiden tuuletus ja niissä olevan veden valvonta on järjestettävä siten, ettei öljyisestä vedestä tai muusta aineesta aiheudu haittaa alueen asukkaille, ympäristölle eikä veden taikka sen aiheuttaman kosteuden kulkua entiseen öljytuotevarastoon, joka osittain sijoittuu korttelin 49320 alapuolelle. Pelastuslaitokselle on taattava kulku ajotunneliin.

Lopuksi

Haakoninlahden sedimenteissä on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Alueen laiturirakenteita olisi syytä toteuttaa tavalla, joka minimoii sedimenttien ruoppaustarvetta. Kun arvioidaan sedimenttien ruoppauskustannuksia, on otettava huomioon ruoppaushetkellä käytettävissä oleviin meriläjitysalueisiin liittyvät epävarmuudet ja haitta-ainepitoisuuksia koskevat rajoitukset.

Lautakunta toteaa, että pohjoisosan asuintonttien alueella on täyttömaita, jonka seassa on rakennusjätettä. Maanomistajan on poistettava ne ennen alueen toteuttamista.

Lautakunta puoltaa asemakaavaehdotusta edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Peter Haaparinne, toimistopäällikkö, puhelin: 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 19.01.2016 § 20

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt yhteistyötä rakennusviraston kanssa asemakaavan valmistelussa. Rakennusviraston asemakaavaluonnosvaiheen kannanotto on otettu hyvin huomioon asemakaavaehdotuksessa.

Kadut ja reitistö

Ajoneuvoliikenteen pääyhteys alueelle on Koirasaarentie, joka on Kruunuvuorenrannan alueellinen kokoojakatu. Koirasaarentielle liittyvät tonttikadut Horisontti sekä Kultakruununkaari. Hopeakaivoksentien rakentaminen on jo alkanut. Alueen sisällä on kortteleihin johtavia pieniä katuja.

Kaavakartalla on VL/s-alueen reiteillä merkintä pp/h. Kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä on merkintä pp/pe/h. Merkintä pp/pe/h tulee muuttaa myös kaavakartalle, jotta merkinnät ovat samat.

Silta

Vaikka tässä asemakaavassa ei ole mukana siltaa, se vaikuttaa tämän asemakaavan toteutukseen, sillä AK 49322 tontti tarvitaan Kruunuvuorensillan rakentamisen ajaksi työalueeksi. Samoin tässä asemakaavassa on otettava huomioon se, että Kruunuvuorensillan alle tulee jäädä vähintään 3,2 metrin alikulkukorkeus.

Viher- ja virkistysalueet

Suurin osa Kruunuvuoren viher- ja virkistysalueesta säilyy luonnonalueena. 2,3 hehtaarin kokoinen Kruunuvuoren nevarantainen lampi rantapuustoineen on merkitty luonnonsuojelualueeksi ja se on mukana Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa vuosille 2008–2017.

Pysäköinti

Päätien asukkailta on tullut palautetta autojen pysäköimisestä saman tien kääntöpaikalle ja ulkoilureitin varteen. Vanha tienpohja, joka johtaa Päätien kääntöpaikalta Kruunuvuoren virkistysalueelle, on merkitty asemakaavaehdotukseen ulkoilureitiksi. Tämä reitti johtaa Kaitalahden suunnalta saapuvat ulkoilijat Kruunuvuoren lähivirkistysalueelle. Sisäänkäynti tontille osoitteessa Päätie 41 sijaitsee ulkoilureitin varrella.

Sekä Kruunuvuoren virkistysalueelle että tontille kulkeminen on ulkoilureitille pysäköityjen autojen takia turvatonta.

Tilanne korjaantuu, jos asemakaavaan lisätään mahdollisuus rakentaa LP-alue muutamalle autolle Kruunuvuorenrantaan johtavan uuden puistokäytävän suuntaisesti sen Kruunuvuoren puoleiselle reunalle. Sisäänajoa LP-alueelle ei saa sijoittaa puistokäytävälle, vaan se tulee sijoittaa uuden paikoitusalueen Kruunuvuoren puoleiselle laidalle. Muutos asemakaavaan vähentäisi liikennettä ja luvatonta pysäköintiä Päätien kääntöpaikalla ja Kruunuvuorelle johtavalla ulkoilureitillä sekä mahdollistaisi Kaitalahden suunnasta tuleville ulkoilijoille laillisen pysäköinnin Kruunuvuoren viheralueen sisäänkäynnin tuntumaan.

Rakennusvirasto on ollut yhteydessä Päätie 41:n asukkaisiin ja he sekä hyväksyvät että toivovat yllä mainitun ehdotuksen mukaisen paikoitusalueen rakentamista.

Kustannukset

Kruunuvuorenranta on aluerakentamisen projektialue. Arvioidut asemakaavan toteuttamisen kokonaiskustannukset kaupungille ovat 23,4 miljoonaa euroa. Rakennusviraston osuus kustannuksista tarkentuu jatko-suunnittelun yhteydessä. Alueen kadunvarsille tulisi varata tilaa lumen välivarastoinnille, jotta talvikunnossapidon kustannukset saadaan pidettyä maltillisina.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan ja asemakaavan muutosta nro 12330 edellä esitetyin huomautuksin.

Käsittely

19.01.2016 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Lisätään päätösehdotuksen kappaleen 10 loppuun seuraava teksti:

- "Alueen kadunvarsille tulisi varata tilaa lumen välivarastoinnille, jotta talvikunnossapidon kustannukset saadaan pidettyä maltillisina."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 12.01.2016 § 3

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Kruunuvuorenrannan uusi asuinalue rakentuu osittain entisten öljyn varmuusvarastojen yläpuolelle. Luolat on tyhjennetty polttonesteistä vuosina 2009 - 2011 ja on arvioitu, että luolien seinämiin ja pohjalle on jäänyt polttoaineyhdisteitä, eli hiilivetyjä, noin 6 tonnia.

Luolia koskevassa riskiraportissa on todettu, että hiilivetyjen kulkeutuminen luolista rakennettavien asuntojen sisäilmaan ei ole todennäköistä. Luolat muodostavat kuitenkin tilavuudeltaan ja pinta-alaltaan suuren haihtuvien hiilivetyjen varaston. Riskiselvityksessä on ehdotettu, että uudet rakennukset voisi rakentaa tuulettuvalla alapohjalla hiilivetyjen kulkeutumisen estämiseksi. Ympäristölautakunta katsoo, että ehdotetun rakennusratkaisun toteuttaminen tulee lisätä kaavamääräyksiin, vaikka hiilivetyjen kulkeutumisriski on vähäinen.

Luolien ilmanvaihto on passiivista ja luolastosta poistuva ilma johdetaan kaavamääräyksen mukaan poistuskäytävien kautta nykyisen kallionpäällisen rakennuksen kattotason yläpuolelle. Ilmanvaihtokanava on tarkoitus jättää nykyiselle paikalleen, joka kaavaratkaisussa sijaitsee korttelin 49320 luoteiskulmassa (kaavamerkintä ss). Riskiraportissa on todettu, että luolista purkautuvat ilmapäästöt ovat vähäisiä, mutta lyhytaikaisien hajuhaittojen esiintymistä ei voi täysin sulkea pois, mikäli poistoputki sijoittuu lähelle rakennuksia ja oleskelualueita. Ympäristölautakunta toteaa, että mahdollisten hajuhaittojen ehkäisyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota ja tarvittaessa tulee varautua poistoputken siirtoon riittävän etäälle altistuvista kohteista. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että luolien poistoilmaputki ja rakennuksien tuloilmanotto sijoitetaan riittävän etäälle toisistaan.

Luolien tuleva käyttö on vielä ratkaisematta ja asiaa selvitetään asema-kaavoituksen rinnalla. Luoliin kertyy vähitellen vettä ja toistaiseksi on käynnissä luoliin kertyvän veden tarkkailu, josta luolien omistaja raportoi vuosittain Uudenmaan ELY-keskukselle. Mikäli luoliin vähitellen kertyvää vettä ei poisteta, luolat täyttyvät vedestä muutamien vuosikymmenten kuluessa. Tällöin on mahdollista, että luoliin kertyvä vesi alkaa lopulta virrata luolista pois, jolloin öljyhiilivetyjä voi kulkeutua veden mukana luolista pois. Pääasiallisimmaksi suunnaksi on arvioitu meri.

Luolia varten laaditussa riskiraportissa on todettu, että ympäristön kannalta merkittävin riski luolien täyttymisessä on, että vesi voi alkaa kul-

keutua laajemmalle ympäristöön. Vaikka kulkeutuminen tapahtuisi vuosikymmenien kuluessa, vedessä oleva haitta-ainemäärä on määräärvion perusteella vedessä kohtalaisen suuri. Pohjaveden korkeutta voidaan hallita pumppauksella.

Asemakaavan selostuksessa on todettu, että tällä hetkellä tarkkaillaan luoliin kertyvän vedenlaatua, minkä luolia hallinnoiva taho on katsonut riittäväksi ympäristövaikutuksien seurantamenetelmäksi. Ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että luolien vedenpinnan korkeus vakioidaan sellaiselle tasolle, jolloin ELY-keskus voi valvovana viranomaisena varmistua siitä, että luolien vesi ei lähde kulkeutumaan ympäristöön.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Liikuntavirasto 18.12.2015

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Kruunuvuoren etelärinteeseen vanhan öljysataman alueelle on suunniteltu asuinalue noin 1600 asukkaalle. Pääosalle aluetta rakennetaan kerrostalovaltaisia asuinkortteleita. Pohjoisosa on varattu laajaksi virkistysalueeksi. Liikuntatoimea koskevat kaava-alueella Kruunuvuorensillan eteläpuolelle esitetty venesatama ja Haakoninlahdelle Kruunulaiturin eteläpuolelle esitetty käyntisatama sekä useat laiturialueiksi esitetyt paikat.

Liikuntavirastolta ei ole pyydetty aiemmin kannanottoa Kruunuvuorenrannan tämän osan kaavatyöstä. Liikuntaviraston merelliset palvelut on kuitenkin tuonut esille kaikissa koko Kruunuvuorenrantaa koskeneissa neuvotteluissa, että liikuntatoimi ei halua vastuulleen ainuttakaan alueella nyt olevaa vanhaa öljylaituria niiden korkeiden korjauskustannusten takia.

Kaavaan on merkitty LV-merkinnällä (venesatama) vanhaan öljylaituriin tukeutuva venesataman paikka. Venesatama on myös paikassa, jonka aallokko-olosuhteet edellyttävät massiivista aallonmurtajaa.

LV-merkinnällä merkityn venesataman alueella on myös merkintä lv2, alueen osa, jolle saa sijoittaa olemassa olevaan säilytettävään kivilaituriin liittyviä laitureita oleskelua tai veneen kiinnittämistä varten. Alueelle

saa rakentaa enintään 250 m² kelluvan ravintolarakennuksen. Rakennuksen tulee sijaita irti rannasta. Viitaten edelliseen, ravintolarakennus on paikassa, jonka aallokko-olosuhteet edellyttävät massiivista aallonmurtajaa.

Kaava-alueen pohjoisosassa on useampi lv1-merkittyä vesialuetta, joille saa rakentaa laiturin. Lv1-merkinnät ovat paikoissa, joissa laitureiden rakentamiskustannukset ovat erittäin korkeita. Ainoa toteuttamiskelpoinen lv1 on alueen itäpuolella, Kaitalahdessa. Liikuntavirastolla ei ole halua toteuttaa lv1-merkinnöillä merkittyjä laitureita.

Aiemmin nyt merkinnällä LV-1 (käyntisatama) merkitty alue oli normaali venesatama, nyt se on osoitettu käyntisatamaksi. Liikuntavirasto ihmettelee, miksi Kruunuvuorenrantaan halutaan näin suuri käyntisatama ja epäilee sen tarvetta. Herää kysymys, onko tällä tarkoitus väistää talvisäilytyspaikkojen puuttuminen kaava-alueelta, vierasveneet kun eivät tarvitse talvisäilytystä. Tämäkin satama edellyttää suurta aallonmurtajaa. LV-1 (käyntisatama) merkintä tulisi muuttaa merkinnäksi LV (venesatama). Lisäksi jatkosuunnittelussa tulisi huomioida, että satmissa on aina tarvetta myös autopaikoille.

Alueella tarvitaan venepaikkoja ja venepaikat edellyttävät talvisäilytystä. LV-1 (käyntisatama) on pelkkää vesialuetta. Kaava-alueen ulkopuolelle jäävä aallonmurtaja-alue tulisi toteuttaa esirakentamisen yhteydessä niin, että se soveltuu talvisäilytykseen.

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Kaupunginmuseon johtokunta 15.12.2015 § 87

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Asemakaava-alueen kuvaus:

Kruunuvuoren etelärinteeseen pääosin nykyisen öljysataman alueelle on suunniteltu asuinalue noin 1 600 asukkaalle. Pääosalle aluetta rakennetaan kerrostalovaltaisia asuinkortteleita. Rakennusten korkeuden sovittaminen ympäristöön sekä kaukomaisemaan ovat olleet suunnittelun lähtökohtia. Kruunuvuoren kallioalue kohoaa alueen maamerkinä. Kruunuvuoren pohjoisosa on varattu virkistysalueeksi.

Kruunuvuoren huvila-alue:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kruunuvuoren pohjoisosassa sijaitseva kulttuurihistoriallisesti merkittävä huvila-alue on käytännössä tuhoutunut. Jäljellä on rakenteita, polkuja, ilkvallan armoille jätetty Hällebon huvila ja siihen liittyvä saunarakennus. Muut huvilarakennukset ja pienemmät majat ja talousrakennukset ovat tuhoutuneet tai romahtaneet korjauskelvottomiksi. Kruunuvuoren kallion laella on säilytettävä öljysäiliö.

Asemakaavaehdotuksessa Kruunuvuoren virkistysalue on merkitty Lähivirkistysalueeksi (VL/s). Huvila-alueella vielä pystyssä oleva Hällebon huvila on merkitty (v-1), samoin kuin saunarakennus (v-1). Määräys tarkoittaa, että ne voidaan purkaa, jos ne osoittautuvat korjauskelvottomiksi ja paikalle voidaan rakentaa uudet rakennukset. Lisäksi joidenkin tuhoutuneiden rakennusten paikoille on merkitty rakennusalueita (v-2). Näiden tilalle tulevat rakennukset ovat esim. kesäkäyttöön tarkoitettuja majoitustiloja, saunoja, kahviloita tai kioskeja.

Kaupunginmuseon johtokunta pitää erittäin valitettavana, että kulttuurihistoriallisesti merkittävän huvila-alueen rakennuksista ei ole pidetty huolta ja että niiden on annettu tuhoutua. Joitakin huvilakulttuurin merkkejä ja muistumia kuitenkin on mahdollista säilyttää, koska alueesta tulee lähivirkistysalue, VL/s. Kaavamääräys on seuraava: Kulttuurihistoriallisesti, maisemallisesti ja geologisesti arvokas virkistysaluekokonaisuus. Alueen ominaispiirteet, rakennukset, rakennelmat ja rakenteet tulee säilyttää. Alueen virkistyskäyttöä palvelevat uudet rakennukset, rakenteet ja rakennelmat tulee sovittaa alueen arvoihin. Kaupunginmuseon johtokunta huomauttaa, että kaavamääräyksin tulee varmistaa, että Kruunuvuoren polut ja kulkutiet säilyvät mahdollisimman luonnonomukaisina eikä niitä saa asfaltoida.

Asemakaavaehdotuksen VL /s -alueella on mahdollisesti alun perin 1. maailmansodan aikaisen ilmatorjuntapatterin ammusvarastoluola, jota on myöhemmin rakennettu lisää. Kohdetta ei ole merkitty erikseen kaavaehdotukseen. Asemakaava-alueen itäosassa on VL – alueella 1800-1900-lukujen vaihteessa alueelle suunnitellun linnoituksen mittaamiseen liittyvä 11 tuuman tykinammus korkeuspisteenä, jonka ympärillä on vanhoja metallitolppia. Kohde tulisi merkitä /s merkinnällä.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa asemakaavaehdotusta ja asemakaavan muutosehdotusta edellä mainituin huomautuksin.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 19.11.2015

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto (Ksv) on pyytänyt liikennelaitos -liikelaitokselta (HKL) lausuntoa Laajasalossa sijaitsevan Kruunuvuorenrannan asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta. Asemakaavan tavoitteena on Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan mukaisesti rakentaa alueelle asuinalue. Asemakaava muuttaa Kruunuvuoren juuresa sijainneet öljysatama-alueet asuntokortteleiksi ja osaksi rakennettua ympäristöä sekä liittää alueen pohjoisosan kalliot ja metsäiset viheralueet osaksi Kruunuvuorenrannan virkistysalueita.

Kantakaupungista Kruunuvuorenselän ylitse rakennettava silta tuo joukkoliikenneyhteyden Kruunuvuoreen. Tulevaisuudessa Kruunuvuoren aluetta palvelee Helsingin keskustaan sekä Laajasalon suuntaan liikennöivä raitiotie sekä Herttoniemen metroasemalle liikennöivä bussi. Lähin raitiovaunupysäkki sijaitsee Koirasaarentiellä, alle 300 metrin päässä jokaisesta korttelista. Lähin bussipysäkki sijaitsee Saaristolai-vastonkadulla, jonne on alle 400 metrin matka. Raitiotieyhteyden toteuttamisesta päätetään Kruunusillat hankkeen hankepäätöksen yhteydessä vuoden 2016 alkupuolella.

HKL lausuu Kruunuvuorenrannan asemakaavasta seuraavaa:

- raitiovaunun liikkumisesta aiheutuu runkomelua, tärinää ja ilmamelua, mikä tulee huomioida kiinteistöjen sijoittelussa ja rakennusmääräyksissä
- kaavoituksen raitiotiesuunnittelussa tulee jatkossa käyttää valmistusmassa olevaa Ksv:n ja HKL:n yhteistä raitiotieiden suunnitteluohjetta
- raitiovaunun sijoittaminen omalle kulkuväylälle parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa
- kaavoituksessa huomioitava raitiovaunuradan, ajojohtimien ja pylväiden sekä ripustusten vaatima tila ja kiinnitysratkaisut
- raitotien toteutus vaatii tiloja mm. vaihdelämmityskeskuksien, vaihdetoimijakeskuksien ja sähkösyöttöpistekoteloiden osalta
- asemakaavan raitiotien yhteneväisyys viereisiin kaava-alueisiin tulee myös varmistaa.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 14.10.2015 § 43

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Nimistötoimikunta keskusteli aukion nimeämisestä Kruunuvuorenrannassa Kruunuvuoren alueella. Nimistötoimikunta päätti esittää aukiolle nimeä, jossa yhdistyy alueella käytetty heraldiikan aihepiiri sekä nimettävään kohteeseen suunnitellut portaat:

Porraskoro–Trappskuran (aukio)

Perustelu: Ryhmänimi (heraldiikka); porraskoro = heraldiikassa esiintyvä porrasmainen kuviointi tai reunaviiva.

Korot ovat suomalaiselle heraldiikalle eli vaakunaopille tyypillisiä. Porraskorolla aikaansaatuja porraspäätyjä ja muita sen tapaisia kuvioita on etenkin Ruotsi-Suomen keskiaikaisissa sinettivaakunoissa. Porraskoroa voidaan pitää myös palkin tai vastapalkin suuntaisen hammaskoron erikoistapauksena. (Lähde: Kimmo Kara: "Korot meillä ja muualla", julkaistu Suomen Heraldisen Seuran aikakauslehdessä Hopealeijona–Silverlejonet 2/2007).

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 3.12.2014

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Laajasalon Kruunuvuorenrannan asemakaavaluonnoksesta 3.12.2014 mennessä.

Suunnittelualue sijaitsee Laajasalossa Tahvonlahden osa-alueella. Asemakaava-alue on noin 37 hehtaaria, ja maa-alue noin 24 hehtaarin suuruinen pääosin kallioinen alue. Suunnittelualueesta noin kolmannes on ollut öljysatamana ja loput on kallioista ja metsäistä luontoaluetta. Alueelle suunnitellaan pien- ja kerrostaloja, toriaukio, venesatama ja lähivirkistysalue luonnonsuojelualueineen. Asemakaavassa on myös varaus raitiotie-, pyöräily- ja jalankulkusillalle, joka yhdistää Laajasalon Helsingin keskustaan.

Kruunuvuorenlampi, VL-alue ja luontoasiat

Kruunuvuorenlampi ja suo sisältyvät uutena luonnonsuojelualuekohteena kaupunginhallituksen hyväksymään Helsingin luonnonsuojeluohjel-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

maan 2008–2017. Kruunuvuorenlampi edustaa Helsingissä harvinaista ympäristötyyppiä nimeltään suolampi ja kasvillisuustyyppiä eli maaduntanevaa.

Erämainen Kruunuvuorenlampi ja suo on osoitettu luonnonsuojelualueeksi (SL). Alueen virkistyskäyttö painottuu kesäaikaan. Polkujen ja reittien hierarkia tulee määritellä sekä kaavamerkinnöissä että -selostuksessa. SL-alueelle ei tule osoittaa muita toimenpiteitä kuin viitteellinen polun sijainti. Luontopolun reitti ratkaistaan jatkosuunnittelussa.

Lammen suojavyöhykkeen laajuus tulee vielä tarkistaa ja maankäyttö suunnitella siten, että lammen luontainen valuma-alue säilyy.

Hulevesistä on tehtävä erillinen selvitys. Kaavaluonnoksesta puuttuu korkeusmerkintöjä, mutta näyttää siltä, että rakennetulta alueelta mahdollisesti valuu hulevesiä SL-alueelle.

VL-merkinnän luonne tulee ilmetä kaavaselostuksesta. Alue on maisemallisesti ja luonnonarvoiltaan merkittävää aluetta. Kruunuvuori on yksi Helsingin hienoimmista, rakentamiselta säästyneistä kallioalueista. Se kuuluu luontotietojärjestelmän I-luokan kohteena geologisesti merkittäviin kallioalueisiin.

Koko virkistysalue (VL) tulee säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena. Jalankulkijat tulee ohjata käyttämään polkuja kallioisten metsäalueiden kulumisen estämiseksi.

Pp/h -merkinnällä olevilla raiteilla sallitaan ainoastaan jalankulku sekä huoltoajo vain ylläpito- ja luonnonhoitotöiden edellyttämälle kevyelle kailustolle.

VL-alueelle ei tule esittää v-2 -tyyppistä rakennusoikeutta eikä toimintoja, vaan ne on erotettava VL-alueesta omalla merkinnällään.

VL-alueelle sijoittuvat pelastusreitit tulee merkitä kaavaan.

Alueella on ollut useita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita huviloita. Niiden kivijalkoja on osoitettu kaavaan suojelumerkinnöin (sk, sö). Muutama säilynyt rakennus tai rakennelma on merkitty suojeltavaksi (sr-1) ja myös tuhoutuneiden huviloiden pihapiirien säilymiseen on otettu kantaa (pi-1 ja pi-2). Suojelluille huvilarakennuksille (sr-1) tulee merkitä pieni pihapiiri.

Vesialueiden merkintä

Kruunuvuorenlammen sekä Kaitalahdenpuiston lammen vesialueen kaavamerkinnän w-1 selitys puuttuu asemakaavamääräyksistä eikä siitä ole mainintaa kaavaselostuksessa. w-1/w1-määräykset ovat ristiriit-

taisia kaavakartalla ja -määräyksissä. Lammelle tulee merkitä laiturin sijainti nykyisen historiallisen laituri paikan kohdalle. w-1 merkintä tulee ottaa pois Kaitalahdenpuistosta, joka on osa tulvasuojelujärjestelmää.

Kaitalahdenpuistossa sijaitseva tulva-allas tulee merkitä asemakaavaan sinisellä värillä.

Kortteli AO 49327, Kalastaja-Kallen katu ja aukio

Rakennusvirasto esittää, että kortteli AO 49327, Kalastaja-Kallen katu ja aukio tulee poistaa kaavasta. Kadusta ja kunnallistekniikasta tulisi kohtuuttoman kallis eikä se sovellu herkkään ympäristöön. Tulva-altaan luoteisreunassa on rakennettu pato pumppaamoihin. Pumppaamolle on olemassa 3 metriä leveä sorapintainen huoltoyhteys. Kyseinen alue ei sisälly osallistumis- ja arviointisuunnitelman suunnittelualueeseen.

Katu ja tontti aiheuttaisivat merkittäviä heikennyksiä maisemaan ja alueen luontoarvoihin. Niiden rakentamiseksi jouduttaisiin louhimaan myös paljon Kruunuvuoren arvokasta kallioaluetta. Olemassa olevaan patoon ei voi kajota, koska Kaitalahti on rakennettu erittäin alas ja se on tulva-vaara-alue. Katua ei voi pengertää tulva-altaan suuntaan. Tulva-allas kunnostetaan lähiaikoina, jotta Kaitalahden alueen hulevesien hallinta pystytään toteuttamaan Päätien alueen katu- ja kunnallisteknisen saneerauksen yhteydessä.

Kadun ja korttelin AO 49327 kohdalla ja ympäristössä on useita luontokohteita: geologisesti ja geomorfologisesti arvokas kallioalue, matelijaj- ja sammakkoeläinkohteita, puroalue ja sen valuma-alue sekä linnustollisesti arvokas kohde. Alueella ei ole kaavoituksen yhteydessä tehty luonto- ja maisema-analyysyjä, jotka tulee tehdä ennen alueen jatko-suunnittelua.

Kaitalahdenpuiston luontoarvot

Kaitalahdenpuistosta on muodostunut merkittävä sammakoiden lisääntymiskosteikko. Sammakon lisäksi lammesta on tavattu rupisammakoi- ta ja mahdollisesti viitasammakoi- ta. Lammen luontoarvoja tulee selvittää tarkemmin. Puisto kuuluu myös lepakoiden kannalta merkittävään alueeseen. Lepakot käyttävät Tullisaaren ja Kaitalahden pohjoisia ranta-alueita ja lahtia elinympäristönään.

Palstaviljely (RP-1)

RP-1: Alueelle ei tule esittää palstaviljelmiä. Edellytyksenä palstaviljelylle on ajoyhteys, pysäköintipaikat ja vesijohto, joiden rakentamiseen rakennusvirasto ei voi sitoutua mm. siksi, ettei luonto- ja maisema-ana-

lyysiä ole tehty. Em. syystä ei myöskään suojeltaviin rakennuksiin saa osoittaa toimintoja, jotka edellyttäisivät kunnallistekniikan rakentamista.

LV-alue

Kaavassa ei ole osoitettu kulkua rantaan tai venesatamaan eikä sataman toiminnalle välttämättömiä rakenteita.

Kaavassa tulee esittää venesataman rantarakenteet sekä sen ajoyhteys ja sataman pysäköintipaikat.

Kadut ja liikenne

Katualueiden mitoitukseen eli leveyteen tulee lisätä lumitila. Asemakaavaan tai sen selostukseen tulee merkitä yksi tai useampia lumen välivarastointipaikka. Lisäksi rakennusvirasto ehdottaa, että kaupunkisuunnitteluvirasto laatii lumilogistiikkaselvityksen koko Kruunuvuorenrannan alueelle.

Virkistysalueen, satama- ja laiturirakenteiden sekä muiden palvelujen käyttäjille tulee esittää omat, asukkaiden vieraspysäköinnistä erotetut pysäköintialueet.

Pysäköintilaitosten ajoyhteydet puuttuvat kaavasta.

Huoltoajoyhteys korttelin 49322 luoteispuolella sijaitsevalle aukiolle puuttuu, koska ajoneuvoliikenne ei esityksen mukaan saisi käyttää Koiraasaarentien länsipäätä. Aukiota ja portaita ei voi rakentaa paikkaan, jonne ei ole ajoyhteyttä. Aukion alin korkeustason on oltava 3,4 metriä, koska se on yhteydessä rakennukseen.

Kruunusillan alle tulee jäädä 3,2 metrin alikulkukorkeus.

Sillan pohjoispuolella olevalle kalliovarastojen sisäänkäynnille tulee olla huoltoyhteys.

Näkemäalueet on tarkistettava kaikista katuliittymistä.

Kaavaan tulee lisätä liittymäkieltomerkinnot.

Katujen geometrioihin ja katutilan käyttöön ei voida ottaa kantaa, ennen kuin liikennesuunnitelma on tehty. Esimerkiksi Kultakruununkaarella ei pysty toteamaan, mahdollistaako kaava hyväksyttävän katugeometrian.

Kääntöpaikat puuttuvat Yksisarvisenkujalta ja Villimiehenkujalta. Katualueen leveys ei mahdollista pysäköintiä katualueella.

Osa tonttiliittymien sijainteja osoittavista merkinnöistä puuttuu Koira-saarentieltä, Hopeakaivoksentieltä ja Horisontilta. Horisontin eteläpuoleisen tontin ajohteydet ovat epäselvät.

Koirasaarentien katualue on liian kapea Horisontin liittymästä merenrantaan asti. Katualueen leveydessä ei ole huomioitu kadun rakentamisen edellyttämää tilaa esimerkiksi pohjoispuolisen kallioseinämän suuntaan. Katualueen leveydessä tulee olla myös louhinnan edellyttämä tila.

Pysäkkien, pyöräteiden, jalkakäytävien ja raittien leveydet eivät käy ilmi kaavasta. Jalankulku- ja pyörätiejärjestelyt ovat epäselviä, eikä niiden toimivuutta pysty päättelemään esitetyllä tilavarauksella.

Baneerikujalle ei tule esittää muuria kunnossapitosyistä. Baneerikujan alue tulee osoittaa tontin osaksi.

Baneeripuiston pumppamolle ei ole esitetty kulkuyhteyttä.

Haakoninlahden rantarakenteet edellyttävät merkittäviä ruoppauksia ja täyttöjä. Kruunausviitta ja Kruunulaiturikuja on mitoitettava pelastusajoneuvoille.

Muuta

AK 49322 tontti tarvitaan Kruunusillan rakentamisen ajaksi työalueeksi.

Maanalaisiin kalliosäiliöihin ja korkeavarastoihin tulee asemakaavassa varata riittävät kulkuyhteydet siten, ettei se rajoita tilojen myöhempää suunnittelua. Tämän lisäksi on huomioitava, että luolien nykyiset yhteydet sekä pinnalle ylöspäin että meren suuntaan ovat käytössä ja pysyttään huoltamaan.

Korkeavaraston katuyhteydelle ja liittymälle on varattava tila ja korkeusasema Hopeakaivoksentien rakennettu korkeus huomioiden.

Suurten varastoluolien kulkuyhteyden tulee olla riippumaton ET-tontin käytöstä. ET-tontin ja sen eteläpuolella olevan A-tontin väliin esitetty katuaukio tulee poistaa.

Maanalaisten luolarakenteiden kohdalle tulee asettaa kaivusyvyysherkintä.

A-tontille merkityt porras (p) ja jyrkässä rinteessä oleva jalankululle varattu alueen osa lähivirkistysalueelle tulee poistaa asemakaavasta.

Rakennusvirasto toteaa, että Koirasaarentien linjauksen osalta tehty yhteistyö on ollut hyvää. Rakennusvirasto ehdottaa ennen kaavan seuraavaa vaihetta tiivistä yhteistyötä virastojen välillä, jotta asemakaavan

lopputulos olisi hyvä. Näin tässä kannanotossa esitetyt lukuisat huomiot voitaisiin ratkaista rakentavasti ja hyvässä yhteistyössä.

9.1.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Eila Suojala, projektinjohtaja, puhelin: 310 39786
eila.suojala(a)hel.fi

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos 27.11.2014

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Kruunuvuorenrannan asemakaavaluonnoksesta ja kaavaselostuksesta kuvastuu tavoitetilana korkeatasoinen merellinen ja aurinkoinen alue. Tulevaisuuden rakennetun ympäristön suunnittelussa on otettava huomioon ja varauduttava paikallisilmastossa tapahtuviin muutoksiin. Rakennetun ympäristön energiankäyttö ja energiatarpeet muuttuvat varsin voimakkaastikin – viimeisimpien Ilmatieteenlaitoksen arvioiden mukaan rakennusten lämmitystarve vähenee 17 % ja jäähdytystarve lisääntyy 35 % vuoteen 2050 mennessä.

Asemakaavaluonnoksen jatkosuunnittelussa on syytä ottaa huomioon rakennusten lisääntyvä jäähdytystarve. Helsingin Energia esittääkin, että asemakaava-alueen jatkosuunnittelussa mahdollistetaan alueellisen jäähdytysverkoston toteuttaminen Kruunuvuorenrannan alueelle. Tämä tarkoittaa jäähdytysverkoston tilantarpeiden huomiointia katutilan mitoituksessa sekä tilavarausta mahdolliselle tuotantolaitteistolle. Järjestelmän avulla rakennuskantaan lämpönä kerääntyvä aurinkoenergia tuodaan rakennuksista pois edelleen käytettäväksi uusiutuvana kaukolämpönä.

Kruunuvuorenrannan asemakaava-alueella on paikka paikoin suuri korkeuseroja. Helsingin Energia esittää, että ainakin jyrkimmille katuosuuksille ja yleisten alueiden portaikkoihin kannustettaisiin aluesuunnittelun lähtökohdissa asentamaan kaukolämpöenergiaan perustuva liikaudentorjuntajärjestelmä – toisin sanoen katu- ja porraslämmitys. Vastaavasti samaa on syytä suositella maanalaisten tilojen ajoluiskiin.

Asemakaava-alueen alapuolella kalliutilassa on suuret kallioluolat, jotka ovat olleet polttoainevarastoina. Luolissa on varastoitu kevyttä kiviä. Helsingin Energia on tehnyt alustavia selvityksiä luolien hyödyntämisestä energiavarastoina luolien edellisten ja nykyisten omistajien kanssa. Vuonna 2010 luolille tehdyn kalliomekaanisen simuloinnin tulos osoitti, että mikäli luolia käytetään korkeämpötilaisena energiavarastona, luolien yläpuolisessa kalliomassassa tapahtuu pieniä muodonmuutoksia. Muodonmuutoksista aiheutuva siirtymät ovat kuitenkin pieniä ja ne jakaantuvat laajalle alueelle, joten niistä ei nykytiedon valossa aiheudu rakennuksille haittaa taikka vaurioita.

Luolien hyödyntäminen tulevaisuudessa energiavarastoina on realistinen ja energiatehokkuutta lisäävä vaihtoehto. Tämän vuoksi asemakaavan jatkosuunnittelussa mahdollisen lämpövaraston aiheuttamat vaikutukset kalliomassaan, rakennuspaikkoihin ja rakennusten suunnitteluun olisi hyvä huomioida.

Helsingin Energia toivoo, että Kruunuvuorenrannan asemakaavaluonnoksen jatkosuunnittelua jatketaan läheisen yhteistyön merkeissä kaikkien osallisten kanssa. Helsingin Energialla ei ole muuta mainittavaa asemakaavaluonnokseen.

Lisätiedot

Kyösti Oasmaa, Kiinteistöpäällikkö, puhelin: +358 9 617 2132
kyosti.oasmaa(a)helen.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 25.11.2014

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 28.10.2014

Kaupunginmuseo lausuu asemakaavaluonnoksesta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan tavoitteena on Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan mukaisesti rakentaa alueelle korkeatasoinen merellinen asuinalue. Kruunuvuoren reuna-alueelle mahdollistetaan neli-, viisi- ja kuusikerroksisten talojen rakentaminen.

Kruunuvuoren alue on kaavassa virkistysaluetta, lähivirkistysalue (VL). Merenrantaan liittyvän luonnonmukaisen metsäisen lähivirkistysalueen keskellä on luonnonsuojelualue, Kruunuvuorenlampi. Kruunuvuoren korkeimman kallion päällä on säilytettävä entinen öljysäiliö. Virkistysa-

lueella on suojeltuja huvilarakennuksia ja kivijalkoja. Purettujen huviloiden väliin entisten puutarhojen paikalle on suunniteltu viljelypalstoja.

Asemakaavaselostus on vielä keskeneräinen ja puutteellinen. Kruunuvuoren historiaa huvilakulttuurialueena pitää siinä tuoda esiin. Myös alueen huviloiden vähittäisestä rapistumisesta ja tuhoutumisesta pitää kertoa ja näin samalla tulee perusteltua, miksi huviloista on mahdollista säilyttää ainoastaan yksi esimerkki. Kruunuvuoren kulttuuriympäristön ja maiseman arvoja tulee selostuksessa niin ikään valottaa.

Maisemallisesti arvokas Kruunuvuoren kallioalue tulee esittää kaavamääräyksessä VP- /s merkinnällä, millä varmistetaan alueen säilyminen luonnonmukaisena ja lähes hävinneestä huvilakulttuurista kertovana alueena. Tulee varmistaa myös, että huviloiden puutarhoihin ja polkuihin liittyviä rakenteita säilyy. Kruunuvuoren polut ja kulkutiet tulee merkitä siten, että ne säilyvät mahdollisimman luonnonmukaisina, ja ettei niitä saa asfaltoida. Asemakaavan villa Hällebon sr-1 suojelumääräykseen tulee lisätä, että rakennuksen kunnossapidosta pitää huolehtia. Entinen kanala- ja kasvihuonerakennus on merkitty sk:lla. Kaupunginmuseon mielestä asemakaavan tulisi mahdollistaa rakennuksen kunnossapito ja käyttö eikä sen purkamista pitäisi edellyttää kaavassa.

Asemakaavaluonnoksen alueella sijaitsee kaksi mahdollista kiinteätä muinaisjäännöstä. VL – alueella itse Kruunuvuoren itärinteellä sijaitsee pieni luola, joka on merkitty katkopisteviivalla ilman erityisempää kaavamerkintää. Kyseessä saattaa olla ensimmäisen maailmansodan aikaisen Kruunuvuoren ilmatorjuntapatterin ammuskellari, jota on muutettu myöhemmin.

Asemakaava-alueen kaakkoisosassa on VL -alueella korkea kallioalue. Siellä sijaitsee vaaleaksi maalattu 11 tuuman tykinammus betoniperustalla ja sen ympärillä on vanhoja metallitolppia. Se on nykyisin korkeuspiste nro 6236, ”Granaattipiste”. Korkeuspiste saattaa liittyä 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa Kruunuvuoreen suunnitellun linnoituksen mittauksiin. Vasikkasaarella on ollut aiemmin vastaavanlainen rakennus.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta.

8.1.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveysvirasto 11.1.2013

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

HEL 2011-004059 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavaa Kruunuvuoren alueelle, joka sijaitsee Laajasalossa Tahvonlahden osa-alueella. Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää sosiaali- ja terveysvirastolta mielipiteitä Kruunuvuorenrannan suunnittelun lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 11.1.2013 mennessä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintoja varten kunnalla on oltava riittävät ja asianmukaiset toimitilat sekä muunneltavat asiakaspalvelutilat.

Asuminen muodostaa lähipalvelujen kanssa kokonaisuuden, jossa palvelutarpeet vaikuttavat asumisen suunnitteluun ja asumisratkaisut taas palveluratkaisuihin. Kaupungin sosiaalipoliittisena linjauksena on kotona asumisen tukeminen mahdollisimman pitkään. Tämä vähentää julkisen tilan tarvetta, mutta asettaa samalla suurempia vaatimuksia kaikille väestöryhmille soveltuvalle esteettömälle asumiselle, ympäristölle ja palvelujen saavutettavuudelle.

Lähtökohtana on kaupungissa jo olemassa olevan palveluverkoston hyödyntäminen uusien asukkaiden käyttöön ja toisaalta uusien palvelujen hyödyntäminen vanhojen alueiden asukkaille. Tämä edellyttää palvelualueen laajentamista rajautuville alueille ja vaihtoehtoisten kulkuyhteyksien huomioimista kaavoituksessa.

Julkisten tilojen monikäyttöisyys, muuntuminen alueen asukkaiden elämänkaaren mukaan ja tilojen hyödyntäminen asukastiloina luovat väljyyttä tilojen käyttöön. Palvelujen ja tilojen tulee vastata asukkaiden tarpeisiin uusilla asuinalueilla tulevaa väestörakennetta ennakoiden. Rakentamisaikataulut ja mahdolliset tilapäisratkaisut vaikuttavat suuresti palvelujen järjestämiseen ja asukkaiden palvelutarpeisiin vastaamiseen.

Erialaisten sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuulla olevien palveluvaihtoehtojen ja -muotojen toteutuminen tulee varmistaa kaavassa mahdollisimman väljin kaavamerkinnoin palvelun tuottajasta riippumatta.

Tulevina vuosikymmeninä ikääntyneiden asukkaiden määrä Helsingissä kasvaa nopeasti, mikä on hyvä huomioida kaikessa suunnittelussa. Lähtökohtana ikääntyneille tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä on kotona asumisen tukeminen. Erityisesti ikääntyvien asukkaiden näkökulmasta lähipalvelujen järjestäminen alueella ja palvelujen esteetön saavutettavuus julkisin kulkuvälinein on tärkeää.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen mukaan Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen tarjoaa hyvät lähtökohdat palvelujen jatkosuunnittelulle. Kaavamerkintöjen tulisi olla mahdollisimman väljiä, jotta ne mahdollistavat erilaisten asumisen ja palvelujen vaihtoehtoiset suunnitelmat huomioiden erityisasumisen rahoituksen piirissä olevat ryhmät. Palvelujen saavutettavuus, niiden integrointimahdollisuus muihin julkisiin ja yksityisiin palveluihin sekä niiden muunneltavuuden mahdollisuudet tulevaisuudessa edistävät palvelujen toteutumista ja tuottamista.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen esittää lisättäväksi ikääntyvien ihmisten asumisen ja palvelutarpeiden huomioon ottamista suunnittelussa. Lähtökohdaksi tulisi olla tulevien ja nykyisten seniorien ja ikääntyvien asukkaiden osallistuminen suunnitteluun.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256

pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Timo Vierelä, suunnittelija, puhelin: 310 42858

timo.vierela(a)hel.fi

04.06.2018

Asia/8

§ 394

V 13.6.2018, Sörnäistentunnelin asemakaavan muuttaminen (nro 12162)

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 18.6.2018 saakka.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 18.6.2018 saakka Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 10. kaupunginosan (Sörnäinen) osaa korttelin 252 tontista 12 ja katualuetta sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 252 tontista 12, osaa korttelin 10281 tontista 14, osaa korttelin 10282 tontista 5 ja katualuetta), 21. kaupunginosan (Hermannin) katu-, puisto- ja rautatiealueita sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 21001 tontista 3, osaa korttelin 21005 tontista 5, osaa korttelin 21015 tonteista 1 ja 2, osaa korttelin 21016 tonteista 2 ja 3, osaa korttelin 21017 tonteista 4, 5 ja 6, osaa korttelin 21018 tonteista 1, 3 ja 4, osaa korttelin 21274 tonteista 10 ja 11, osaa korttelin 21674 tontista 3 ja katu-, puisto- ja rautatiealueita) koskevan asemakaavan muutoksen 28.5.2013 päivätyn piirustuksen numero 12162 mukaisena ja asemakaavaselvityksestä ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sörnäistentunnelin rakentamisen Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien yhdistämiseksi. Sörnäistentunnelin avulla liikenteen sujuminen pohjois-eteläsuunnassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

F102012566

varmistuu Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa, liikenteen melu- ja päästöhaitat vähenevät ja liikenneturvallisuus paranee. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentamisen mahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat, ja väylän kaupunkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee.

Sörnäistentunneli turvaa joukkoliikenteen kehittämismahdollisuudet Kalasataman Hermannin rantatielle sijoittuvan liikenteen solmukohtan ympärillä. Myös jalankulun ja pyöräilyn yhteydet paranevat.

Tunnelin läpi kulkeva liikennemäärä on noin 18 500 ajoneuvoa vuorokaudessa, nousten 20 500 ajoneuvoon vuoteen 2040 mennessä. Liikennetunnelin maanpäälliset rakenteet ovat Sörnäisten ja Hermannin rantateiden ajoluiskat sekä Junatien ilmanvaihtokuilu ja Sörnäistenkadun päässä oleva tekniikkarakennus ja ilmanvaihtokuilu, jotka osoitetaan katu- ja puistoalueille.

Sörnäistentunnelin pituus on 1,5 km. Tunnelin tilavaraus on suunniteltu kalliotunneliksi 800 m matkalta ja Sörnäisten rantatien sekä Hermannin rantatien päässä teräsbetonitunneliksi. Tunneli on mitoitettu kahdelle yksikaistaiselle erilliselle liikennetunnelille, jotka on suunniteltu henkilöauto- ja kuorma-autoliikenteelle 50 km/h nopeusrajoituksella. Tunnelissa ei sallita kevyttä liikennettä eikä vaarallisten aineiden kuljetuksia.

Esittelijän perustelut

Aiemmat päätökset

Sekä Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa että valmisteilla olevassa uudessa maanalaisessa yleiskaavassa on tilavaraus Sörnäistentunnelille. Tunneli on Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaavan (kaupunginvaltuusto 30.1.2008, 30 §) mukainen. Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 (272 §) hyväksymä yleiskaava ei korvaa voimassa olevaa osayleiskaavaa, joka on tarkempaan jäänyt voimaan. Yleiskaavan tie-, katu- ja baanaverkko 2050 -teemakartassa on Sörnäistentunnelin ohjeellinen sijainti ja pituus.

Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaavassa alueen pääkatuliikenne voidaan siirtää tunneliin Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien välillä. Katutunneli parantaa rantateiden välisen pääkatuyhteyden liikenteen sujuvuutta sekä metroaseman alueen kevyen liikenteen turvallisuutta ja olosuhteita. Tunnelin eteläinen suuaukko on Itäväylän länsipäässä ja pohjoinen suuaukko Hermannin rantatiellä välillä Työpajankatu Verkkosaarenkatu.

Sörnäisten ja Hermannin rantateiden liittymän liikennesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 25.2.2008 (258 §). Kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.6.2012 (196 §) Sörnäistentunnelin yleissuunnitelman jatkosuunnittelun ja asemakaavoituksen pohjaksi. Kaupunginvaltuusto totesi samalla, että Sörnäistentunnelin toteutettavuus tai kannattavuus ei ole riippuvainen Keskustatunnelista. Sörnäistentunnelin kaavalla ei ole vaikutusta keskustan läpiajoliikennettä ja satamien raskasta liikennettä katutilassa vähentävän maanalaisen kokoojakadun edellytysten selvittämiseen.

Kalasadaman raitioteiden yleissuunnitelma tulee kaupunginvaltuuston päätettäväksi kesäkuussa 2018. Kalasadaman raitiotie kulkee Sörnäissä Hermannin rantatiellä. Sörnäistentunnelin kaksiaukkoinen suuaukko sijoittuu Hermannin rantatien keskellä kulkevan raitiotien molemmin puolin. Raitiotien toteuttamisen yhteydessä on perusteltua varautua Sörnäistentunnelin rakentamiseen. Tunnelin radanalaisten rakenteiden toteuttaminen Hermannin rantatielle jälkikäteen aiheuttaisi pitkäkestoisen liikennekatkon raitiolinjalla. Raitioliikenteelle aiheutuvat haitat saadaan minimoitua toteuttamalla radanalaiset rakenteet raitiotien rakentamiseen liittyen.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1914–2009, joissa alue on tehdaskorttelien, toimitilarakennusten, teollisuus- ja varastorakennusten, asuinkerrostalojen ja autopaikkojen korttelialuetta, katualuetta sekä puistoa.

Kustannukset

Sörnäisten tunnelin rakentamisen kustannusarvio oli 160 miljoonaa euroa vuonna 2013 (alv. 0%), josta johtosiirtojen kustannukset olivat 8,6 milj. euroa. Vuotuisiksi käyttökustannuksiksi arvioitiin noin 2 milj. euroa vuodessa. Kustannusarvioiden on arvioitu olevan edelleen ajantasaisia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus oli julkisesti nähtävillä 2.8.–2.9.2013. Ehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot

Ehdotuksesta saatiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin Energia -liikelaitoksen, Helsingin

seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), kiinteistölautakunnan, rakennusvalvontaviraston, kaupunginmuseon johtokunnan, pelastuslautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, ympäristölautakunnan sekä talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot.

ELY-keskus totesi lausunnossaan, että tunneli varmistaa liikenteen sujumisen itäisessä kantakaupungissa ja lisää liikenneturvallisuutta, parantaa ilmanlaatua tarkasteltaessa laajaa aluetta ja lisää asuinrakentamismahdollisuuksia Hermannin rantatien tuntumassa. Liikenteen hallinta on Sörnäistentunnelin osalta keskeinen kysymys. Pääkaupunkiseudulla on suunnitteilla useita ajoneuvoliikenteen tunneleita, joissa liikenteen hallinta on olennaista. Seudun yhteisenä tavoitteena on, että ajoneuvoliikenteen hallinta tapahtuu yhdestä yhtenäisestä keskuksesta. Sörnäistentunnelia suunniteltaessa tulee olla yhteydessä liikenneviraston liikennekeskukseen liikenteen hallinnan järjestämisestä. Tunnelin liikenteenohjaussuunnitelman laadinta on myös tärkeää.

HSL:n mukaan tunneli lisää henkilöautoliikennettä. Toisaalta se vähentää läpiajoliikennettä Kalasataman metroaseman ympäristössä. Kokonaisvaikutuksiltaan Sörnäistentunnelia voi pitää liikenteellisesti kannattavana hankkeena.

Helen Sähköverkko Oy kiinnitti huomiota tunnelin rakentamisen edellyttämiin useisiin sekä 110 kV sähkönsiirto- että 10 kV ja 400 V jakeluverkonkaapeleiden siirtoihin. Helen Sähköverkko Oy on suunnitellut tekevänsä kyseiset kaapelisiirrot alueelle tulevan Kalasataman sähköaseman valmistumisen yhteydessä. Siirtojen tekeminen esitetyn kustannusarvion mukaisesti edellyttää suunnitelmien aikataulullista yhteensovittamista. Lisäksi Helen Sähköverkko Oy esitti, että kaapelireittien rakentamisen ja alueen selkeyden takia ns. Vilhonvuorenkadun jatke Parrulaiturin jatkeeksi tulisi rakentaa ennen tunnelityömaata.

Helsingin Energia -liikelaitos totesi, että johtosiirroista voi rakennustyön ajankohdasta riippuen tulla myös energianhankinnan lisäkustannuksia, mikäli Hanasaaren voimalaitoksen tuotantotehoa ei saa siirrettyä asiakkaille. Asemakaavan valmisteluaineistosta ei ilmene, onko pelastuslaitoksen kalustolla ja polttoainekuljetuksilla riittävä esteetön pääsy voimalaitosalueelle rakentamisaikana ja lopputilanteessa.

HSY suositti ottamaan merenpinnan nousun huomioon siten, että tunnelien päiden taso nostetaan nykyisestä noin kahdesta metrillä kolmeen metriin. Tunnelin suuaukkojen sekä poistopiippujen ympäristön ilmanlaatuun tulee kiinnittää huomiota. Sörnäistentunnelin vaatimat johtosiirrot tulee rahoittaa HSY:n ulkopuolisella rahoituksella.

Kiinteistölautakunta totesi, että Sörnäistentunnelin rakentaminen mahdollistaa osaltaan Kalasataman pohjoisosan asuinrakentamisen koko-

naismäärän merkittävän kasvattamisen. Kaupunki on strategiaohjelmassaan painottanut Pasila-Vallila-Kalasadama -akselin kehittämistä myös työpaikka- ja yritysvyöhykkeenä, minkä vuoksi alueella tulee turvata myös riittävän toimitilatonttivarannon säilyttäminen.

Rakennusvalvontavirasto lausui, että katutilaa ja -kuvaa koskevien määräysten tulee sisältyä asemakaavaan. Katusuunnitelmaa hyväksyttäessä on oltava arvioituna, täyttyvätkö maankäyttö- ja rakennuslain ympäristöön soveltuvuutta koskevat vaatimukset. Arviointi on hoidettava pyytämällä lausunto kaupunkikuvaneuvottelukunnalta. Sörnäisten-tunneli sijoittuu kantakaupunkiin ja sekä työnaikaisissa vaiheissa että lopputilanteessa tulee varmistua kaupunkikuvallisesta laadusta.

Kaupunginmuseon johtokunta korosti, että suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa tulee varmistaa sekä valtakunnallisesti merkittävien että asemakaavassa suojeltujen kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mittakaavaltaan.

Pelastuslautakunta huomautti, että tunnelin liikennejärjestelyt on toteutettava siten, ettei tunneliin muodostu ruuhkaa missään tilanteessa. Automaattisen palosammutusjärjestelmän lisäksi tunneliin tulee asentaa kiinteä sammutusvesiputkisto, jonka ulos-otot tulee sijoittaa yhdystunnelien oviaukkojen läheisyyteen. Tunnelin tulvasuojausjärjestelyjen toimivuus nopeasti etenevässä tulvatilanteessa on varmistettava.

Yleisten töiden lautakunta totesi, että korkeusasemien ja teknisten ratkaisujen suunnittelun osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota merivesi- ja hulevesitulvien hallintaan kaikissa olosuhteissa tunnelin suuaukoilla ja lähialueilla.

Ympäristölautakunta näki, että tunnelin suiden lähistöllä päästö- ja meluhaittojen lisääntyminen ja hallitseminen edellyttää huolellista suunnittelua ja ympäristöselvitysten tarkentamista. Uusien asuinkortteleiden suunnittelussa Hermannin rantatien varrelle täytyy huolehtia siitä, ettei alueelle muodostu katukuilumaisia olosuhteita, jotka heikentäisivät ilmanlaatua arvioidusta. Lisäksi kaava-aineistosta puuttuvat selvitykset, joiden perusteella melutilannetta voitaisiin arvioida.

Talous- ja suunnittelukeskus totesi, että Kalasadaman alueen jatko-suunnittelussa on turvattava Kalasadaman keskuksen kautta kulkevan läpikulkuliikenteen toimivuus myös ennen Sörnäistentunnelin rakentamisen hankepäätöstä.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Aiempi kaupunkisuunnitteluvirasto totesi 6.5.2014 päivätyssä kirjeessä kaupunginhallitukselle, etteivät annetut lausunnot anna aihetta muuttaa asemakaavan muutosehdotusta.

Asemakaavan muutosehdotukseen ei siten ole tehty muutoksia, eikä ehdotusta ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on aiemman kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12162 kartta, päivätty 28.5.2013
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12162 selostus, päivätty 28.5.2013, täydennetty 6.5.2014
- 3 Vuorovaikutusraportti liitteineen 28.5.2013, täydennetty 6.5.2014
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuvat 28.5.2013

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen

04.06.2018

Asia/8

hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 6.5.2014

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Ksv 2281_1

10. kaupunginosan (Sörnäinen) osaa korttelin 252 tontista 12 ja katua-
luetta sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 252 tontista 12, osaa kort-
telin 10281 tontista 14, osaa korttelin 10282 tontista 5 ja katua-
luetta) koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 4.6.2013 puoltaa 28.5.2013 päi-
vätyn asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sörnäistentunnelin raken-
tamisen yhdistämään Sörnäisten rantatie ja Hermannin rantatie. Sör-
näistentunneli varmistaa liikenteen sujumisen pohjois-eteläsuunnassa
Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa sekä liikenteen
melu- ja päästöhaittojen vähentämisen ja liikenneturvallisuuden paran-
tamisen. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen
muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinra-
kentamismahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat ja väylän kau-
punkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 2.8.–
2.9.2013.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Ehdotuksesta ovat antaneet
lausuntonsa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Hel-

singin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin Energia -liikelaitos, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, kiinteistölautakunta, rakennusvalvontavirasto, kaupunginmuseon johtokunta, pelastuslautakunta, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta sekä talous- ja suunnittelukeskus.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä toteaa (2.9.2013), että tunneli lisää henkilöautoliikennettä. Toisaalta se vähentää läpiajoliikennettä Kalasataman metroaseman ympäristössä. Kokonaisvaikutuksiltaan Sörnäistentunnelia voi pitää liikenteellisesti kannatettavana hankkeena.

Helen Sähköverkko Oy toteaa (19.8.2013), että tunnelin rakentaminen edellyttää useita sekä 110 kV sähkönsiirto- että 10 kV ja 400 V jakeluverkonkaapeleiden siirtoja. Helen sähköverkko Oy on suunnitellut tekevänsä kyseiset kaapelisiirrot alueelle tulevan Kalasataman sähköaseman valmistumisen yhteydessä. Siirtojen tekeminen esitetyn kustannusarvion mukaisesti edellyttää suunnitelmien aikataulullista yhteensovittamista. Lisäksi Helen Sähköverkko Oy esittää, että kaapelireittien rakentamisen ja alueen selkeyden takia ns. Vilhovuorenkadun jatke Parulaiturin jatkeeksi tulisi rakentaa ennen tunnelityömaata.

Helsingin Energia -liikelaitos toteaa (27.8.2013), että johtosiirroista voi rakennustyön ajankohdasta riippuen tulla myös energianhankinnan lisäkustannuksia, mikäli Hanasaaren voimalaitoksen tuotantotehoa ei saa siirrettyä asiakkaille. Asemakaavan valmisteluaineistosta ei ilmene, onko pelastuslaitoksen kalustolla ja polttoainekuljetuksilla riittävä esteetön pääsy voimalaitosalueelle rakentamisaikana ja lopputilanteessa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä suosittaa (20.8.2013) ottamaan merenpinnan nousun huomioon siten, että tunnelien päiden taso nostetaan nykyisestä n. kahdesta metristä kolmeen metriin. Tunnelin suuaukkojen sekä poistopiippujen ympäristön ilmanlaatuun tulee kiinnittää huomiota. Sörnäistentunnelin vaatimat johtosiirrot tulee rahoittaa HSY:n ulkopuolisella rahoituksella.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (13.11.2013), että Kalasataman alueen jatkosuunnittelussa on turvattava Kalasataman keskuksen kautta kulkevan läpikulkuliikenteen toimivuus myös ennen Sörnäistentunnelin rakentamisen hankepäätöstä.

Kiinteistölautakunta toteaa (19.9.2013), että Sörnäistentunnelin rakentaminen mahdollistaa osaltaan Kalasataman pohjoisosan asuinrakentamisen kokonaismäärän merkittävän kasvattamisen. Kaupunki on strategiaohjelmassaan painottanut Pasila-Vallila-Kalasatama -akselin kehittämistä myös työpaikka- ja yritysvyöhykkeenä, jonka vuoksi alueella tulee turvata myös riittävän toimitilatonttivarannon säilyttäminen.

Rakennusvalvontavirasto toteaa (21.8.2013), että katutilaa ja -kuvaa koskevien määräysten tulee sisältyä asemakaavaan. Katusuunnitelmaa hyväksyessä on oltava arvioituna, täyttyvätkö maankäyttö- ja rakennuslain ympäristöön soveltuvuutta koskevat vaatimukset. Arviointi on hoidettava pyytämällä lausunto kaupunkikuvaneuvottelukunnalta. Sörnäistentunneli sijoittuu kantakaupunkiin ja sekä työnaikaisissa vaiheissa että lopputilanteessa tulee varmistua kaupunkikuvallisesta laadusta.

Kaupunginmuseon johtokunta korostaa (27.8.2013), että suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa tulee varmistaa sekä valtakunnallisesti merkittävien että asemakaavassa suojeltujen kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mitta-kaavaltaan.

Pelastuslautakunta toteaa (3.9.2013), että tunnelin liikennejärjestelyt on toteutettava siten, ettei tunneliin muodostu ruuhkaa missään tilanteessa. Automaattisen palosammutusjärjestelmän lisäksi tunneliin tulee asentaa kiinteä sammutusvesiputkisto, jonka ulos-otot tulee sijoittaa yhdystunneleiden oviaukkojen läheisyyteen. Tunnelin tulvasuojausjärjestelyjen toimivuus nopeasti etenevässä tulvatilanteessa on varmistettava.

Yleisten töiden lautakunta toteaa (13.8.2013), että korkeusasemien ja teknisten ratkaisujen suunnittelun osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota merivesi- ja hulevesitulvien hallintaan kaikissa olosuhteissa tunnelin suuaukoilla ja lähialueilla.

Ympäristölautakunta toteaa (27.8.2013), että tunnelin suiden lähistöllä päästö- ja meluhaittojen lisääntyminen ja hallitseminen edellyttää huolellista suunnittelua ja ympäristöselvitysten tarkentamista. Uusien asuinkortteleiden suunnittelussa Hermannin rantatien varrelle täytyy huolehtia siitä, ettei alueelle muodostu katukuilumaisia olosuhteita, jotka heikentäisivät ilmanlaatua arvioidusta.

Kaava-aineistosta puuttuvat kuitenkin selvitykset, joiden perusteella melutilannetta voitaisiin arvioida.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että asemakaavalla mahdollistetaan Sörnäistentunnelin rakentaminen. Varsinainen toteutus- ja väliaikaisten järjestelyjen suunnittelu tehdään asemakaavan laatimisen jälkeen yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa. Asemakaavan valmisteluaineistoon kuuluu alustava suunnitelma putki- ja johtosiiirroista sekä väliaikaisista liikennejärjestelyistä. Näitä suunnitelmia tullaan päivittämään ympäristön suunnittelu- ja rakentamistilanteen mukaan. Tunnelin rakentamisaikaiset häiriöt pyritään minimoimaan tunnelin jatkosuunnittelun eri vaiheissa.

Sörnäistentunneli liittyy maantasoon Sörnäisten rantatiellä ja Hermannin rantatiellä. Molemmilla nykyinen maanpinta on noin kaksi metriä merenpinnan tason yläpuolella eikä laajamittainen korkeusaseman muuttaminen ole nykyisestä rakennuskannasta johtuen mahdollista. Asemakaavan valmisteluaineistossa on esitetty, että tulviin varauduttaisiin tasauksen maltillisella muuttamisella sekä patorakenteilla, joita jouduttaisiin käyttämään äärimmäisissä tulvaolosuhteissa. Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa kuitenkin myös tunnelin suuaukkojen tasauksen nostamisen kolmeen metriin merenpinnasta tarvittaessa.

Sörnäistentunneli parantaa ilmanlaatua laajalla alueella autoliikenteen siirtyessä maan alle. Tunnelin suuaukkojen välittömässä läheisyydessä ilmanlaatu kuitenkin huononee, kun osa tunnelissa aiheutuvista päästöistä purkautuu suuaukkojen kautta poistoilmahormeista huolimatta. Ilmatieteen laitos on laatinut Sörnäistentunnelista ilmanlaatumallinnuksen jossa on tutkittu ilmanlaatua tunnelin suuaukkojen ja poistoilmahormien läheisyydessä sekä maantasossa, että rakennusten julkisivuilla.

Kaavaselostuksessa on arvioitu Sörnäisten tunnelin vaikutuksia liikennemeluun ennustettujen liikennemäärien perusteella. Tunnelin toteuttamisesta johtuvaa havaittavaa ja merkittävänä pidettävää eroavaisuutta melutasoissa on arvioitu syntyvän ainoastaan Hermannin rantatiellä suunnitellun tunnelin osuudella, missä tunnelivaihtoehdon mukaisessa tilanteessa keskiäänitaso on noin 3 dB alhaisempi verrattuna ennustetseen ilman tunnelia. Muilla katuosuuksilla ennustetut liikennemäärän muutokset ovat melutasojen kannalta vähäisiä, eikä tarkempi esimerkiksi rakennusten julkisivuille kohdistuva tarkastelu ole tarpeellista. Tunneliin liittyvien LVIS-laitteiden aiheuttamaan meluun on kiinnitetty huomiota kaavamääräyksellä ja suunnittelutavoitetta on selitetty kaavaselostuksessa. Mahdollisia suuaukkojen absorptioverhoiluja voidaan tarkastella myöhemmässä suunnitteluvaiheessa.

Sörnäistentunnelin asemakaavan oheismateriaaliksi on laadittu liikenteellinen toimivuustarkastelu, liikenteenhallinnan periaateratkaisut ja riskianalyysi. Näiden selvitysten perusteella on osoitettavissa, että tunneli ei jonoudu normaaliliikenteen ruuhkatunteina ja tunnelin ruuhkaantumisriski voidaan minimoida myös poikkeustilanteissa. Tunneliin asennetaan kiinteä sammutusvesiputkisto pelastuslaitoksen ohjeiden mukaisesti.

Sörnäistentunnelin maanpäällisistä rakenteista on annettu kaupunkikuvaa koskevia määräyksiä, joiden tavoitteena on varmistaa kaupunkikuvallisesti vaatimaan ympäristöön sopiva ratkaisu.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa (5.7.2013), että tunneli varmistaa liikenteen sujumisen itäisessä kantakaupungissa.

Se myös lisää liikenneturvallisuutta, parantaa ilman laatua tarkasteltaessa laajaa aluetta ja lisää asuinrakentamismahdollisuuksia Hermanin rantatien tuntumassa.

Liikenteen hallinta on Sörnäistentunnelin osalta keskeinen kysymys. Pääkaupunkiseudun yhteisenä tavoitteena on, että ajoneuvoliikenteen hallinta tapahtuu yhdestä yhtenäisestä keskuksesta. Sörnäistentunnelia suunniteltaessa tulee olla yhteydessä Liikenneviraston liikennekeskukseen liikenteen hallinnan järjestämisestä.

Ilmatieteenlaitoksen tekemän selvityksen mukaan tunnelin suuaukkojen läheisyydessä typpidioksidin pitoisuudet voivat ylittää vuosiraja-arvon myös hieman katualueen ulkopuolella. Typpidioksidipitoisuuden vuorokausiohjearvo ylittyy yleisesti vilkkaiden väylien varsilla. Toisaalta voidaan arvioida, että suuaukkojen ympäristöä lukuun ottamatta tunneli parantaa ilmanlaatua laajalti autoliikenteen siirtyessä maan alle sekä sujuvuuden parantuessa. Tunnelointi vähentää myös meluhaittaa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että koko pääkaupunkiseudun ajoneuvoliikenteen hallinnan keskittäminen yhteen yhtenäiseen keskukseseen on myös Helsingin kaupungin näkökulmasta erittäin tärkeää. Helsingin kaupungilla on vireillä useita muitakin liikennetunnelihankkeita, joiden liikenteen hallinnan järjestäminen ja siihen liittyvä yhteistyö liikenneviraston kanssa on tarkoitus käsitellä kokonaisuutena eikä ainaakaan vielä tässä vaiheessa hankekohtaisesti. Parhailtaan on käynnissä selvitystyö Helsingin kaupungin alueelle rakennettavien ajoneuvoliikenteen tunneleiden valvomisessa ja ohjaamisessa ratkaistavista asioista.

Sörnäistentunnelin asemakaavan oheismateriaaliksi laadituissa liikenteen hallinnan periaateratkaisuissa on esitetty myös tunnelin alustavat liikenteen ohjausperiaatteet, joita tarkennetaan jatkosuunnittelussa. Sörnäistentunnelille ja sen vaikutusalueelle tullaan laatimaan liikenteen ohjaussuunnitelma toteutussuunnittelun yhteydessä. Asemakaava mahdollistaa toimivan liikenteen ohjauksen rakentamisen tunnelille ja ympäröivälle katuverkolle.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavaselostusta on täydennetty 6.5.2014 toteuttamisaikataulun ja meluvaikutusten osalta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, etteivät lausunnot anna aihetta muuttaa asemakaavan muutosehdotusta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen ei liity maankäytösopimusmenettelyä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole tehty muutoksia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuoden 2014 talousarvion investointiohjelmassa on varauduttu Sörnäistentunnelin rakentamisen aloitukseen vasta vuonna 2021. Asemakaavaselostuksen liitteenä on alustava liikennesuunnitelma, joka on erikseen hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa asemakaavaehdotuksen yhteydessä 4.6.2013 ja jota täsmennetään ympäristön suunnittelun edetessä.

Lisätiedot

Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308

tuukka.linnas(a)hel.fi

Johanna Iivonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37137

johanna.iivonen(a)hel.fi

Seija Narvi, insinööri, puhelin: 310 37255

seija.narvi(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 13.11.2013

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että Kalasataman metroaseman lähiympäristöön suunnitellut liikenne- ja ratkaisut ovat perustuneet tunnelin rakentamiseen Kalasataman osayleiskaavavaiheesta lähtien. Kaupunginvaltuusto päätti 6.6.2012 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Sörnäistentunnelin yleissuunnitelman. Asemakaavan muutosehdotuksessa ja tunnelin linjauksessa on varauduttu myös tunnelin leventämiseen kaksikaistaiseksi tunnelisuunnittain.

Sörnäistentunneli varmistaa liikenteen sujumisen pohjois-eteläsuunnassa Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa sekä liikenteen melu- ja päästöhaittojen vähentämisen ja liikenneturvallisuuden parantamisen Kalasataman keskeisellä alueella. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentamismahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat ja väylän kaupunkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee. Siten tunneli mahdollistaa liike- ja toimitilarakentamiseen suunniteltujen alueiden muuttamiseen asuntotuotantoon, jonka toteutettavuus on todennäköisesti liike- ja toimitilarakentamista nopeam-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

04.06.2018

Asia/8

paa. Lisäksi tunnelin rakentamisen myötä nykyinen Tukutorin alue saadaan kytkettyä paremmin uuteen Kalasataman alueeseen.

Sörnäistentunnelin rakentaminen mahdollistaa itäisen kantakaupungin joukkoliikenteen kehittämisen Kalasataman metroaseman ympäristössä siten, että tulevaisuudessa alueesta muodostuu tärkeä joukkoliikenteen solmukohta. Alueen jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen olosuhteet paranevat, kun vilkas läpikulkuliikenne on tunnelissa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on arvioinut Sörnäistentunnelin rakentamiskustannuksiksi 160 milj. euroa (MAKU-indeksin kustannustasossa 3/2013).

Kaupunginhallituksen 28.10.2013 hyväksymässä vuoden 2014 talousarvion investointiohjelmassa, joka käsittää 10-vuotiskauden 2014–2023, on Sörnäistentunnelin rakentamiseen alustavasti merkitty 83 milj. euroa vuosille 2021–2023. Hankkeen loppurahoitus ajoittuu 10 -vuotisen investointiohjelman jälkeisille vuosille.

Talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä Sörnäistentunnelin asema-kaavan muutosehdotus 12162 voidaan hyväksyä. Kalasataman alueen jatko suunnittelussa on kuitenkin turvattava Kalasataman keskuksen kautta kulkevan läpikulkuliikenteen toimivuus ennen Sörnäistentunnelin rakentamisen hanke päätöstä.

Lisätiedot

Saara Kanto, projekti-insinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 19.09.2013 § 488

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Sörnäistentunnelia koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12162 seuraavan lausunnon:

Sörnäistentunnelin vaikutukset asuntorakentamiseen ja kaavatalouteen

Sörnäistentunnelin rakentaminen mahdollistaa osaltaan Kalasataman pohjoisosan asuinrakentamisen kokonaismäärän merkittävän kasvattamisen. Kalasataman osayleiskaavassa Hermannin rantatie on pääkatu, jonka vuorokautinen liikennemäärä on niin suuri, että se ei mahdollista asumisen sijoittamista kadun välittömään läheisyyteen ilman, että lii-

kennettä ohjattaisiin tunneliin. Läpiajoliikenteen ohjautuessa pääasiallisesti Sörnäistentunneliin liikenteen melu ja päästöhaitat Hermannin rantatiellä vähenevät merkittävästi ja kadunvarren rakentamisessa voidaan painottua aikaisempaa enemmän asumiseen. Hermannin rantatien muuttuminen kokoojakatutyypiseksi luo uusia asuinrakentamisen mahdollisuuksia ja mahdollistaa paremmin toiminnallisesti sekoittuneiden kortteleiden rakentamisen. Joukkoliikenteen kehittämismahdollisuudet sekä jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet paranevat erityisesti Kalasataman metroaseman ympäristössä ja Hermannin rantatiellä.

Kalasataman metroaseman lähiympäristöön suunnitellut liikenne- ja ratkaisut ovat perustuneet tunnelin rakentamiseen Kalasataman osayleiskaavavaiheesta lähtien. Helsingin yleiskaavassa on varaus tunneliyhteydelle. Sörnäisten tunnelin yleissuunnitelma käsiteltiin kaupunginhallituksessa 28.5.2012. Kaupunginvaltuusto päätti 6.6.2012 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Sörnäistentunnelin yleissuunnitelman.

Sörnäistenrannan-Hermanninrannan osayleiskaavaan nähden Sörnäistentunnelin on katsottu luontevasti mahdollistavan nykyisellä tehokkuudella noin 200 000 k-m² (noin 2 400 asuntoa) lisäyksen asuntotuotantoon. Asuinrakentaminen lisääntyy lähinnä muuttamalla alueen osayleiskaavan mukaisia palveluiden ja hallinnon sekä keskustatoiminnoille tarkoitettuja Hermannin rantatien vieressä sijaitsevia korttelialueita asumistarkoitukseen. Liike- ja toimitilarakentamisen kysyntään ja toteuttamiseen Helsingissä ja samoin Kalasataman alueella liittyy osin epävarmuutta ja aikataulullisia riskejä. Merkittävää on, että toimitilarakentaminen on varsin hidasta tällä hetkellä Helsingissä ja toimitilaa on tarjolla runsaasti, myös Kalasataman alueella. Asuminen Kalasataman alueella on kuitenkin hyvin kysyttyä, ja asuinrakentamisen toteutuminen on huomattavasti nopeampaa kuin liike- ja toimitilarakentaminen.

Ottaen huomioon jo nykyisin osayleiskaavassa liike- ja toimitilarakentamiselle osoitetun runsaan rakennusoikeuden määrän kaava-alueella sekä AM-ohjelmassa asumiselle asetetut määrälliset ja laadulliset tavoitteet on perusteltua tutkia edellä mainittujen kortteleiden painottamista myös asumistarkoitukseen. Kaupunki on strategiaohjelmassaan painottanut Pasila-Vallila-Kalasatama -akselin kehittämisestä myös työpaikka- ja yritysvyöhykkeenä, jonka vuoksi alueella tulee turvata myös riittävän toimitilatonttivarannon säilyttäminen. Toimitilarakentamisen edellytyksiä tulee painottaa erityisesti Kalasataman keskuksen välittömässä läheisyydessä.

Asuinrakentamisen rakennusoikeuden yksikköhinta on tällä hetkellä toimitiloista saatavaan yksikköhintaan nähden hieman korkeampi. Kiinteistölautakunnan näkemyksen mukaan asuinrakentamiseen luovute-

tun rakennusoikeuden yksikköhinta on läpilaskettuna arviolta 25 - 35% korkeampi kuin toimitilarakennusoikeuden luovutuksesta saatava vastaava yksikköhinta ottaen huomioon AM-ohjelman mukaiset rahoitus- ja hallintamuotojakaumatavoitteet. Erityisen merkityksellistä on kuitenkin asuinrakentamisen osalta odotettavissa oleva ajallisesti nopeampi toteutuminen, jolloin tuloutus tapahtuu todennäköisesti huomattavasti nopeammin ja varmemmin kuin liike- ja toimitilarakentamisen osalta.

Sörnäistentunnelin toteutettavuus tai kannattavuus ei ole riippuvainen muista yleiskaavan väylähankkeista ja on liikenteellisten hyötyjen näkökulmasta yksittäisenä hankkeena myös kannattava. Liikennetunneli parantaa erityisesti Kalasataman keskeisimpien rakentamisalueiden ympäristön laatua merkittävästi. Liikenteen aiheuttamien haittojen hallinta paranee, alueen toimintojen suunnittelu helpottuu ja siten alueesta on luotavissa viihtyisämpää kaupunkiympäristöä. Sörnäistentunnelin rakentaminen turvaa myös jalankulun ja pyöräilyn sujuvien yhteyksien rakentamis- ja kehittämismahdollisuudet Kalasataman alueella. Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotus nro 12162 tukee AM-ohjelmassa esitettyjä määrällisiä ja laadullisia tavoitteita sekä asuntotuotannon lisäys tukee kaupungin taloutta ja parantaa kaavan taloudellisuutta.

Pelkästään rakennusoikeuden yksikköhinnan arvonnousulla muuttamalla liike- ja toimitilantontteja asumistarkoitukseen ei voida kuitenkaan perustella tunneli-investoinnin kannattavuutta. Tunnelin rakentamisesta tulevat merkittävimmät hyödyt liittyvät lähinnä asuntotuotannon määrälliseen lisäämiseen ja tästä johtuen nopeampaan tuloutukseen, joukko liikenteen edellytysten paranemiseen, liikenteen sujuvoitumiseen ja itäisen kantakaupungin pääkatuverkoston kehittämiseen sekä viihtyisämpään kaupunkiympäristöön.

Lopuksi

Kiinteistölautakunta puoltaa Sörnäistentunnelin asemakaavan muutos-
ehdotuksen nro 12162 hyväksymistä.

05.09.2013 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 03.09.2013 § 101

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotukseen nro 12162 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että tunnelin liikennejärjestelyt on toteutettava siten, ettei tunneliin muodostu ruuhkaa missään tilanteessa. Automaattisen palosammutusjärjestelmän lisäksi tunneliin tulee asentaa kiinteä sammutusvesiputkisto, jonka ulos-otot tulee sijoittaa yhdystunneleiden ovi-aukkojen läheisyyteen. Tunnelin tulvasuojausjärjestelyjen toimivuus nopeasti etenevässä tulvatilanteessa on varmistettava.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Pekka Ronkainen, vanhempi palotarkastaja, puhelin
pekka.ronkainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 27.08.2013 § 56

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12162.

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sörnäistentunnelin rakentamisen yhdistämään Sörnäisten rantatie ja Hermannin rantatie. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentamismahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat ja väylän kaupunkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee.

Sörnäistentunnelin välittömässä läheisyydessä on rakennussuojelun ja kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta merkittäviä rakennuskokonaisuuksia: Suvilahden voimalaitosalue (RKY 2009-kohde), Hanasaaren voimalaitosalue, Sörnäisten vankila (RKY 2009-kohde) ja Tukutorin alue. Tukutorin alueella, Sörnäistentunnelin maanalaisten tilojen kohdalla, on kolme sr-1-merkinnällä suojeltua alun perin Helsingin kaupungin teurastamon käytössä ollutta rakennusta: porttirakennus, hallintorakennus sekä itse teurastamorakennus.

Sörnäistentunneli alittaa Sörnäisten vankilan ja Tukutorin alueet, eikä näille alueille tai niiden läheisyyteen tule tunnelin maanpäällisiä raken-

teita. Sörnäisten rantatielle suunniteltu tunnelin eteläpään ajoramppi sijoittuu Suvilahden ja Hanasaaren voimalaitosalueen läheisyyteen. Ajoramppi on katualueelle sijoittuva rakenne, joka nousee enimmillään 1,5 m katupinnan yläpuolelle. Tunnelin poistoilmahormi on sijoitettu Junatielle, nykyiselle katualueelle.

Kaupunginmuseon johtokunta korostaa, että suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa tulee varmistaa sekä valtakunnallisesti merkittävien että asemakaavassa suojeltujen kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Kohteet eivät saa vaarantua tunnelin rakentamisen vuoksi. Tunnelin laajat suuaukot muuttavat voimakkaasti kulttuuriympäristöä ja katujen luonnetta. Siksi tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mittakaavaltaan. Lisäksi hankkeessa tulisi soveltaa prosenttiperiaatetta maanpäällisten rakenteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Johtokunta puoltaa Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä mainituin varauksin.

Käsittely

27.08.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Ville Ylikahri: Muutos kpl 5:

Lause: Lisäksi tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mittakaavaltaan.

Korvataan lauseilla:

Tunnelin laajat suuaukot muuttavat voimakkaasti kulttuuriympäristöä ja katujen luonnetta. Siksi tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mittakaavaltaan.

Kannattajat: Irmeli Ahola

Vastaehdotus:

Kaisu Vesikansa: Lisäksi hankkeessa tulisi soveltaa prosenttiperiaatetta maanpäällisten rakenteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kannattajat: Kyösti Helin

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 27.08.2013 § 253

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Suunnitteilla oleva Sörnäistentunneli vähentäisi liikenteen melu- ja ilmanlaatuhaittoja tunnelin yläpuolisella alueella, mitä voidaan pitää hankkeen merkittävänä ympäristöhyötynä. Tunnelin suiden lähistöllä haittojen lisääntyminen ja hallitseminen edellyttää kuitenkin huolellista suunnittelua ja ympäristöselvitysten tarkentamista. Suuaukkojen lähellä ilmanlaatu vastaa leviämismalliselvitysten mukaan Helsingin vilkkaimmin liikennöityjen katu ympäristöjen tilannetta. Liikenteestä aiheutuvat melutasot rakennusten julkisivuilla muodostunevat myös huomattavan korkeiksi.

Tunnelin ilmanvaihto on tarkoitus uusimman suunnitelman mukaan järjestää kahden poistoilmapiipun kautta. Leviämismallinnoksessa poistohormien vaikutusta ilmanlaatuun on tarkasteltu vain maanpintatasolla. Pohjoisen piipun päästöjen leviämisen tarkastelua tulee tarkentaa siten, että siinä otetaan huomioon pakokaasujen leviäminen eri korkeuksilla ottaen huomioon Agrokseenmäkeen jo rakennetut asuintalot.

Uusien asuinkortteleiden suunnittelussa Hermannin rantatien varrelle täytyy huolehtia siitä, ettei alueelle muodostu katukuilumaisia olosuhteita, jotka heikentäisivät ilmanlaatua arvioidusta. Typpidioksidipitoisuuden vuorokausiohjearvon on arvioitu ylittyvän pohjoisen tunnelin suun lähellä rakennettujen asuinrakennusten kohdalla noin 10 metrin korkeudelle saakka. Lasketut pienhiukkaspitoisuudet ylittävät WHO:n suosituksen mukaisen vuorokausiohjearvon laajalla alueella, mikä vastaa tilannetta Helsingin vilkkaissa liikenneympäristöissä ja puunpolton vaikutuksesta myös joillakin pientaloalueilla. Tunnelin päästöjen ohjaaminen hormoneihin pienentää typpidioksidi- ja pienhiukkaspitoisuuksia maanpintatasolla tunnelin suuaukkojen lähellä ja pienentää selvästi sen alueen kokoa, missä typpidioksidi- ja pienhiukkaspitoisuuksien ohje- ja raja-arvopitoisuuksien ylittyminen on mahdollista. Mallilaskelmien mukaan tunnelivaihtoehdo poistohormeilla on tunnelin suuaukkojen lähiympäristön kannalta parempi vaihtoehto kuin tunnelin päästöjen johtaminen ulos tunnelin suuaukoista. Tunnelin ilmanvaihdon suunnittelussa tulee edelleen pyrkiä ratkaisuun, jossa poistohormeihin ohjattavan ilman osuus nousi-

si leviämismallilaskelmissa käytetystä 70 %:sta lähelle 90 %:a, jota on pidetty alustavissa suunnitelmissa mahdollisena tavoitteena.

Lisääntyvä liikenne ja tunnelin suuaukot lisäävät myös melua. Kaava-aineistosta puuttuvat kuitenkin selvitykset, joiden perusteella melutilannetta voitaisiin arvioida. Selvityksissä tulee arvioida jo rakennettujen ja rakenteilla olevien asuinkiinteistöjen meluntorjunnan riittävyys ja mahdollinen absorptioverhoilun tarve ja teho tunnelin suuaukoilla. Kaavase-
lostusta tulee näiltä osin täydentää. Poistoilmahormien läheisyydessä tulee huomioida läheisiin korkeisiin asuinrakennuksiin kohdistuva ilmanvaihtomelu, joka voi erottua ja häiritä mm. yöaikaan. Suunnitteluta-
voitteena tulee pitää enimmillään 45 dB:n melutasoa, jota pidetään yleis-
senä tavoitetasona LVIS-laitteiden melulle.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos 27.8.2013

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Olemme tarkastaneet otsikossa mainitun asemakaavan muutosehdotuksen. Asemakaavan vaikutukset Helsingin Energian toimintoihin ovat kahdenlaiset. Asemakaavan muutos edellyttää merkittäviä johtosiirtoja ja lisäksi Sörnäistentunnelin aiheuttamat lopulliset liikennejärjestelyt aiheuttavat toimenpiteitä Helsingin Energian hallinnassa olevalle toimistorakennukselle Sörnäisten Rantatien eteläpuolella.

9.10.2012 pidetyssä viranomaisneuvottelussa Helsingin Energian esille tuomat asiat ovat edelleen keskeisiä. Viranomaisneuvottelussa esille tuoduista asioista osaa on jo tarkennettu Fundatec Oy tekemässä selvityksessä. Fundatec Oy:n selvityksessä on arvioitu johtosiirtojen kustannukset kohtuullisella tarkkuudella. Johtosiirroista voi rakennustyön ajankohdasta riippuen tulla myös energianhankinnan lisäkustannuksia, mikäli Hanasaaren voimalaitoksen tuotantotehoa ei saa siirrettyä asiakkaille, vaan Helsingin Energian on käytettävä kalliimpia energianhankintamuotoja. Mahdolliset energianhankinnan lisäkustannukset on osoitettava tunnelihankkeelle.

Fundatec Oy:n selvityksessä on myös tarkasteltu asemakaavan toteuttamisen aikaisia liikennejärjestelyjä. Selvityksestä ei kuitenkaan ilmene,

onko pelastuslaitoksen kalustolla riittävä esteetön pääsy voimalaitosalueelle.

Energiahuoltoalueen liikenne on vilkasta. Liikenteen muodostavat henkilökunnan työmatkaliikenne ja huoltoliikenne sekä Hanasaaren voimalaitoksella aloitettavan suuren mittakaavan pelletin polton myötä lisääntyvä polttoainelogistiikan aiheuttama raskas liikenne. Liikennejärjestelyjen tarkastelu on ulotettava koko tunnelin vaikutusalueelle, jotta raskailta ylileveillä ja -korkeilla kuljetuksilla on esteetön pääsy energiahuoltoalueelle vähintään yhdestä tulosuunnasta.

Sörnäisten tunnelin asemakaava ja siihen liittyvä liikennesuunnitelma toteutuessaan johtavat Helsingin Energian hallinnassa olevan toimistorakennuksen purkamiseen. Helsingin Energialla ei ole tarvetta ko. rakennuksen purkamiseen, vaikka toiminnot rakennuksesta siirretään muualle. Helsingin Energia esittää, että Sörnäistentunnelin toteutus suunniteluun sisällytetään Vilhonvuorenkadun jatke ja toimistorakennuksen purku.

Helsingin Energialla ei ole muuta huomautettavaa asiaan.

HELSINGIN ENERGIA

Pekka Manninen

toimitusjohtaja

Lisätiedot

Jouni Kivirinne, Kehityspäällikkö, puhelin: +358 9 617 2936
jouni.kivirinne(a)helen.fi

Yleisten töiden lautakunta 13.08.2013 § 303

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Sörnäistentunnelin tavoitteena on varmistaa pääkatuliikenteen sujuminen itäisessä kantakaupungissa pohjois-eteläsuunnassa Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa. Tunneli siirtää alueen läpiajoliikenteen pois Kalasataman keskeisiltä alueilta ja mahdollistaa asuntotuotannon lisäämisen alueelle.

Korkeusasemien ja teknisten ratkaisujen suunnittelun osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota merivesi- ja hulevesitulvien hallintaan kaikissa

olosuhteissa tunnelin suuaukoilla ja lähialueilla.

Tulvien hallinta tulee toteuttaa niin, että suuaukoilla ei tarvita erillistä setti- tai mekaanista patorakennetta. Sörnäistentunnelin päiden tasaus tulee suunnitella niin, että tunnelin ajoluiskat toimivat yhdessä vesitiiviin kaukalon kanssa tulvavallina.

Rakennusviraston talousarviosuunnitelmassa on varauduttu Sörnäistentunnelin yleissuunnitteluun vuosina 2013 ja 2014, sekä rakenne- suunnitteluun vuosina 2015-2017. Rakennusviraston viimeisimmässä talousarvioehdotuksessa on esitetty, että tunneli toteutetaan vuosina 2018-2021.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 04.06.2013 § 187

Pöydälle 28.5.2013

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Ksv 2281_1, Sörnäisten rantatie/Hermannin rantatie, karttaruutu H4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 28.5.2013 päivätyn 10. kaupunginosan (Sörnäinen) osaa korttelin 252 tontista 12 ja katualuetta sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 252 tontista 12, osaa korttelin 10281 tontista 14, osaa korttelin 10282 tontista 5 ja katualuetta), 21. kaupunginosan (Hermannin) katu-, puisto- ja rautatiealueita sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 21001 tontista 3, osaa korttelin 21005 tontista 5, osaa korttelin 21015 tonteista 1 ja 2, osaa korttelin 21016 tonteista 2 ja 3, osaa korttelin 21017 tonteista 4, 5 ja 6, osaa korttelin 21018 tonteista 1, 3 ja 4, osaa korttelin 21274 tonteista 10 ja 11, osaa korttelin 21674 tontista 3 ja katu-, puisto- ja rautatiealueita) koskevan Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotuksen nro 12162 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asema-kaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

28.05.2013 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi
Johanna livonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37137
johanna.iivonen(a)hel.fi
Seija Narvi, insinööri, puhelin: 310 37255
seija.narvi(a)hel.fi

Rakennusvirasto 22.10.2012

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt 17.9.2012 rakennusviraston mielipidettä Sörnäistentunnelin asemakaavaluonnoksesta. Asemakaava-alue sijaitsee 10. ja 21. kaupungiosassa (Sörnäinen ja Hermanni). Asemakaavaluonnokseen kuuluu katu-, puisto ja rautatiealueita sekä maanalaisia tiloja katu-, puisto-, rautatie- ja korttelialueilla. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa on tilavaraus Sörnäistentunnelille.

Sörnäistentunneli on Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien välinen, pääosin kallio- ja betonitunnelissa kulkevaksi suunniteltu katu. Sörnäisten rantatieltä Vilhovuorenkadun kulmasta Hermannin rantatielle Sörnäistenkadun risteyksen ja Saarenkadun väliin sijoittuva tunneli myös mahdollistaa liikenteen sujuminen pohjois-eteläsuunnassa Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa. Tunnelin myötä Hermannin rantatien eteläosan luonne muuttuu pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentaminen sen läheisyydessä tulee mahdolliseksi.

Sörnäistentunnelin pituus on noin 1,5 kilometriä. Tunneli on mitoitettu kahdelle yksikaistaiselle ja erilliselle liikennetunnelille, jotka on suunniteltu pääasiassa henkilö- ja kuorma-autoliikenteelle nopeusrajoituksen

ollessa 50 km/h . Tunnelissa ei sallita vaarallisten aineiden kuljetuksia eikä kevyttä liikennettä.

Tunnelin suuaukkojen korkeustaso on asemakaavaluonnoksessa määriteltä +2 metriin. Tunnelin suuaukkojen taso on suunniteltava niin, että tulvatilanteessa tunneliin estetään veden pääsy muulla tavoin kuin asentamalla erillisiä patoelementtejä tunnelin suuaukkoihin. Rakennusviraston mielestä suuaukkojen korkeustaso tulee määrätä +3 metriin. Sörnäisten rantatiellä ovat vaaroina sekä merivesi- että hulevesitulvat. Kirjeen liitteenä on valokuvia 20.8.2011 Sörnäisten rantatiellä olleesta hulevesitulvasta suunnitellun tunnelin suuaukon läheltä.

Asemakaavaluonnoksessa on annettu kaupunkikuvallisia kaavamääräyksiä. Sörnäistentunnelin maanpäällisten rakenteiden pintamateriaalit tulee määrittää vasta jatkosuunnittelun yhteydessä. Kaavamääräyksessä mainitut pintamateriaalit (esiruostutettu teräs, esipatinoitu kupari tai messinkiseos) eivät rakennusviraston mielestä sovellu teknisiltä ominaisuuksiltaan materiaaleiksi katualueelle. Kaavamääräyksestä tulee poistaa määräykset maanpäällisten rakenteiden pääasiallisista pintamateriaaleista.

Asemakaavan laadinnan yhteydessä tulee vielä selvittää rakentamisvaiheessa syntyvän louheen varastointialueiden, kaluston ja työmaakoppien vaatimat tilantarpeet. Myös Sörnäistentunnelin pysyvät vaikutukset liikenteeseen ja ne katuverkkoon, joihin liikenteen ongelmat siirtyvät, tulee selvittää ja ratkaista. Samoin ajoyhteydet ja pidempiaikaisen liikennejärjestelyiden vaikutukset sekä lähiasukkaisiin että ympärillä olevaan kaupunkiin tulee selvittää.

Rakennusvirastolla ei ole edellä esitettyjen lisäksi muuta huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta.

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Elmeri Ahti, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
elmeri.ahti(a)hel.fi

§ 395

V 13.6.2018, Kiinteistön kauppaa koskevan sopimuksen hyväksyminen (Kansakoulunkatu 3)

HEL 2018-004932 T 10 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää myydä Helsingin kaupungin 4. kaupunginosassa korttelin 162 tontin 3 ja sillä sijaitsevan rakennuksen osoitteessa Kansakoulukatu 3 (kiinteistötunnus 91-4-162-3) CapMan Nordic Real Estate II FCP-RAIF:lle/perustettavan yhtiön tai määräämänsä lukuun seuraavin ehdoin:

1.

Kauppahinta on yhdeksäntoistamiljoonaa viisisataatuhatta (19 500 000) euroa.

2.

Kauppahinta maksetaan yhdessä erässä.

3.

Kauppakirja allekirjoitetaan sen jälkeen, kun myyntipäätös on saanut lainvoiman. Vuokrasopimus ja rasitesopimus allekirjoitetaan samanaikaisesti.

4.

Muilta osin noudatetaan kauppakirjan ehtoja. Kauppakirjaluonnos on liitteenä 1.

B

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan tonttipäällikön tekemään edellä mainittuun kauppakirjaan tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia ja valtuuttaa tonttipäällikön tai tämän valtuuttaman allekirjoittamaan edellä mainitun kauppakirjan liitteineen.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että perusteluosan toiseksi viimeisen kappaleen viimeinen virke kuuluu seuraavasti: "Kauppa toteuttaa

04.06.2018

Asia/9

osaltaan vuoden 2018 talousarviossa mainittua 120 miljoonan euron kiinteän omaisuuden ja rakennusten myyntiarviota."

Vastaava korjaus tehdään myös tiivistelmään.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauppakirjaluonnos Kansakoulukatu 3
- 2 Asemakaava

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ostaja

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää myydä Helsingin kaupungin 4. kaupunginosassa korttelin 162 tontin 3 ja sillä sijaitsevan rakennuksen osoitteessa Kansakoulukatu 3 (kiinteistötunnus 91-4-162-3) CapMan Nordic Real Estate II FCP-RAIF:lle/perustettavan yhtiön tai määräämänsä lukuun seuraavin ehdoin:

1.

Kauppahinta on yhdeksäntoistamiljoonaa viisisataatuhatta (19 500 000) euroa.

2.

Kauppahinta maksetaan yhdessä erässä.

3.

Kauppakirja allekirjoitetaan sen jälkeen, kun myyntipäätös on saanut lainvoiman. Vuokrasopimus ja rasitesopimus allekirjoitetaan samanaikaisesti.

4.

Muilta osin noudatetaan kauppakirjan ehtoja. Kauppakirjaluonnos on liitteenä 1.

B

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan tonttipäällikön tekemään edellä mainittuun kauppakirjaan tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia ja valtuuttaa tonttipäällikön tai tämän valtuuttaman allekirjoittamaan edellä mainitun kauppakirjan liitteineen.

Tiivistelmä

Aikaisempi kiinteistövirasto on järjestänyt kohteesta kilpailutuskierroksen kesällä 2015. Kierros ei tuottanut toivottua tulosta. Koska kohteen myyntiä pidettiin edelleen tarpeellisena, päätettiin syksyllä 2017 hakea kohteelle ostajaa kohdennetulla neuvottelumenettelyllä. Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöjen kehittäminen -yksikkö on neuvotellut CapMan Nordic Real Estate II FCP-RAIF rahastoa (jatkossa ostaja) edustavan CapMan Real Estate Oy:n kanssa rakennuksen ja tontin kaupasta hintaan 19 500 000 euroa. Ostaja on esittänyt sitovan ostoparjouksen 26.4.2018.

Rakennuksen pääkäyttäjät ovat tällä hetkellä kaupunkiympäristön toimialan maankäytön yleissuunnittelu- ja asemakaavoituspalvelut, jotka siirtyvät tulevaisuudessa nyt rakenteilla olevaan uuteen kaupunkiympäristötaloon Työpajankatu 8:aan. Ostajan tarkoituksena on Kansakoulunkadun tontilla sijaitsevan nykyisen toimistorakennuksen peruskorjaus ja säilyttäminen.

Kiinteistökauppa on kaupungin kannalta perusteltu, sillä myynnin seurauksena välttävissä kunnossa oleva rakennus saa uuden elinkaaren ja uudet käyttäjät. Samalla kauppa toteuttaa osaltaan 135 miljoonan euron kiinteän omaisuuden myyntitavoitteen saavuttamista sekä kaupunginhallituksen 16.12.2013 § 1360 antamaa kehotusta myydä teknisten virastojen käytössä olevat rakennukset ja tontit.

Esittelijän perustelut

Hankkeen aikataulu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Ostajan tavoitteena on käynnistää rakennuksen peruskorjaaminen loppuvuodesta 2020 sen jälkeen kun rakennus on vapautunut kaupungin käytöstä.

Ostaja hakee peruskorjauksen toteutusta varten tarvittavat luvat. Maankäytön yleissuunnittelu- ja asemakaavapalvelut pääsevät muuttamaan tulevaan kaupunkiympäristötaloon Kalasatamaan aikaisintaan vuoden 2020 kesäkuussa.

Tietoja ostajasta

CapMan Nordic Real Estate II- rahasto (CMNRE II) on CapMan Real Estaten toinen pohjoismainen aktiiviseen arvонуontiin keskittyvä rahasto. Rahastolla on yhteensä 425 miljoonaa euroa pääomaa pohjoismaisilta, eurooppalaisilta ja yhdysvaltalaisilta institutionaalisilta sijoittajilta ja sen sijoituskapasiteetti lainarahoitus mukaan luettuna on yli miljardi euroa. CMNRE II – rahasto sijoittaa pääasiassa pohjoismaisiin kasvukeskuksissa sijaitseviin toimisto-, liike- ja asuinkiinteistöihin. CapMan Real Estaten pohjoismaiseen tiimiin kuuluu yli 30 kiinteistöalan ammattilaista Helsingissä, Tukholmassa ja Kööpenhaminassa. CapMan Real Estate hallinnoi tällä hetkellä 1,7 miljardin euron varoja ja sen ensimmäinen rahasto perustettiin vuonna 2005.

Voimassa oleva asemakaava ja tontin tiedot

Tontilla on voimassa asemakaava nro 10948, joka on hyväksytty 17.4.2001 ja tullut lainvoimaiseksi 1.6.2001. Rakennus on merkitty asemakaavaan toimistorakennusten korttelialueelle (KT merkintä).

Tontin pinta-ala on 2 334 m² ja sille on rakennettu noin 7 372 k-em² kokoinen toimistorakennus, jonka vuokrattava huoneistoala on runsaat 6 500 m².

Kopio asemakaavasta on liitteenä 2.

Kauppahinta ja vuokran määrä

Kaupan neuvottelutulos vastaa noin 2 979 euroa/hyöty m². Kohteen arvosta on hankittu ulkopuolisen asiantuntijan arviokirja. Kauppahinta vastaa kiinteistön markkina-arvoa.

Rakennus on tarkoitus vuokrata myynnin yhteydessä kaupunkiympäristön toimialan käyttöön ylimenokaudeksi kaupanteosta 30.6.2020 asti kuukausihintaan kahdeksankymmentäyksituhatta kaksisataaviisikymmentä (81 250) euroa (+ alv). Kohteen kokonaisvuokraksi muodostuu noin 97 000 – 102 000 euroa (+ alv) kuukaudessa sisältäen pääomakulun lisäksi vuosittaisen ylläpidon, kiinteistöveron sekä kiinteistövuokruksen, jotka laskettuna vuokratulle alalle on noin 14,82 - 15,52 eu-

roa/m²/kk (+ alv). Kampin alueen uusien toimistovuokrasopimusten keskivuokra on 20 - 25 euroa/m²/kk (+ alv). Vuokrasopimuksen mukaan 1.7.2020 jälkeen lisävuokrakuukausien hinta on 133 995 € (+ alv) lisättyinä vuosittainen ylläpito, kiinteistövero ja kiinteistövakuutus. Vuokrasopimus on oheismateriaalissa.

Lopuksi

Kaupunginhallitus kehotti päätöksellään 16.12.2013 § 1360 aikaisempaa kiinteistövirastoa ryhtymään toimiin, jotta teknisten virastojen käytössä olevat rakennukset ja tontit saadaan hyödynnettyä niitä kehittämällä ja realisoimalla ne mahdollisimman tehokkaasti. Kiinteistön myyntiä on pidettävä kaupungin kannalta perusteltuna ja kaupungin edun mukaisena. Kauppa toteuttaa osaltaan asetettua 135 miljoonan euron kiinteän omaisuuden myyntitavoitetta.

Arviolausunto on salassa pidettäviä asiakirja (JulKL 24 § 1 mom. 17 kohta). Luottamushenkilöillä on mahdollisuus tutustua asiakirjaan kaupungin kirjaamossa esityslistan julkaisun jälkeen. Kokouspäivänä se on saatavissa kokouksen sihteeriltä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteerin, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauppakirjaluonnos Kansakoulukatu 3
- 2 Asemakaava

Oheismateriaali

- 1 Vuokrasopimusluonnos Kansakoulukatu 3

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Ostaja

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

04.06.2018

Asia/9

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 15.05.2018 § 240

HEL 2018-004932 T 10 01 01 01

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

15.05.2018 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Silvia Modig: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Risto Heikkinen, Projektipäällikkö, puhelin: 310 23101
risto.heikkinen(a)hel.fi

§ 396

V 13.6.2018, Ulkokuntalaisilta ja Suomen ulkopuolelta tulevilta perittävästä terveyskeskusmaksusta luopuminen

HEL 2018-000811 T 02 05 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää, että ulkokuntalaisilta ja Suomen ulkopuolelta tulevilta ei peritä terveyskeskusmaksua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eduskunnan oikeusasiamiehen päätös
- 2 Vastaus eduskunnan oikeusasiamiehen kantelupäätökseen
- 3 Ulkokuntalaiset ja ulkomaalaiset Helsingin terveysasemilla
- 4 Terveysas_ ja_hammashoitolat_ei_suom_kotikuntaa_vuonna_2016_ja_2017_KP

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Eduskunnan oikeusasiamies

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää (8.5.2018 § 127) ulkokuntalaisilta ja Suomen ulkopuolelta tulevilta perittävästä terveyskeskusmaksusta luopumista. Lautakunnan esitys sisältyy päätöshistoriaan.

Ulkokuntalaisten terveyskeskusmaksu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin kaupunginvaltuuston 28.11.2012 § 382 tekemän päätöksen mukaan terveyskeskuskasvu poistettiin vuoden 2013 alusta helsinkiläisiltä. Muilta kuin helsinkiläisiltä peritään kasvu 16,40 euroa. Lisäksi kaupunginhallitus on 1.2.2016 § 98 päättänyt, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut peritään vain indeksien mukaan korotettuina eikä lainmukaisen enimmäismäärän mukaisesti ja että terveyskeskuskasvu ei peritä helsinkiläisiltä.

Helsingin kaupunki perii ulkokuntalaiselta asiakasmaksun terveyskeskuslääkärin vastaanotosta. Ulkokuntalaisen hoito Helsingissä perustuu joko siihen, että häntä hoidetaan kiireellisesti, tai siihen, että hän käyttää terveydenhuoltolaissa säädettyä hoitopaikan valinta-oikeuttaan ja valitsee hoitopaikakseen Helsingin. Ulkokuntalaisella tarkoitetaan tässä yhteydessä Suomessa sijaitsevalta toiselta paikkakunnalta tulevaa henkilöä.

Eduskunnan oikeusasiamies on kanteluun 26.10.2017 antamassaan päätöksessä (liite 1) ottanut kantaa toiselta paikkakunnalta tulevalta perittävään terveyskeskuskasvuun ja viitannut päätöksessään terveydenhuoltolain 48 §:ään, jonka mukaan henkilö voi valita terveyskeskuksen palvelut mistä kunnasta tahansa. Hoitovastuu siirtyy tuolloin valitun kunnan terveyskeskukselle. Jos ulkokuntalainen käyttää hoitopaikan valinnanvapautta ja valitsee Helsingin terveyskeskuksen palvelut, vastuu hoidosta siirtyy Helsingille. Valintansa perusteella ulkokuntalainen on vertailukelpoisessa asemassa kaupungin omiin asukkaisiin nähden.

Oikeusasiamiehen mukaan yhdenvertaisuuslain voimaantulon jälkeen ei ole mahdollista kohdella muiden kuntien asukkaita eri tavalla terveyskeskuskasvuja määrättäessä. Uutta yhdenvertaisuuslakia on sovellettu sen voimaantulosta 1.1.2015 lähtien eli sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto oli tehnyt asiakasmaksua koskevan päätöksensä 28.11.2012. Oikeusasiamiehen mukaan kunnan harkintavaltaa rajoittaa yhdenvertaisuuslain syrjintäkielto. Asuinpaikkaan perustuva erilainen kohtelu merkitsee lain 8 §:n mukaan syrjintää "muun henkilöön liittyvän syyn perusteella" (HE 19/2014 vp, s. 67). Lisäksi oikeusasiamies on katsonut, että kysymys on myös yhdenvertaisuuslain 10 §:ssä tarkoitettua välittömästä syrjinnästä, koska ulkokuntalaisia kohdellaan "henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa".

Yhdenvertaisuuslain 11 §:n 2 momenttiin sisältyvät oikeuttamisperusteet eivät tule sovellettavaksi, koska asiakasmaksun määrääminen merkitsee julkisen vallan käyttöä. Näin ollen ulkokuntalaisen erilaista kohtelua ei voida oikeuttaa, kun kyse on julkisen vallan käytöstä. Oikeusasiamiehen mukaan yhdenvertaisuuslain lähtökohtana on, ettei ul-

kokuntalaista saa asettaa eri asemaan terveyskeskusmaksun suhteen helsinkiläiseen nähden asiakasmaksun määräämisessä. Koska ulkokuntalainen on asuinpaikastaan riippumatta samassa asemassa kuin helsinkiläinen, häneltä ei saa periä terveyskeskusmaksua, koska helsinkiläiseltäkään ei sitä peritä.

Oikeusasiamies on pyytänyt ilmoittamaan, millaisiin toimenpiteisiin kaupunki on hänen päätöksensä johdosta ryhtynyt. Oikeusasiamiehen päätöksen jälkeen sosiaali- ja terveystoimiala on arvioinut maksukäytäntöään uudelleen yhdessä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen kanssa. Johtopäätöksenä on päädytty siihen, että kaupungin tulee luopua perimästä terveyskeskusmaksua ulkopaikkakunnalta tulevalta, koska sitä ei peritä helsinkiläiseltäkään. Oikeusasiamiehelle on lähetetty liitteenä 2 oleva vastaus.

Kaupunki saa periä ulkokuntalaisen hoitokustannukset hänen kotikunnaltaan täysimääräisesti, joten terveyskeskusmaksun perimisestä luopumisella ei ole kaupungin nettomenojen näkökulmasta merkitystä.

Ulkokuntalaisia on käynyt terveysasemilla vuonna 2017 yhteensä 2 861 henkilöä. Asiakkailta on peritty 16,40 euron suuruisia terveyskeskusmaksuja yhteensä 46 920,40 euroa. Toisilta kunnilta on peritty 326 402,00 euroa. Asiakkailta perityt terveyskeskusmaksut ja toisilta kunnilta perityt ulkokuntalaisten terveyskeskuskäytien todelliset kustannukset ovat yhteensä 373 322,40 euroa. Lisäksi toisilta kunnilta peritään hoitajan, jalkaterapian, ravitsemusterapian ja neuvolan käynneiltä kustannukset, lisäksi peritään kustannukset silmäseulasta ja puhelusta lääkärille. Näistä kustannuksista ei ole mahdollista tuottaa euromääräistä tietoa.

Suomen ulkopuolelta tulevien terveyskeskusmaksu

Kaikilla kiireellisen hoidon tarpeessa olevilla henkilöillä kansalaisuudesta tai asuinpaikasta riippumatta on oikeus saada välttämätöntä hoitoa julkisessa terveydenhuollossa. Lisäksi ulkomailta tulevalla henkilöllä on joissakin tilanteissa oikeus hoitoon samalla tavalla kuin Suomessa asuulla, vaikka hänellä ei ole täällä kotikuntaa. Oikeus hoitoon voi perustua asumiseen, EU-lainsäädäntöön tai kansainväliseen sopimukseen. Kansaneläkelaitos (Kela) selvittää pyynnöstä henkilön oikeuden käyttää julkisen terveydenhuollon palveluja.

Rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain (1201/2013) mukaan hoito-oikeustodistuksen esittäneen henkilön oikeus julkisen terveydenhuollon palveluun perustuu EU-asetukseen 883/2004, sosiaaliturvasopimukseen tai muuhun kansainväliseen sopimukseen. Helsingin kaupunki saa valtiolta korvauksen myös perusterveydenhuollon kustannuksista, jotka aiheutuvat hoito-oikeustodistuksen esittäneelle maksutto-

masta hoidosta terveyskeskuslääkärin vastaanotolla. Kela korvaa hoidosta aiheutuneista kustannuksista Helsingin kaupungille palvelujen tuottamisesta aiheutuneet kustannukset. Valtion korvaushakemukseen liitetään kopio potilaan hoito-oikeustodistuksesta. Korvaukset maksetaan neljää kertaa vuodessa.

Ulkomailta tulevat henkilöt maksavat myös joissakin tapauksissa terveyskeskuskäyntinsä todelliset kustannukset pääsääntöisesti itse ja saavat korvauksen mahdollisesti ottamastaan yksityisestä tapaturmasta tai sairauskuluvakuutuksesta tai kotimaansa sosiaaliturvajärjestelmäästä.

Liitteinä 3 ja 4 on selvitys terveysasemien suoritteista ja niistä asiakkaista, joilla ei ole kotikuntaa Suomessa. Tähän asiakasryhmään kuuluvat EU- ja ETA-maista sekä Sveitsistä, muista Pohjoismaista sekä EU-alueen ulkopuolelta tulevat henkilöt.

Ulkomailta tulevien henkilöiden käyntejä on ollut terveysasemilla yhteensä 1 364 vuonna 2017 ja 1 609 vuonna 2016. Selvitykseen liittyy epävarmuustekijöitä, koska terveysasemilla ei ole käytössä keskitettyä ilmoittautumista. Tämän vuoksi asiakkaat hakeutuvat suoraan vastaanotolle, jolloin yksittäinen vastaanottava hoitaja tai lääkäri on selvittänyt, onko vastaanotolle saapunut henkilö ulkomailta tuleva. Terveydenhuollon tietovarastoon ei poimita tietoa siitä, mitä hoito-oikeustodistuksia henkilö on esittänyt, kun hän on asioinut terveydenhuollossa. Samoin asiakkaiden ja potilaiden erottelu pelkästään maakooditiedon perusteella ei anna selvitystä siitä, onko kysymyksessä henkilö, jonka hoidosta voidaan hakea valtion korvaus. Ulkomailta tulevien vastaanottokäynneistä ja niiden kustannusvaikutuksista ei ole saatavissa käytävissä olevin keinoin sellaista selvitystä, jonka perusteella olisi mahdollista tehdä luotettavia arvioita niiden vaikutuksista kaupungin menotalouteen.

Ulkokuntaisilta ja Suomen ulkopuolelta tulevilta perittävästä terveyskeskusmaksusta luopuminen

Oikeusasiamiehen päätöksessä tarkoitettun ulkokuntalaisen terveyskeskusmaksun lisäksi Helsingissä on tähän saakka peritty Suomen ulkopuolelta tulevilta asiakkailta terveyskeskusmaksu. Nämä molemmat esitetään nyt poistettavaksi.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 5 §:ssä viranomaiselle on asetettu velvoite edistää yhdenvertaisuutta. Ulkokuntalaisten ja Suomen ulkopuolelta tulevien vastaanottokäynneistä perittävästä terveyskeskusmaksusta luopuminen on yhdenvertaisuuden näkökulmasta perusteltua ja voi osaltaan helpottaa hoitoon hakeutumista ja siten vähentää terveys- ja hyvinvointieroja. Maksusta luopumisella ei arvioida olevan niin mer-

kittävää vaikutusta palvelujen kysyntään, että se vaikeuttaisi helsinkiläisten hoitoon pääsyä.

Syrjinnän kiellosta säädetään yhdenvertaisuuslain 3 luvun 8 §:ssä seuraavasti: Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn (esim. kotipaikka) perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Kuntalain 4 luvun 14 §:n 2 momentin mukaan valtuuston tehtävänä on mm. päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 12 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän uuden sosiaalihuollon asiakasmaksun tai terveydenhuollon potilasmaksun käyttöön ottamisesta tai tällaisen maksun käytöstä luopumisesta.

Asia on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston sekä oikeuspalvelujen kesken.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eduskunnan oikeusasiamiehen päätös
- 2 Vastaus eduskunnan oikeusasiamiehen kantelupäätökseen
- 3 Ulkokuntalaiset ja ulkomaalaiset Helsingin terveysasemilla
- 4 Terveysas_ja_hammashoitolat_ei_suom_kotikuntaa_vuonna_2016_ja_2017_KP

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Eduskunnan oikeusasiamies

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

04.06.2018

Asia/10

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sosiaali- ja terveystoimiala
Taloushallintopalvelut
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.05.2018 § 127

HEL 2018-000811 T 02 05 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittelijän ehdotuksen mukaisesti omalta osaltaan hyväksyä ja esitti samalla kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi, että kaupunki luopuu perimästä terveystoimintamaksua ulkokuntalaisilta ja Suomen ulkopuolelta tulevilta.

Käsittely

08.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Esitän asiaa palautettavaksi valmisteluun. Suomen ulkopuolelta tulevilta tulee jatkossakin periä terveydenhuollon maksut siten kuin tähänkin asti. Verorahoitteisessa terveydenhuoltojärjestelmässä ei voida lähteä siitä, että ne henkilöt, jotka eivät osallistu järjestelmän rahoittamiseen, olisivat oikeutettuja saamaan palveluja samoin ehdoin kuin ne, jotka ovat osa rahoitusjärjestelmää. Yhdenvertaisuuslakia ei ole kaiketi tarkoitettu ulotettavaksi koko maailman väestöön, jota nyt perusteena esitykselle käytetään. Lisäksi ongelmaksi voi muodostua myös käyttöön liittyvä seuranta mikäli laskutuksen kautta ei enää ole tietoa saatavissa.

Jäsen Mari Rantasen palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Lisäksi asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sami Heistaro: Kaupungin tulee kuitenkin lähtökohtaisesti edelleen periä Suomen ulkopuolelta tulevien hoitokustannukset täysimääräisesti hänen kotimaaltaan tai muulta taholta kuten vakuutusyhtiöltä

silloin, kun se on mahdollista ja voimassaolevien säädösten mukaista. Tällöin terveyskeskusmaksusta luopumisella ulkomailta tulevien osalta ei ole kaupungin nettomenojen näkökulmasta taloudellista merkitystä.

Kannattaja: jäsen Seija Muurinen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sami Heistaro): Kaupungin tulee kuitenkin lähtökohtaisesti edelleen periä Suomen ulkopuolelta tulevien hoitokustannukset täysimääräisesti hänen kotimaaltaan tai muulta taholta kuten vakuutusyhtiöltä silloin, kun se on mahdollista ja voimassaolevien säädösten mukaista. Tällöin terveyskeskusmaksusta luopumisella ulkomailta tulevien osalta ei ole kaupungin nettomenojen näkökulmasta taloudellista merkitystä.

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

24.04.2018 Pöydälle

13.02.2018 Poistettiin

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Harri J. Lehtonen, lakimies, puhelin: 310 42668
harri.j.lehtonen(a)hel.fi

§ 397

V 13.6.2018, Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen valinta

HEL 2018-005686 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Daniel Sazonoville eron kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Otto Meren jäseneksi kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon vuoden 2019 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Käsittely

Esteelliset: Daniel Sazonov

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eropyyntö 18.5.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Daniel Sazonovin (Kok.) 7.6.2017 (§ 260) jäseneksi kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Daniel Sazonov pyytää 18.5.2018 eroa kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Hallintosääntö 2 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon valittavan henkilön tulee olla kaupunginhallituksen jäsen tai varajäsen.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eropyyntö 18.5.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos

04.06.2018

Asia/12

§ 398

V 13.6.2018, Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen valinta

HEL 2018-005959 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Daniel Sazonoville eron sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Matias Pajulan jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Esteelliset: Daniel Sazonov

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 18.5.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Daniel Sazononvin (Kok.) 7.6.2017 (§ 276) jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Daniel Sazonov pyytää 18.5.2018 eroa sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 18.5.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos

04.06.2018

Asia/13

§ 399

V 13.6.2018, Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelma

HEL 2017-010555 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen siten, että

- raitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on 79,3 miljoonaa euroa (MAKU 111,9, marraskuu 2017, 2010=100)

- hankkeesta laaditaan hyväksytyyn yleissuunnitelman ja kokonaiskustannusarvion mukainen tarkempi hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmassa voidaan tehdä hankkeeseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta yleissuunnitelman sisältöä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelma -raportti
- 2 Kalasataman raitioteiden yleiskartta
- 3 Kalasataman raitiotiet - liikenteen yleissuunnitelmakartat
- 4 Kalasataman raitioteiden hankearviointitaulukko
- 5 Kalasataman raitioteiden vuorovaikutusraportti
- 6 Vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta esittää 6.2.2018 § 51 Kalasataman raitio-
teiden yleissuunnitelman hyväksymistä ja hankkeen toteuttamista siten,
että raitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on 79,3 miljoo-
naa euroa (MAKU 111,9, marraskuu 2017, 2010=100).

Yleissuunnitelmaraportti on liitteenä 1, yleiskartta liitteenä 2 ja piirustuk-
set liitteenä 3. Kalasataman raitiotien hankearviointi on liitteenä 4.

Vuorovaikutusraportti, jossa on yhteenvedot valmisteluajana saaduis-
ta kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista sekä vas-
tineet niihin on liitteenä 5.

Hankkeen arvioidut vaikutukset kaupungin käyttötalouteen ja lipun hin-
toihin on esitetty liitteessä 6.

Hankkeen tiivistetty kuvaus

Kalasataman raitioiteiden yleissuunnitelmassa kuvataan Kalasatamaa
ja siihen liittyviä alueita palveleva raitiotiejärjestelmä. Lähtökohtina ovat
nykyiset joukkoliikenteen järjestelyt ja tiedossa olevat uudet yhteydet,
kuten Kruunusillat-hanke. Yleissuunnitelmassa esitetään tarvittavat va-
raukset raitiotielle, raitiotien reitit käyttöönottilanteessa ja mahdollisia
laajennussuuntia, alustava aikataulu ja hankkeen kustannusarvio.

Kalasataman raitiotie välillä Nihti – Kalasataman keskus – Vallilanlaak-
so – Pasila käsittää noin 4,5 km kaksiraiteista linjaraidetta ja noin 1,3
km yhdys- ja kääntöraiteita. Raitiotie on Helsingin nykyisen raitioverkon
laajennus. Se liittyy eteläpäässä suunnitteilla olevaan Kruunusillat-
hankkeen raitiotiehen ja pohjoispäässä Pasilan raitiotieihin. Raitiolinja
toimii poikittaisyhteytenä Laajasalon pikaraitiotien, Kalasataman kes-
kuksen metrolinjan sekä Pasilan aseman junalinjojen välillä. Raitiotie
on mitoitukseltaan yhteensopiva pikaraitiotieverkon kanssa.

Raitiolinjan keskinopeus on 19 - 20 km/h. Raitiotien varrella on 9 uutta
pysäkkiä. Matka-aika Nihdin ja Pasilan aseman välillä on noin 15
minuuttia. Vuoroväli on alkuvaiheessa 10 minuuttia.

Sompasaaren ja Nihdin alueen nykyiset linjojen 50 ja 59 bussiyhteydet
Kalasatamaan lakkaavat ja linjojen päätepysäkit siirtyvät raitioliikenteen
alkaessa Kalasataman keskuksen.

Uuden raitiolinjan liikennöinti Nihdin ja Pasilan välillä vaatii alkuvai-
heessa noin 6 raitiovaunua. Vaunuhankinnat tehdään osana laajempaa
raitiovaunujen hankintakokonaisuutta.

Hanke on kuvattu yksityiskohtaisemmin kaupunkiympäristölautakunnan
esityksessä, joka näkyy päätöshistoriassa sekä yleissuunnitelmarapor-
tissa.

Hankkeen yhteys Sörnäisten liikennetunnelin hankkeeseen

Kalasadaman raitiotie kulkee Sörnäisissä Hermannin rantatiellä. Sörnäisten liikennetunnelin vireillä olevassa suunnittelussa tunnelin kaksi-aukkoinen suuaukko sijoittuu Hermannin rantatien keskellä kulkevan raitiotien molemmin puolin. Raitiotien toteuttamisen yhteydessä on perusteltua varautua Sörnäisten liikennetunnelin rakentamiseen. Tunnelin radanalaisten rakenteiden toteuttaminen Hermannin rantatielle jälkikäteen aiheuttaisi pitkäkestoista liikennekatkoa raitiolinjalla. Raitioliikenteelle aiheutuvat haitat saadaan minimoitua toteuttamalla radanalaiset rakenteet raitiotien rakentamiseen liittyen.

Kustannukset

Kalasadaman raitioteiden kokonaiskustannusarvio on 79,3 miljoonaa euroa (MAKU-indeksi 111,9, 2010=100), josta raitiotiejärjestelmän osuus on 55,8 milj. euroa ja katurakentamisen osuus 23,5 milj. euroa.

Raitiotien rinnalle on Vallilanlaaksossa mahdollista toteuttaa samanlaisesti raitiotien rakentamisen kanssa pyöräliikenteen baanayhteys, jonka kustannusarvio on 3,5 milj. euroa. Kustannuksia ei ole sisällytetty Kalasadaman raitiotien kustannuksiin. Baanayhteyden toteuttamisesta päätetään erikseen.

Sörnäistentunnelin radanalaisten tunnelirakenteiden kustannusarvio on noin 33 milj. euroa. Tunneliin varautumista ei ole sisällytetty Kalasadaman raitiotien kustannuksiin. Tunneliin varautumisesta Kalasadaman raitiotien rakentamisen yhteydessä päätetään erikseen.

Käyttö- ja liikennöintikustannukset

Nihdin ja Pasilan välisen raitiolinjan liikennöintikustannukset ovat arviolta noin 3,7 milj. euroa vuodessa. Nihtiä ja Sompasaarta palvelevan bussiliikenteen lakkauttaminen vähentää liikennöintikustannuksia noin 1,0 milj. euroa vuodessa. Liikennöintikustannusten nettolisäys on noin 2,7 milj. euroa vuodessa raitioliikenteen alkaessa.

Alustavan liikennöintisuunnitelman ja matkustajaennusteiden perusteella Kalasadaman raitiotien liikennöintikustannus on 0,4 euroa/nousu. Kantakaupungin nykyisessä raitioliikenteessä kustannus on noin 0,9 euroa/nousu.

Hankkeen vaikutukset

Nihdin ja Pasilan väliselle raitiolinjalle on ennustettu noin 24 000 matkustajaa arkivuorokaudessa vuonna 2025. Tämä on samaa luokkaa kuin nykyisillä raitiolinjoilla, vaikka uusi linja on nykyisiä huomattavasti

lyhyempi. Maankäytön kehittyessä matkustajamäärien arvioidaan nousevan linjastoratkaisuista riippuen 40 000–50 000 matkustajaan.

Yhteyden toteuttaminen raitiotienä mahdollistaa linjaverkoston laajentamisen molemmista päistä.

Hankkeen vaikutuksia on kuvattu laajemmin liitteenä olevassa hankearvioinnissa.

Hankkeen vaikutukset lipputuloihin, lippujen hintoihin ja kaupungin käyttötalouteen

Kalasadaman raitiotien on nykyjärjestelmän mukaisilla matkalippujen hinnoilla arvioitu lisäävän lipputuloja vuositasolla noin 0,4 milj. euroa liikenteen alkaessa. Vuonna 2040 lipputulojen arvioidaan olevan noin 1,2 milj. euroa vuositasolla.

HSL:n tammikuussa 2018 tekemien laskelmien perusteella Kalasadaman raitiotieyhteydellä arvioidaan olevan noin 1 %:n korotusvaikutus nykyjärjestelmän mukaisiin matkalippujen hintoihin. Laskelmat perustuvat 50 %:n subventioasteeseen.

Helsingin HSL-maksuosuuden arvioidaan kasvavan Kalasadaman raitiotieyhteyden myötä käyttöön ottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta noin 3,6 milj. euroa. Raitiotieyhteyden vaikutus kaupungin HKL:lle maksamaan infratukeen on ns. infran korkotulo huomioiden hankkeen käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta 1,4 milj. euroa (keskimäärin 0,7 milj. euroa/vuosi 40 vuoden aikana). Tämä vastaa noin 6 %:n korotusta vuoden 2018 talousarvion mukaiseen HKL:n infratukeen.

Kalasadaman raitiotieyhteyden kokonaisvaikutuksen kaupungin käyttötalouteen on arvioitu olevan raitiotieyhteyden käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta yhteensä 5 milj. euroa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n infratuki). Vaikutus pienenee jonkin verran seuraavina vuosina poistettavan pääoman korkokulujen pienentymisen myötä.

Aikataulu

Kalasadaman raitiotien toteuttaminen alkaa tämänhetkisen arvion mukaan vuonna 2020 ja raitioliikenne Nihdin ja Pasilan välillä vuonna 2024. Toteuttamisaikataulu on alustava ja tarkentuu hankesuunnittelun yhteydessä ja rahoituksen varmistuessa.

Rakentaminen sovitaan yhteen aluerakentamisen aikataulujen kanssa erityisesti Nihdin ja Hermannin rantatien osalta. Raitiotien valmistuminen vuonna 2024 mahdollistaa Kruunusillat-hankkeen raitiotieyhteyden koeajot ennen Nihti-Hakaniemi -osuuden valmistumista.

Päätös siitä, varaudutaanko Sörnäistentunnelin rakentamiseen Kalasataman raitiotien toteuttamisen yhteydessä, on tehtävä ennen Hermannin rantatien Vanhan talvitien ja Haukilahdenkadun välisen osan rakentamista, viimeistään vuonna 2021. Sörnäistentunnelin asemakaava on tulossa kaupunginvaltuuston käsittelyyn syksyyn 2018 mennessä. Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman laatiminen alkaa vuonna 2018 ja valmistuu siten, että sen käsittely kaupunginvaltuustossa olisi mahdollista vuonna 2019.

Kalasataman raitiotien toteuttaminen edellyttää Vallilanlaakson asemakaavan muuttamista. Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 6.2.2018 § 50 Vallilanlaakson asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen jatkosuunnittelun pohjaksi. Asia tulee kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi syksyllä 2018.

Vireillä ovat myös Nihdin sekä Hermannin rantatien asemakaavojen muutokset, joissa huomioidaan raitiotien toteuttaminen. Muilta osin voimassa olevat asemakaavat mahdollistavat yleissuunnitelman mukaisen raitiotien toteuttamisen.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi 1.3.2018 § 33 tiedoksi Kalasataman raitiotietä koskevan informaation ja oikeutti HKL:n asian kii-reellisyyden johdosta jo yleissuunnitelman pohjalta ja ennen hankepää-töksen tekemistä tarvittaessa toteuttamaan hankkeeseen liittyvää esira-kentamista ja siihen liittyviä investointeja niin, että niiden enimmäis-määrä voi olla 5 milj. euroa (alv 0 %). HKL laatii hankesuunnitelman yleissuunnitelman hyväksymisen jälkeen.

HSL varautuu Kalasataman raitioliikenteen järjestämiseen liikennöinti-suunnitelmissaan yleissuunnitelmassa esitetyn toteutusaikataulun mu-kaisesti. Kalasataman raitiotiet huomioidaan myös tulevassa raitiolii-kenteen linjastosuunnitelman päivityksessä.

HSL ja HKL varautuvat lisääntyvän raitioliikenteen vaatimiin kalusto-hankintoihin yleissuunnitelmassa esitetyn toteutusaikataulun mukaises-ti.

HKL ratkaisee raitiotien toteuttamismallin myöhemmin erikseen.

Kaupunginhallituksen kannanotot

Kaupunginhallitus toteaa, että Kalasataman raitiotieyhteys on perustel-tu Kalasataman alueen yhdistämiseksi sujuvalla joukkoliikenneyhtey-dellä osaksi ympäröivien kaupunginosien ja kantakaupungin joukkolii-kenneverkkoa. Kalasataman raitiotie toimii alueen sisäisenä joukkolii-kenneyhteytenä ja merkittävänä poikittaisyhteytenä, joka yhdistää Pasi-lan ja Laajasalon raitiotielinjat. Esitetty raitiolinjaus, jossa Kalasataman

raitiotien perusosa yhdistetään Vallilanlaakson kautta Pasilaan, on kustannustehokkain tapa tuoda raitioliikenne Kalasatamaan.

Raitiotieyhteys toteuttaa osaltaan uuden yleiskaavan pikaraitiotieverkkoa, johon kuuluvat sekä Vallilanlaakson raitiotieosuus että reitti Hermannin rantatietä pitkin Kalasatamaan. Hanke on myös kaupunginvaltuuston 27.9.2017 hyväksymän Helsingin kaupunkistrategian tavoitteiden mukainen. Strategian eräänä tavoitteena on, että keskustan raitiotieverkko ja Kalasataman raitiotiesuunnitelman toteutus etenee.

Hankkeen katurakentamisen kustannuksiin on varauduttu kaupunginvaltuuston 29.11.2017 hyväksymän vuoden 2018 talousarvion ja taloussuunnitelman 2019-2020 liitteenä olevassa, 10-vuotisessa investointiohjelmassa projektialueiden katurakentamiseen osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Vuoden 2018 talousarvion ja taloussuunnitelman 2019-2020 liitteenä olevassa HKL:n investointiohjelmassa Kalasataman raitiotien toteuttamiseen on varauduttu raitioliikenteen linjastosuunnitelman (Raili) hankkeisiin esitettyjen määrärahojen puitteissa yhteensä noin 23,6 milj. eurolla, kun nyt käsiteltävänä oleva hankkeen kustannusarvion HKL:n osuus on 55,8 milj. euroa. Investointiohjelman pohjana olleen alustavan kustannusarvion ja yleissuunnitelman yhteydessä tarkentuneen kustannusarvion ero on merkittävä. Investointiohjelman pohjana olleessa alustavassa kustannusarviossa hankkeen laajuus oli arvioitu pienemmäksi, Hämeentieltä Sompasaareen. Vallilanlaakson osuuden kustannukset oli otettu huomioon vanhojen hyvin karkeiden arvioiden mukaisina.

Kaupunginhallitus toteaa, että hanke tulee toteuttaa HKL:n investointiohjelman 10-vuotisen kokonaistason puitteissa tarvittaessa muita hankkeita siirtämällä.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa HKL:ää yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa kehittämään hankkeiden alustavien tarkastelujen yhteydessä tehtävää kustannusten arviointia siten, että kaupungilla käytössä olevan investointien 10-vuotisen ohjelmakauden tarkkuustaso paranee.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelma -raportti
- 2 Kalasataman raitioteiden yleiskartta
- 3 Kalasataman raitiotiet - liikenteen yleissuunnitelmakartat
- 4 Kalasataman raitioteiden hankearviointitaulukko
- 5 Kalasataman raitioteiden vuorovaikutusraportti
- 6 Vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
HKL

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.05.2018 § 373

HEL 2017-010555 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.05.2018 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli projektipäällikkö Niko Setälä.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

04.06.2018

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 01.03.2018 § 33

HEL 2017-010555 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti

- merkitä tiedoksi saamansa informaation
- oikeuttaa HKL:n asian kiireellisyyden johdosta jo yleissuunnitelman pohjalta ja ennen hankepäätöksen tekemistä tarvittaessa toteuttamaan hankkeeseen liittyvää esirakentamista ja siihen liittyviä investointeja niin, että niiden enimmäismäärä tämän päätöksen perusteella voi olla 5 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.02.2018 § 51

HEL 2017-010555 T 08 00 02

Hankenumero 0855_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelman hyväksymistä ja hankkeen toteuttamista siten, että

- raitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on 79,3 miljoonaa euroa (MAKU 111,9, marraskuu 2017, 2010=100)
- hankkeesta laaditaan hyväksytyn yleissuunnitelman ja kokonaiskustannusarvion mukainen tarkempi hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmassa voidaan tehdä hankkeeseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta yleissuunnitelman sisältöä.

Lisäksi hyväksyessään yleissuunnitelman lautakunta edellyttää, että jatkokehitystyössä kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin:

- Pysäkkien sijoittelu ja vaihtoyhteydet Hämeentien, Kustaa Vaasan tien ja Hermannin rantatien risteysalueella, jalankulkuyhteydet pysäkeille Kumpulän kampukselta, Arabianrannasta, Mäkelänrinteen

uintikeskuksesta, ja Vallilanlaakson pallokentiltä, Kalasataman terveysaseman ja palvelujen saavutettavuus sekä tulevaisuudessa mahdollisesti Viikin suunnasta tulevan raitiotien yhdistettävyyys Kalasatama-Pasila-raideyhteyteen.

Tiivistelmä

Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelmassa esitetään Kalasatamaa ja siihen liittyviä alueita palveleva raitiotiejärjestelmä. Lähtökohtina ovat nykyiset joukkoliikenteen järjestelyt ja tiedossa olevat uudet yhteydet, kuten Kruunusillat, joka tuo raitiotieyhteyden Kalasataman alueen eteläkärjestä Nihdistä Helsingin keskustaan ja Laajasaloon.

Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelmassa vahvistetaan tarvittavat varaukset raitioiteille, määritellään tulevat raitiotien reitit, kuvataan toteuttamisen alustava aikataulu ja laaditaan hankkeelle kustannusarvio. Samalla esitetään millainen linjasto Kalasataman raitioiteilla kulkisi yhteyttä käyttöönotettaessa ja sen mahdollisia laajennussuuntia.

Kalasatamaan esitetään toteutettavaksi raitiotie välille Nihti – Kalasataman keskus – Vallilanlaakso – Pasila. Raitiotie on Helsingin nykyisen raitioverkon laajennus ja se liittyy eteläpäästään suunnitteilla olevaan Kruunusillat-hankkeen raitiotiehen ja pohjoispäästä Pasilan raitioiteihin. Nihdin ja Pasilan välinen uusi raitiolinja yhdistäisi Laajasalon pikaraitiotien, Kalasataman keskuksen metron ja Pasilan aseman junat poikittaisella raideyhteydellä. Matka-aika Nihdin ja Pasilan aseman välillä olisi noin 15 minuuttia. Tavoitteena on raitiotien toteuttaminen siten, että liikennöinti voisi alkaa vuonna 2024.

Nihdin ja Pasilan välisen raitiolinjan matkustajamäärät perustelevat linjan toteuttamista raitiotienä. Matkustajamäärien arvioidaan olevan alkuvuosina noin 24 000 matkustajaa arkivuorokaudessa ja nousevan myöhemmin linjastoratkaisuista riippuen jopa 40 000–50 000 matkustajaan. Linjan toteuttaminen raitiotienä mahdollistaa sen verkostollisen laajennettavuuden molemmista päistään.

Kalasataman raitioteiden kokonaiskustannusarvio on 79,3 miljoonaa euroa (MAKU-indeksi 111,9, 2010=100), josta raitiotiejärjestelmän osuus on 55,8 milj. euroa ja muiden katu- ym. rakennustöiden osuus on 23,5 milj. euroa. Kalasataman raitiotieyhteyden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen on arvioitu olevan sen käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta yhteensä 5 milj. euroa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n infratuki).

Esittelijän perustelut

Aikaisempia päätöksiä

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvnro FI02012566
--	---	---	------------------------------	---

Raitiotieverkon laajennus Kalasatamaan on esitetty kaupunginvaltuuston 30.1.2008 hyväksymässä Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaavassa (nro 11650), joka on tullut lainvoimaiseksi 2008.

Kalasataman keskuksen asemakaavaa (nro 12070) varten laaditussa Kalasataman joukkoliikenneselvityksessä 2011 esitettiin raitiotielinjasta Nihdistä Kalasataman keskuksen ja Vallilanlaakson kautta Pasilaan ja liitosta Nihdissä Kruunusillat-yhteyteen. Kalasataman alueen osayleiskaavan mukaisesti tähän mennessä laadituissa asemakaavoissa on varauduttu raitiotiehen.

Kaupunginhallitus esitti 28.5.2012 Vallilanlaaksoon toteutettavaksi joukkoliikennekadun Mäkelänkadun ja Hämeentien välille, ensin bussiliikenteen ja myöhemmin myös raitioliikenteen käytettäväksi. Kaupunginvaltuusto hylkäsi 6.6.2012 ehdotuksen joukkoliikennekadun mahdollistavasta asemakaavasta (nro 11978).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.8.2016 Kruunusillat-hankkeen, jolla toteutetaan raitiotieyhteys keskustasta Hakaniemen kautta Nihtiin ja edelleen Korkeasaaren kautta Laajasaloon. Hankesuunnitelmassa on varauduttu myös Kalasatamasta Nihtiin saapuvaan raitiolinjaan.

Kaupunginvaltuusto on 6.6.2012 hyväksynyt Sörnäistentunnelia koskevan yleissuunnitelman jatkosuunnittelun ja asemakaavoituksen pohjaksi. Kaupunkisuunnittelulautakunta on 4.6.2013 esittänyt kaupunginhallitukselle Sörnäistentunnelia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä ja tunnelia koskevan alustavan liikennesuunnitelman valitsemista jatkosuunnittelun pohjaksi. Asemakaavan muutosehdotuksen tarkistaminen ja tunnelia koskevan hankesuunnitelman laatiminen on tarkoitus käynnistää vuoden 2018 aikana.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt 10.2.2015 raitioliikenteen linjastosuunnitelman, jonka mukaisia linjastomuutoksia tehtiin viimeksi syksyllä 2017. Tässä suunnitelmassa Kalasataman raitiotiet oli huomioitu alustavissa tarkasteluissa, mutta niiden pohjalta ei tehty tarkempaa linjastosuunnittelua.

Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymässä Helsingin uudessa yleiskaavassa eli Kaupunkikaavassa on merkitty pikaraitiotieyhteys Kalasatamaan (Nihdistä Hämeentielle) ja Vallilanlaaksoon (Pasilasta Hämeentielle).

Kaupunginvaltuuston 27.9.2017 hyväksymän Helsingin kaupunkistrategian yhdeksi tavoitteeksi on kirjattu, että keskustan raitiotieverkko ja Kalasataman raitiotiesuunnitelman toteutus etenee.

Vuorovaikutus ja viranomaisyhteistyö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

F102012566

Yleissuunnitelman laadinnan yhteydessä on järjestetty vuorovaikutusta vaikutusalueen asukkaiden ja muiden tahojen kanssa useaan otteeseen. Ensimmäinen kohdennettu asukastyöpaja järjestettiin joulukuussa 2016 ja viimeinen laaja asukastilaisuus lokakuussa 2017. Lokakuun tilaisuudessa esiteltiin Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelman lisäksi hankkeeseen liittyviä Vallilanlaakson ja Hermannin rantatien asemakaavamuutosten osallistumis- ja arviointisuunnitelmia. Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelman ja Vallilanlaakson asemakaavamuutoksen yhteinen vuorovaikutusraportti on tämän asian liitteenä.

Yleissuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialalla yhteistyössä liikenneliikelaitoksen, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän ja kaupunginkanslian kanssa. Lisäksi yleissuunnitelman sisältö on käyty läpi yhdessä pelastuslaitoksen ja kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut-yksikön kanssa ja saadut mielipiteet on huomioitu suunnitelmassa, liittyen pelastuslaitoksen toimintaedellytysten varmistamiseen raitiotien varrella ja raitiotiestä johtuvien ympäristöhaittojen torjumiseen.

Hankkeen kuvaus ja tavoitteet

Yleistä

Kalasataman joukkoliikennejärjestelmän tavoitteena on yhdistää Kalasataman alue kiinteästi ympäröiviin kaupunginosiin osana kantakaupunkia ja tuoda Kalasataman alue palveluineen helposti saavutettavaksi osaksi seudullista joukkoliikenneverkkoa. Tavoitteena on toteuttaa joukkoliikennejärjestelmä palvelutasoon nähden kustannustehokkaasti, tehdä joukkoliikenteestä aidosti kilpailukykyinen kulkumuoto Kalasataman alueen asukkaille ja työntekijöille sekä mahdollistaa kantakaupungille tyypillinen autoriippumaton elämäntapa alueella.

Hankkeen keskeinen sisältö

Kalasataman raitiotie on Helsingin nykyisen raitioverkon laajennus. Raitiotie käsittää noin 4,5 kilometriä kaksiraiteista linjaraidetta ja lisäksi noin 1,3 kilometriä yhdys- ja kääntöraiteita.

Yleissuunnitelman mukainen linjaus alkaa Kalasataman Nihdistä, josta se jatkuu Sompasaaren, Sörnäistenniemen ja Kalasataman keskuksen kautta Hermannin rantatielle ja edelleen Vallilanlaakson läpi Pasilaan. Raitiotie liittyy nykyiseen rataverkkoon Mäkelänkadun ja Radanrakentajantien risteyksessä Uintikeskuksen pysäkin kohdalla, josta raitiolinja voi jatkaa edelleen Pasilan asemalle. Pasilassa uusi raitiolinja käyttää nykyisiä ja suunnitteilla olevia raitioteitä.

Nihdissä raitiotie liittyy Kruunusillat-hankkeessa toteutettavaan keskustan, Hakaniemen ja Laajasalon väliseen raitiotiehen, raitiotien käännpaikka on näille linjoille yhteisen pysäkin länsipuolella. Haukilahdenkadulle on suunniteltu yhdysraide Hermannin rantatien ja Hämeentien välille, mikä mahdollistaa yhteyden Kalasatamasta Koskelan raitiotievarikolle.

Raitiotien linjaosuudet on sijoitettu Sörnäistenniemen aluetta lukuun ottamatta muulta liikenteeltä erotellulle alueelle. Nihdissä raitiotie kulkee Kruunusillat-yhteyden kanssa yhteisellä raitiotiekadulla, Sompasaaresa Aallonhalkoja-kadun keskellä omilla kaistoillaan ja Sörnäistenniemen alueella Junonkadulla ja Leonkadulla sekaliikenteessä ja ns. yhteisen katutilan alueella ("shared space"). Junonkadulla raitiotien suunnasta autoliikenteen läpiajoa esitetään rajoitettavaksi Sompasaarenkanavan sillalla ja Kalasataman koulun pysäkin kohdalla.

Kalasataman keskuksesta Kyläsaaren raitiotie sijaitsee Hermannin rantatien keskellä ajoradoista eroteltuna. Vallilanlaaksossa raitiotie toteutetaan nurmiratana, jolla ei sallita ajoneuvoliikennettä. Pelastuslaitoksen pääsy radan varrelle kuitenkin varmistetaan.

Kalasataman keskuksen pohjoispuolelle toteutetaan kääntösilmukka varakäännpaikaksi etelästä päin saapuville raitiovaunuille. Vallilanlaaksossa raitiotien viereen on mahdollista toteuttaa pyöräliikenteen baanayhteys.

Raitioliikenteen osalta suunnittelussa on noudatettu raitioliikenteen kehittämistavoitteita mm. liikennöinnin nopeuden, sujuvuuden ja luotettavuuden suhteen. Raitiolinjan keskinopeus on yleissuunnitelman mukaan noin 19–20 km/h. Raitiotien varrella on 9 uutta pysäkkiä. Ne sijoittuvat siten, että ne tukevat nopeaa liikennöintiä, mutta tarjoavat samalla kattavan palvelun reitin varrella. Raitiotietä tulisi käyttää ensi vaiheessa Nihdin ja Pasilan välillä kulkeva raitiolinja, jonka matka-aika Nihdistä Pasilan asemalle on noin 15 minuuttia. Raitiovaunu kulkisi alkuvaiheessa pääosin 10 minuutin vuorovälillä. Raitiolinja korvaa bussilinjat 50 ja 59 Nihdin ja Kalasataman keskuksen välillä.

Kalasataman raitiotiet ovat kaupunkiraitiotieitä, mutta mitoitukseltaan yhteensopivia tulevan pikaraitiotieverkon kanssa. Uudessa yleiskavassa Kalasataman raitiotiet on esitetty pikaraitiotieverkon osana. Raitiotiellä on mahdollista käyttää pikaraitiolinjojen 45-metrisiä raitiovaunuja.

Raitiotien tarkemmassa suunnittelussa tullaan selvittämään runkome-lun ja tärinän vaimennustarpeet uuden radan alueella ja suunnitellaan tarvittavat vaimennusratkaisut.

Uuden raitiolinjan liikennöinti Nihdin ja Pasilan välillä vaatii alkuvaiheessa noin 6 raitiovaunua. Uusia raitiovaunuja ei hankita erikseen tätä raitiolinjaa varten. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä ja HKL-liikelaitos suunnittelevat vaunuhankinnat osana laajempaa hankintakokonaisuutta, joka ei ole riippuvainen pelkästään Kalasataman raitoteiden toteuttamisesta.

Hankkeen vaikutukset

Yleissuunnitelmassa on arvioitu Kalasataman raitoteiden vaikutuksia joukkoliikennejärjestelmälle asetettuihin tavoitteisiin, joukkoliikennematkustamiseen ja kaupunkirakenteeseen. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia joukkoliikennejärjestelmän taloudellisuuden sekä kaupunkikuvan ja imagon kannalta.

Raitiotie toteuttaa hyvin Kalasataman joukkoliikennejärjestelmälle asetettuja tavoitteita, jotka on lueteltu edellä olevassa hankkeen kuvauksessa. Myös raitioliikenteelle asetettujen kehittämistavoitteiden, mm. raitioliikenteen nopeuden, sujuvuuden ja luotettavuuden toteutumiselle uusilla rataosuuksilla on hyvät edellytykset suunnitelman mukaisilla ratkaisulla.

Kalasataman raitiotie kulkee koko alueen läpi etelästä pohjoiseen ja tulee palvelemaan suurinta osaa alueen asukkaista, työpaikoista ja palveluista. Reitin varrelle on kaavailtu tulevan noin 20 000 uutta asukasta Kalasataman alueen valmistuessa. Raitiotie vahvistaa Kalasatamaan tavoiteltavaa imagoa kantakaupungin laajennuksena.

Raitiotie toimii sekä alueen sisäisenä joukkoliikenneyhteytenä että poikkittaisena raideyhteytenä, joka yhdistää Pasilan rautatieaseman, Kalasataman metroaseman ja Laajasalon pikaraitiotien. Raitiotie parantaa myös yhteyksiä Kumpulan kampukselta ja Arabianrannan eteläosista Pasilaan.

Kalasataman raitiotie toteuttaa osaltaan Helsingin uuden yleiskaavan pikaraitiotieverkkoa, johon kuuluvat sekä Vallilanlaakson raitiotieosuus että reitti Hermannin rantatietä pitkin Kalasatamaan. Yhteys mahdollistaa esimerkiksi ns. Tiederatikan linjauksen Vallilanlaakson ja Pasilan välillä.

Kalasataman ja Pasilan välisen matkustajakysynnän arvioidaan olevan suuri heti liikennöinnin alkaessa. Nihdin ja Pasilan väliselle raitiolinjalle on vuodelle 2025 ennustettu noin 24 000 matkustajaa arkivuorokaudessa, mikä on samaa luokkaa nykyisten raitiolinjojen kanssa, vaikka linja on niitä huomattavasti lyhyempi.

Vuonna 2026 sekä Kalasataman että Kruunusillat-yhteyden on suunniteltu olevan toiminnassa. Matkustajamäärät tulevat kasvamaan Kalasataman alueen maankäytön kehittyessä. Linjan vuoroväliä on todennäköisesti tarpeen tihentää alkuvaiheen 10 minuutista riittävän kapasiteetin tarjoamiseksi. Vuonna 2040 linjan matkustajamäärän ennustetaan nousevan muun linjaston kehittymisestä riippuen 36 000 matkustajasta jopa 59 000 matkustajaan arkivuorokaudessa. Kalasataman ja Pasilan välinen raitiolinja ei korvaa suoraan yhtään bussilinjaa, joten siirtyviä matkustajia tulee useilta eri linjoilta.

Nihdin ja Pasilan välisen raitiolinjan matkustajamäärät perustelevat linjan toteuttamista raitiotienä. Joukkoliikenneyhteyden toteuttaminen raitiotienä mahdollistaa myös Kalasataman raitiolinjan myöhemmän jatkamisen kummaltakin alkuvaiheen päätepysäkiltä, Nihdistä Hakaniemen ja keskustan suuntaan tai Laajasaloon sekä Pasilasta useisiin vaihtoehtoisin suuntiin.

Hankkeen kustannukset

Investointikustannukset

Kalasataman raitioteiden kokonaiskustannusarvio on 79,3 miljoonaa euroa (MAKU-indeksi 111,9, 2010=100). Kustannusarvio sisältää raitiotien toteuttamisen ja siihen välittömästi liittyvät kadun- ja muun ympäristön rakennustyöt.

Raitiotiejärjestelmän osuus kustannuksista on 55,8 miljoonaa euroa, jotka kohdistuvat liikenneliikelaitokselle. Lisäksi katurakennustöiden kustannukset ovat 23,5 milj. euroa, jotka kohdistuvat talousarviossa projektialueen katuihin alakohtaan Kalasatama / kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Raitiotien rinnalle on Vallilanlaaksossa mahdollista toteuttaa samanlaisesti raitiotien rakentamisen kanssa pyöräliikenteen baanayhteys, jonka kustannusarvio on 3,5 milj. euroa. Baanayhteyden toteuttamisesta päätetään erikseen.

Raitiotien rakentamisen kustannukset on arvioitu HKL:n määrittämien yksikkökustannusten ja tarvittavien kadunrakennustoimenpiteiden kustannuksista tehtyjen asiantuntija-arvioiden perusteella. Kustannuksissa on huomioitu myös mahdollisesti tarvittavan tärinä- ja runkomeluvaimennuksen vaikutus. Vallilanlaakson osuuden suunnittelu ei ole yhtä pitkällä kuin muualla raitiotien varrella, joten kustannusarvio on yleisemmällä tasolla ja se on tehty yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan teknistaloudellisen suunnittelun yksikön kanssa.

Raitiotie kulkee Sörnäisissä Hermannin rantatiellä. Sörnäistentunnelin kaksiaukkoinen suuaukko tulisi sijoittumaan Hermannin rantatien keskellä kulkevan raitiotien molemmin puolin. Raitiotien toteuttamisen yhteydessä on mahdollista varautua Sörnäisten liikennetunnelin rakentamiseen siten, että tunnelin rakentaminen jälkikäteen ei aiheuttaisi pitkäkestoista liikennekatkoa raitiotielle ja raitioliikenteelle aiheutuvat haitat saadaan minimoitua.

Tunneliin varautumisen eli radanalaisten tunnelirakenteiden toteuttamisen kustannuksiksi on arvioitu noin 33 milj. euroa. Tunneliin varautumista ei ole sisällytetty Kalasataman raitiotien investointikustannuksiin. Tunneliin varautumisen kustannusten tarkentaminen edellyttää Sörnäisten liikennetunnelin hankesuunnittelua, joka on tarkoitus aloittaa vuoden 2018 aikana. Tunneliin varautumisesta Kalasataman raitiotien rakentamisen yhteydessä päätetään myöhemmin erikseen tunnelia koskevan asemakaavan ja hankesuunnitelman päätöksenteon yhteydessä.

Käyttö- ja liikennöintikustannukset

Nihdin ja Pasilan välisen raitiolinjan liikennöinti on arvioitu maksavan noin 3,7 milj. euroa vuodessa. Nihtiä ja Sompasaarta palvelevan bussi liikenteen lakkauttaminen raitioliikenteen alkaessa vähentää liikennöintikustannuksia noin 1,0 milj. euroa vuodessa. Liikennöintikustannusten nettolisäys on siis noin 2,7 milj. euroa vuodessa raitioliikenteen alkaessa.

Alustavan liikennöintisuunnitelman ja matkustajaennusteiden perusteella Kalasataman raitiotien liikennöintikustannus on 0,4 euroa yhtä nousua kohden. Kantakaupungin nykyisessä raitioliikenteessä yhden nousun kustannus on noin 0,9 euroa.

Hankkeen vaikutukset lipputuloihin, lippujen hintoihin ja kaupungin käyttötalouteen

Kalasataman raitiotien on arvioitu tuovan lisämatkustajia ja lisäävän lipputuloja. Lipputulojen kasvuksi on liikenne-ennusteiden perusteella laskettu vuositasolla noin 0,4 milj. euroa liikenteen alkaessa. Lipputulojen kasvun arvioidaan kehittyvän matkustajamäärien lisääntyessä ollen vuonna 2040 noin 1,2 milj. euroa vuositasolla.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä on tammikuussa 2018 selvittänyt Kalasataman raitiotien vaikutusta infra -ja operointikustannuksiin, lipputuloihin sekä kuntaosuuksiin ja lippujen hintojen korotuspaineisiin, kun tavoitteena on pitää jäsenkuntien subventioaste keskimäärin 50 %:ssa (lipputulolla katetaan 50 % kuluista).

HSL-kuntayhtymän perussopimuksen perusteella jäsenkunnat voivat laskuttaa HSL:ltä 50 % joukkoliikenneinvestoinnin poistoista ja 50 % laskennallisista korkomenoista (laskentakorko 5 %) sekä hallinto- ja ylläpitokulut kokonaisuudessaan. Jäsenkuntien osuudet näistä Helsingille aiheutuvista Kalasataman raitiotien ns. infrakuluista sekä operointi- ja yleiskuluista kiertyvät maksettavaksi vuosittain yhteyden käyttöönoton jälkeen HSL maksuosuuden kautta. HSL on määrittänyt em. kulujen sekä saatavien lipputulosten kohdistumisen jäsenkunnille Strafica Oy:n tekemien kuntakohtaisten matkustajakilometri- ja nousuennusteiden perusteella. Tehtyjen laskelmien perusteella Kalasataman raitiotieyhteydellä on arvioitu olevan nykyjärjestelmän mukaisiin matkalippujen hintoihin noin 1 % korotusvaikutus.

Helsingin kaupungin HSL -maksuosuuden on arvioitu kasvavan Kalasataman raitiotieyhteyden myötä sen käyttöön ottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta noin 3,6 milj. euroa.

Raitiotieyhteyden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen muodostuu edellä esitetyn mukaisesti HSL maksuosuuden kautta sekä HKL:lle maksettavan infratuen kautta. HKL:n infratuella katetaan loppuosa investoinnin poistoista sekä investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset korkokulut. Liikenneliikelaitos palauttaa HSL:ltä laskuttamansa laskennallisen korkomenon ns. HKL:n infratulona kaupungille.

Kalasataman raitiotieyhteyden vaikutus Helsingin kaupungin suoraan HKL:lle maksamaan infratukeen on ns. infran korkotulo huomioiden hankkeen käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta 1,4 milj. euroa (keskimäärin 0,7 milj. euroa/vuosi 40 vuoden aikana). Tämä vastaa noin 6 % korotusta vuoden 2018 talousarvion mukaiseen, liikenneliikelaitokselle maksettavaan infratukeen.

Siten Kalasataman raitiotieyhteyden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen on arvioitu olevan sen käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta yhteensä 5 milj. euroa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n infratuki). Vaikutus pienenee jonkin verran seuraavina vuosina poistettavan pääoman korkokulujen pienentymisen myötä.

Jatkotoimenpiteet ja hankkeen toteutus

Kalasataman raitiotieiden yleissuunnitelman kanssa samanaikaisesti viireillä on Vallilanlaakson raitiotien asemakaavan luonnos, jossa esitetään yleissuunnitelman mukaiseen raitiotiehen varautumista Vallilanlaakson alueella. Raitiotien toteuttaminen edellyttää Vallilanlaakson asemakaavan muutosta.

Tällä hetkellä käynnissä ovat lisäksi Nihdin alueen ja Hermannin rantatien asemakaavojen muutokset, joissa huomioidaan ja mahdollistetaan raitiotien toteuttaminen. Muilta osin voimassa olevat asemakaavat mahdollistavat yleissuunnitelman mukaisen raitiotien toteuttamisen.

Liikenneliikelaitos (HKL) laatii yleissuunnitelman hyväksymisen jälkeen yleissuunnitelmaa yksityiskohtaisemman Kalasataman raitioteiden hankesuunnitelman. Hankesuunnittelua tarvitaan, jotta hankkeen tarpeet on mahdollista huomioida alueella käynnistyvissä kadunrakennustöissä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Jatkosuunnittelussa tarkentuu myös katusuunnitelmien muutostarpeet. Katusuunnitelmat hyväksytään kaupunkiympäristölautakunnassa.

Hankesuunnitelman hyväksyy liikenneliikelaitoksen johtokunta edellyttäen, että hankesuunnitelman kustannusarvio pysyy hyväksytyn yleissuunnitelman enimmäishinnan puitteissa eikä suunnitelmaan tule oleellisia muutoksia.

Kalasataman raitioteiden tavoitteellinen toteutusaikataulu on vuosien 2020 ja 2024 välillä, siten että raitioliikenne Nihdin ja Pasilan välillä voisi alkaa vuonna 2024. Rakentaminen yhteensovitetaan aluerakentamisen aikataulujen kanssa erityisesti Nihdin ja Hermannin rantatien osalta. Nihdissä rakentamisen koordinoitua tehdään myös Kruunusillat-hankkeen kanssa. Raitiotien valmistuminen vuonna 2024 mahdollistaa Kruunusillat-hankkeen raitiotieyhteyden koeajot ennen Nihti-Hakaniemi-osuuden valmistumista.

Hankkeen toteuttamisaikataulu on tässä vaiheessa alustava ja se tarkentuu hankesuunnittelun yhteydessä ja rahoituksen varmistuessa.

Esitetyn alustavan rakentamisaikataulun mukaisesti varautuminen Sörnäistentunnelin rakentamiseen raitiotien toteuttamisen yhteydessä (tunnelin kaksiaukkoisen suuaukon rakenteet Hermannin rantatielle) tulisi olla ratkaistu ennen Hermannin rantatien Vanhan talvitien ja Haukilahdenkadun välisen osan rakentamista, eli arviolta viimeistään 2021. Ratkaisun tekeminen edellyttää tunnelin asemakaavan ja hankesuunnitelman käsittelyä kaupunginvaltuustossa. Tunnelia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen tarkastaminen ja hankesuunnitelman laatiminen on tarkoitus käynnistää vuoden 2018 aikana siten, että niiden käsittely kaupunginvaltuustossa olisi mahdollista vuoden 2019 aikana.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) varautuu Kalasataman raitioliikenteeseen ja sen järjestämiseen liikennöintisuunnitelmissa yleissuunnitelmassa esitetyn toteutusaikataulun mukaisesti. Kalasataman raitiotiet huomioidaan myös seuraavassa raitioliikenteen linjastosuunnitelman päivityksessä.

HSL-kuntayhtymä ja liikenneliikelaitos varautuvat lisääntyvän raitioliikenteen vaatimiin kalustohankintoihin yleissuunnitelmassa esitetyn toteutusaikataulun mukaisesti.

Raitiotien toteuttamismalli ratkaistaan myöhemmin.

Käsittely

06.02.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Niko Setälä. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Hyväksyessään yleissuunnitelman lautakunta edellyttää, että jatkokehitystyössä kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin: pysäkkien sijoittelu ja vaihtoyhteydet Hämeentien, Kustaa Vaasan tien ja Hermannin rantatien risteysalueella, jalankulkuyhteydet pysäkeille Kumpulan kampukselta, Arabianrannasta, Mäkelänrinteen uintikeskuksesta, ja Vallilanlaakson pallokentiltä, Kalasataman terveystaseman ja palvelujen saavutettavuus sekä tulevaisuudessa mahdollisesti Viikin suunnasta tulevan raitiotien yhdistettävyyden Kalasatama-Pasila-raideyhteyteen.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen.

30.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Niko Setälä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37031
niko.setala(a)hel.fi

§ 400

V 13.6.2018, Valtuutettu Mai Kivelän aloite kaupungin ateriatarjonnan muuttamisesta kasvispainotteisemmaksi

HEL 2017-013536 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mai Kivelän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Paavo Arhinmäki: Palautetaan valmisteluun niin, että laaditaan suunnitelma mahdollisuuksista tarjota kaupungin ruokapalveluissa vegaaninen päävaihtoehto.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Asian käsittelyn keskeyttämiseksi äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Paavo Arhinmäen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 9

Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Maria Ohisalo, Reetta Vanhanen

Tyhjä: 2

Jasmin Hamid, Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 9 - 4 (2 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että osana ilmastonmuutoksen kunnianhimoista torjuntaa Helsinki vähentää ruoan ilmastovaikutuksia tarjoamalla kaikissa kaupungin ruokapalveluissa joka aterialla vegaanisen päävaihtoehdon.

Helsingin kaupungin organisaatiossa ja kaupunkikonsernissa merkittävimmät toimijat aloitteen näkökulmasta ovat sosiaali- ja terveystoimiala, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Palvelukeskus Helsinki ja Palmia Oy.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Vegaaniruokailusta ei ole sosiaali- ja terveystoimialalla erikseen linjattu, mutta vegaanisen ruokavalion mukainen ateriovaihtoehto järjestetään sen tarpeesta ilmoittaville asiakkaille, asukkaille ja potilaille.

Sosiaali- ja terveystoimialalla asiakkaiden, asukkaiden ja potilaiden ruokailun suunnittelua (ateriat, ruokalistat, tuotevalikoimat, ruokaohjeet ja raaka-aineet) sekä toteutusta (valmistusmenetelmät ja toimintatavat) määrittävät soveltuvin osin mm. seuraavat suositukset:

- Ikääntyneiden ravitsemussuositukset, VRN 2010
- Ravitsemushoito, Suositus sairaaloihin, terveyskeskuksiin, palvelu- ja hoitokoteihin sekä kuntoutuskeskuksiin, VRN 2010
- Suomalaiset ravitsemussuositukset, terveyttä ruoasta VRN 2014

Sosiaali- ja terveystoimialalla toteutetaan seuraavia kasvispainotteisia ruokavalioita: kasvisruokavalio (lakto-ovo-vegetaarinen), kala-siipikarja-kasvisruokavalio sekä kala-kasvisruokavalio.

Mainittuja ruokavalioita tarjotaan eettisistä, uskonnollisista tai terveydellisistä syistä kasvisruokaa haluaville asiakkaille, asukkaille ja potilaille. Yleisin on lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, joka sisältää kasvikunnan tuotteiden lisäksi maitovalmisteita ja kananmunaa. Myös laktovegetaarinen eli kananmunaa sisältämätön ruokavalio on vaihtoehtona.

Sairaalapotilaille ja asukasruokailussa on mahdollista tarjota lakto-ovo-vegetaariseen ruokavalioon pohjautuvaa vegaaniruokaa eläinperäisiä ainesosia poistamalla. Sairaalassa tai asukkaille tarjottavan vegaaniruokavalion ravitsemuksellinen laatu ei kuitenkaan ole taattu, joten vegaaniruokavalio vaatii ravitsemusterapeutin konsultaatiota ja ruokavalion täydentämistä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kouluissa, lukioissa ja oppilaitoksissa on vegaaninen ateriovaihtoehto tarjottu vuodesta 2003 ja varhaiskasvatuksessa 18.1.2018 alkaen niille ruokailijoille, jotka ovat ilmoittaneet vegaaniruokavalion tarpeesta.

Opetuksen toimipisteissä on päivittäin tarjolla ateriovaihtoehtona ja ruokailijan vapaasti otettavissa kasvispääruoka lisäkkeineen. Ruokalistan kasvispääruoista monet ovat vegaaneille soveltuvia ilman erillisvalmistusta. Kasvispääruoka on ollut ateriovaihtoehtona päivän kala- tai lihapääruoan rinnalla syyslukukaudesta 2007.

Vuodesta 2010 kouluissa, lukioissa ja oppilaitoksissa kasvisruokapäivä on toteutettu kerran viikossa. Tarjolla on kaksi (2) kasvispääruokaa lisäkkeineen. Myös varhaiskasvatuksessa on kerran viikossa vastaava kasvisruokapäivä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruokapalveluissa kasvisruokalistan suunnittelu perustuu ravitsemussuositusten mukaisesti lakto-ovo-vegetaariseen ruokavalioon [Terveyttä ruoasta (VRN 2014), Syödään ja opitaan yhdessä - kouluruokasuositus (VRN 2017) ja terveyttä ja iloa ruoasta – varhaiskasvatuksen ruokailusuositus (VRN 2018)].

Toimialan kaikissa kasvisruoissa käytetään monipuolisesti hyviä kasvisproteiineja sisältäviä raaka-aineita. Ruokatuotteiden mieluisuus ja hyväksyttävyyys ovat keskeisiä tuotevalikoimien suunnittelun periaatteita.

Päivittäin aterian lisäkkeenä on monipuolisesti ja vaihtelevasti erilaisia kasviksia, jotka tarjotaan pääsääntöisesti erikseen komponentteina. Tarjoilutapa on lisännyt kasvisten käyttöä toimialan eri asiakasryhmien ruokapalveluissa.

Palvelukeskus Helsinki

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Palvelukeskus Helsinki toimii ateriapalvelujen tuottajana noin 500 toimipisteessä kaupungin päiväkodeissa, kouluissa ja hoitoalan paikoissa sekä toimittaa lisäksi Pakkalan tuotannosta päivittäin noin tuhat kotiate-riaa ja ruokaa noin sataan muuhun toimipisteeseen. Päivittäisiä ruoka-
hetkiä on noin satatuhatta. Vastuullisuus on Palvelukeskus Helsingin tärkeimpiä strategisia painopisteitä.

Palvelukeskus Helsingin ruokalistatarjoamaa kehitetään yhteistyössä toimialojen kanssa noudattaen eri asiakaskunnille tehtyjä ruokasuosi-
tuksia. Kasvisruokavaihtoehto on ollut jo vuosia vapaasti valittava vaihto-
ehto kaikissa asiakasryhmissä. Lisäksi vuoden 2018 alusta on päivä-
kodeissa ollut mahdollisuus valita vegaaniruokalista, mikäli sitä nouda-
tetaan myös kotona. Tällä hetkellä vegaaniruokalistaa noudattaa noin
50 lasta noin kolmestakymmenestä tuhannesta lapsesta (noin 0,2 %).
Palvelukeskus panostaa jatkuvasti uusien reseptien, ruokalistojen ja
esillepanon kehittämiseen ja tukee siten asiakaskunnan ruokakasva-
tusta entistä terveellisempiin ja ympäristöystävällisempiin ruokailutottu-
muksiin.

Ilmastonmuutoksen torjuntaa edistää myös hyvä ruokalogistiikka, jota
tukevat elintarvike- ja kuljetuskilpailutuksissa käytettävät asiaa koske-
vat kriteerit. Palvelukeskus Helsinki kehittää jatkuvasti omaa toimintaa
siten, että se pyrkii systemaattisesti optimoimaan ruokakuljetukset.
Kaupunki voi edistää kestävästä kehityksestä panostamalla uusiutuvaan
energiaan, vedenkäyttöön sekä kierrätystä ja jätteiden lajittelua painot-
taviin jätehuollon palveluihin, joita ruokapalvelut käyttävät kaupungin eri
tiloissa.

Palvelukeskus Helsinki osallistuu aktiivisesti kestävästä kehityksestä ja il-
mastonmuutoksen torjuntaa edistäviin hankkeisiin sekä kaupungin si-
säisten että ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Tällaisten hankkeiden ta-
voitteena ovat mm. ruokahävikin vähentäminen, ylijäämäruoan hyödyn-
täminen, uusien (kasvis)proteiinilähteiden kehittäminen sekä osallistu-
minen yhteisiin elintarvikealan ekosysteemeihin, joiden tavoitteena on
lisätä kiertotaloutta.

Palmia Oy

Palmian henkilöstöravintoloissa on päivittäin tarjolla useita ruokavaihto-
ehtoja, ja Palmia pyrkii kasvisruokien käytön lisäämiseen tarjoamalla
maukkaita ja täysipainoisia kasvisruokia ja -lisäkkeitä.

Palmian ravintoloiden ruokalistarungossa on joka päivälle määritelty
kasvisruoka- ja vegaaninen vaihtoehto. Toimipaikka voi asiakaskuntan-
sa mukaan valita, kumman toteuttaa. Ravintoloiden kokoustuote- ja
edustusmenuissa on valittavana vegaanivaihtoehtoja.

Vegaanien osuus Palmian ravintoloissa ruokailevista on vielä toistaiseksi vain noin 0,5 %. Kasvissyöjiä ruokailijoista on 7-8 %.

Kaupunginhallitus toteaa, että vegaaninen ateriavaihtoehto on nykyisin saatavilla lähes kaikissa kaupungin ruokapalveluissa niille ruokailijoille, jotka ovat ilmoittaneet vegaaniruokavalion tarpeesta.

Kaupunki pyrkii ruoka- ja ateriapalveluja tilaavien ja tuottavien organisaationsa osien toiminnassa ottamaan huomioon ilmastonmuutoksen torjunnan koko ruokaketjun ilmastovaikutuksia vähentämällä.

Vegaanisten ja kasvispainotteisten ateriavaihtoehtojen tarjoamisen sekä näitä ruokavalioita edistävän ruokakasvatuksen ohella kaupunki torjuu ilmastonmuutosta mm. kehittämällä ruokalogistiikkaa, vähentämällä ruokahävikkiä sekä panostamalla ruokaketjussaan uusiutuvaan energiaan ja jätteiden lajittelua painottaviin jätehuollon palveluihin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.05.2018 § 375

HEL 2017-013536 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.05.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

§ 401

Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen eräille asuntotuotannon hankkeille

HEL 2018-005870 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää asuntotuotantorahaston varoista tertiääri- ja primäärilainoja kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotantopäällikön hakemuksen mukaisille hankkeille seuraavasti:

	Tertiäärilaina	Primäärilaina
Heka Länsi-Pasila/ Palkkatilankatu 1-3		537 347
Heka Käpylä/ Mäkelänkatu 86-96		563 066
Heka Jätkäsaari/ Hampurinkuja 1 er	127 955	345 753
Heka Kuninkaantammi/ Taidemaalari- katu 2		185 636
Heka Herttoniemi/ Kirvesmiehenkatu 2		1 464 162
Heka Kalasatama/ Kapteeni Sundma- nin katu 1-3	166 935	633 263
Helsingin Asumisoikeus Oy Startti		15 566
Yhteensä	294 890	3 744 793

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotannon laatimaan kaupungin puolesta tertiääri- ja primäärilainojen velkakirjat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kymp, hakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kymp, Asuntotuotanto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushankkeet rahoitetaan pääosin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) myöntämällä korkotukilainalla ja hankkeen edellyttämä omarahoitusosuus katetaan Helsingin kaupungin myöntämällä tertiäärilainalla, jonka ARA rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiäärilaina lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen kun aravalaina tai siihen rinnastettava yhtiön laina on kokonaan maksettu. Tertiäärilainalla rahoitetaan vuokratalokohteen korkotukilainan ja käynnistysavustuksen jälkeinen, noin 5 %:n suuruinen omarahoitusosuus. Lainan korko on tällä hetkellä 4 % (khs 28.11.2016, § 1067).

Heka:n kohteet Jätkäsaarella ja Kalasatamassa hakevat yhteensä 294 890 euron tertiäärilainoja.

Primäärilaina on Helsingin kaupungin myöntämä laina, jonka korko on tällä hetkellä 2 % (kvsto 12.10.2005, § 219) ja jota lyhennetään 36 vuoden annuiteettitaulukon mukaisesti. Korkotukilainaa myönnetään vain asumiskäyttöön sekä asumista välittömästi palvelevien tilojen rakentamiseen (esim. varastot, saunatilat ja pyykkituvat). Primäärilainalla rahoitetaan kohteisiin sisältyviä liike- yms. tiloja, joita ei lueta asumista välittömästi palveleviksi tiloiksi.

Heka:n kohteet Länsi-Pasilassa, Käpylässä, Jätkäsaarella, Kuninkaantammassa, Herttoniemessä ja Kalasatamassa, sekä Asumisoikeus Oy Startti hakevat yhteensä 3 744 793 euron primäärilainoja.

Esitys on asuntotuotantopäällikön päätöksen mukainen. Asuntotuotantorahastossa on tällä hetkellä varoja lainojen myöntämiseen noin 89,3 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kymp, hakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Kymp, Asuntotuotanto

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

§ 402

Lainan myöntäminen Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle

HEL 2018-004876 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle enintään 1 300 000 euron suuruisen koululainan talousarvion kohdalta 9 01 02 01, Lainojen myöntäminen kouluille, koulukiinteistössä tehtäviin perusparannuksiin seuraavin ehdoin:

Laina-aika: laina on lyhennyksistä vapaa. Laina-aika on koulun ylläpitäjän ja kaupungin välillä tehdyn sopimuksen voimassaoloaika edellyttäen, että vakuudet ovat voimassa.

Lainan korko: lainasta maksettava korko on valtiovarainministeriön puolivuositain vahvistaman peruskoron (tällä hetkellä 0 %) suuruisen.

Lainan vakuus: lainansaaja panttaa lainan vakuudeksi kaupungin omistaman tontin vuokraoikeuteen kohdistuvia panttikirjoja tai muun kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymän vakuuden.

Lainan erityisehto: kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinnalle on toimitettava ennen lainan nostamista yhteenveto tarjouspyynnöistä ja perustelut valituista urakoitsijoista, lainaerien nostamista varten kustannusseuranta ja hankkeen valmistuttua loppuselvitysraportti rakennuskustannuksista.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 tekemän päätöksen mukaisia velan yleisiä ehtoja sekä yleisiä panttaus- ja takausehtoja.

Edelleen kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lyk, päätösote 12 4 2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ja sopimuskoulujen (aikaisemmin korvaavat koulut) välillä on ollut katkeamatta, toistaiseksi voimassa oleva sopimus aina peruskoulu-uudistuksesta vuodesta 1977 lähtien. Sopimusta on aika ajoin tarkistettu esim. lainsäädännön muutosten yhteydessä. Sopimuskoulut ovat itsenäisiä yhteisöjä, jotka toimivat osana kaupungin kouluverkkoa, ja aikanaan hankkineet koulutoimintaan soveltuvat tilat ostamalla, rakentamalla tai vuokraamalla. Investoinnit on kirjattu kouluyhteisöjen taseeseen koulujen omaisuudeksi.

Yksityinen opetuksen järjestäjä saa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja asetuksen perusteella valtion maksamana kotikuntakorvaukset perusopetuksen oppilaiden kotikunnilta. Kaupunki maksaa yksityiselle opetuksen järjestäjälle sopimuskorvausta tilastointijankohtina kotikunnaltaan helsinkiläisten oppilaiden osalta tämän sopimuksen mukaisesti ja noudattamalla opetuslautakunnan hyväksymiä korvauksen laskentaperiaatteita.

Koska koulujen tulot muodostuvat lähes yksinomaan kotikuntakorvauksista, joihin ei sisälly tilojen hankkimiseen tai peruskorjauksiin liittyvät kustannukset, kaupunki ja sopimuskoulut ovat sopineet osana koulusopimusta, että kiinteistöjen peruskorjauksiin tulee ensisijaisesti hakea kaupungin koululainaa. Muita rahoituslähteitä sopimuskoulujen hankkeisiin ei käytännössä myöskään ole tarjolla. Koululainoja ei sopimuskouluihin sovellettavien lainaehtojen mukaisesti lyhennetä niin kauan kuin lainoitettava kohde on sopimuskoulukäytössä.

Lauttasaaren yhteiskoulun lainahakemus

Lauttasaaren yhteiskoulu on yksityinen sopimuskoulu, joka on valmistunut vuonna 1968 ja toimii osoitteessa Isokaari 19. Lauttasaaren yhteiskoulua ylläpitää Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry, joka on hakenut lainaa luokkien IV-koneiden ja alakerran käsityö- ja sosiaa-

litilojen peruskorjaukseen, lämmön tasapainotukseen, vesi- ja viemäriputkiston suunnitteluun.

Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry on aiemmin toimittanut kaupungille vuosille 2016 - 2023 ulottuvan korjaussuunnitelman, jonka puitteissa on alustavasti ohjelmoitu ao. vuosille tiedossa olleita korjaustarpeita. Lainahakemuksessa kuvatut työt on nyt priorisoitu tänä vuonna toteutettaviksi.

Kaupunginhallitus on aiemmin ko. korjaussuunnitelmaan liittyen myöntänyt päätöksellään 8.5.2016, 449 §, 3 100 000 euron lainan suunnitelman mukaisiin korjauksiin. Yhdistyksen hallitus on kokouksessaan 12.4.2018 päättänyt anoa vuodelle 2018 suunniteltuja toimenpiteitä varten uutta 1 300 000 euron koululainaa. Koulukiinteistön tekninen arvo on arvioitu kaupungin toimesta 22.4.2016, ja ko. arvioon perustuva kiinteistön vuokraoikeuden vakuusarvo riittää kattamaan nyt haetun ja aiemmin myönnettyjen lainojen yhteismäärän.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on käsitellyt laina-asiaa 8.5.2018 kokouksessaan todeten lautakunnan pitävän tärkeänä, että oppimis- ja työympäristöt ovat terveelliset ja turvalliset ja siltä osin puoltaa Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:n lainahakemusta.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinnan 18.5.2018 antaman arvion mukaan nyt rahoitettavaksi esitetyt korjaukset ovat tarpeelliset koulun toiminnan kannalta. Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:n teettämät tutkimukset sekä korjaussuunnitelmat on laadittu asianmukaisesti pätevillä asiantuntijoilla ja suunnittelijoilla ja niiden kustannukset vastaavat kaupungin kouluhankkeiden kustannustasoa. Em. perusteella rakennetun omaisuuden hallinta puoltaa Lauttasaaren yhteiskoulun lainahakemusta.

Komission tiedonannon (2016/c 262/01) mukaan julkista koulutusta, joka järjestetään julkisen tahon rahoittaman ja valvoman kansallisen koulutusjärjestelmän puitteissa, ei pidetä valtiontukisäännösten mukaisena taloudellisena toimintana. Annettava laina ei siten myöskään sisällä kiellettyä valtiontukea.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lyk, päätösote 12 4 2018

04.06.2018

Asia/16

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimilala

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.05.2018 § 93

HEL 2018-004876 T 02 05 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että oppimis- ja työym-
päristöt ovat terveelliset ja turvalliset ja siltä osin puoltaa Lauttasaaren
yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:n lainahakemusta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Elina Hurmekoski, taloussuunnittelija, puhelin: 310 86343
elina.hurmekoski(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 403

Lainan myöntäminen Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle ja liikuntatilahanketta koskevan aiemman lainapäätöksen muuttaminen

HEL 2018-005293 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

A) myöntää Lauttasaaren yhteiskoulua ylläpitävälle Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle enintään 3 000 000 euron suuruisen koululainan (lisälainan) koulun liikuntatilojen laajentamiseksi talousarvion kohdalta 9 01 02 01, Lainojen myöntäminen kouluille, jäljempänä mainituin ehdoin.

Koululaina on laina-aikanaan lyhennyksistä vapaa. Laina-aika on koulun ylläpitäjän ja kaupungin välillä tehdyn sopimuksen voimassaoloaika, edellyttäen että vakuudet ovat voimassa.

Lainan korko: lainasta maksettava korko on valtiovarainministeriön vahvistaman peruskoron (tällä hetkellä 0 %) suuruisen.

Lainan vakuus: lainansaaja panttaa lainan vakuudeksi riittävän määrän kiinteistöön tai sen vuokraoikeuteen kohdistuvia panttikirjoja tai muun kaupunginkanslian talous- ja suunnittelukeskuksen hyväksymän vakuuden.

B) muuttaa koulun liikuntatilojen laajentamishanketta koskevaa kaupunginvaltuuston lainapäätöstä, 15.5.2013, 140 §, 2 396 800 euron suuruisen urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston lainan myöntämisestä Lauttasaaren yhteiskoulun liikuntatilahankkeelle siten, että lainansaajaksi tulee perustettavan kiinteistöyhtiön asemesta Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry., ja lainan ulkopuolista rahoitusta koskeva erityisehto poistetaan, muiden velan ehtojen säilyessä ennallaan.

Edelleen kaupunginhallitus päätti molempien edellä mainittujen lainojen osalta, että:

lainoihin sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 tekemän päätöksen mukaisia velan yleisiä ehtoja sekä yleisiä panttaus- ja takausehtoja, ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

04.06.2018

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lauttasaaren yhteiskoulu, pöytäkirja 25.4.2018, lainahakemus
- 2 Vuoden 2013 Uuv-lainapäätös liikuntatilahankkeelle

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunki on vuonna myöntänyt Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:n (jäljempänä hakija) liikuntahallihankkeelle osana hankkeen kokonaisrahoitusta vuonna 2013 kaksi erillistä lainaa; 2 700 000 euron koululainan ja 2 396 800 euron urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston (Uuv-) lainan. Lainat myönnettiin alun perin hakijan omistukseen perustettavalle kiinteistöyhtiölle.

Yhdistyksen alkuperäisessä rahoitussuunnitelmassa esittämän ulkopuolisen rahoitusosuuden (yht. 845 000 euroa) hankkiminen osoittauttua ongelmalliseksi, asia käytännössä muodosti esteen hankkeen etenemiselle.

Hankkeen toteuttamiseksi kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2017 talousarvion hyväksymisen yhteydessä osoittaa kaupunginhallituksen käyttöön 3,0 milj. euroa uusia koululainamäärärahoja, vuonna 2013 myönnetyn 2,7 milj. euron koululainan lisäksi. Liikuntatilojen laajennuksen rahoituksen muututtua pääasiallisesti koululainapohjaiseksi, erillisen kiinteistöyhtiön perustaminen kävi samalla tarpeettomaksi.

Kaupunginhallitus muutti päätöksellään 11.9.2017, 841 §, vuonna 2013 myönnetyn koululainan ehtoja siten, että lainaa voitiin nostaa suunnittelukustannuksiin enintään 300 000 euroa, ja lainansaajaksi muutettiin suoraan hakija perustettavan yhtiön asemesta. Suunnittelun keskeneräisyyden vuoksi hankkeen loppurahoitus päätettiin kuitenkin samassa

yhteydessä tuoda erikseen päätöksentekoon vasta urakkakilpailutuksen valmistuttua. Hankkeen tavoitehinnan mukainen kokonaisrahoitus arvioitiin tuossa vaiheessa toteutettavan seuraavasti:

Hankkeelle v. 2013 myönnetty koululaina: 2,7 milj. euroa

Talousarviossa 2017 hankkeelle osoitettu lisäys koululainamäärärahoihin: 3,0 milj.

Hankkeelle v. 2013 myönnetystä kaupungin Uuv-lainasta (enintään): 1,8 milj. euroa

Hakija on toteuttanut liikuntatilojen laajennuksen suunnittelun vuonna 2017 ja urakoinnin kilpailutuksen keväällä 2018. Kilpailutuksen voittanut urakka on suuruudeltaan n. 5,5 milj. euroa. Kaupunki on varannut koululainamäärärahoja hankkeeseen yhteensä 5,7 milj. euroa. Hakija esittää, että mikäli varatut koululainavarat eivät jostakin syystä riittäisi hankkeen loppuunsaattamiseen, yhdistys voisi nostaa vuonna 2013 hankkeelle myönnetystä urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston (lyhennysohjelmallisesta lainasta) tarvittavan määrän.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinnan 18.5.2018 antaman arvion mukaan nyt rahoitettavaksi esitetyt laajennussuunnitelmat on laadittu asianmukaisesti pätevillä asiantuntijoilla ja suunnittelijoilla ja kustannukset vastaavat kaupungin kouluhankkeiden kustannustasoa. Em. perusteella rakennetun omaisuuden hallinta puoltaa Lauttasaaren yhteiskoulun lainahakemusta.

Komission tiedonannon (2016/c 262/01) mukaan julkista koulutusta, joka järjestetään julkisen tahon rahoittaman ja valvoman kansallisen koulutusjärjestelmän puitteissa, ei pidetä valtiontukisäännösten mukaisena taloudellisena toimintana. Annettava laina ei siten myöskään sisällä kiellettyä valtiontukea.

Kaupunginvaltuusto on varannut hankkeelle koululainamäärärahoja vuonna 2017 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella päätöksellään 28.2.2018, 53 §, yhteensä 5,4 milj. euroa. (3 milj. euron lisälaina, ja nostamaton 2,4 milj. osuus vuonna 2013 alun perin myönnetystä koululainasta).

Talousarviovaroista myönnettävistä lainoista päättää Khs yleistoimivaltansa puitteissa. Kirjanpidollisista rahastoista myönnettävistä lainoista päättää kaupunginvaltuuston vahvistaman hallintosäännön 8. luvun 1 §, talousasiat, 11 k., mukaisesti kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

04.06.2018

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lauttasaaren yhteiskoulu, pöytäkirja 25.4.2018, lainahakemus
- 2 Vuoden 2013 Uuv-lainapäätös liikuntatilahankkeelle

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

§ 404

Päiväkoti Aadan ja leikkipuisto Idan uudisrakennusta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen (Pohjos-Haaga, Ida Aalbergintie 8)

HEL 2018-001462 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päiväkoti Aadan ja leikkipuisto Idan uudisrakennuksen 16.2.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on 1 748 brm² ja investointikustannukset 7 250 000 euroa joulukuun 2017 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarveselvitys ja hankesuunnitelma lpk Aada ja lp Ida 180216

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Päiväkoti Aadan ja leikkipuisto Idan uudisrakennushankkeen tarkoituksena on korvata huonokuntoisissa vuokratiloissa toimivan päiväkoti Ellan tilat sekä leikkipuisto Pohjois-Haagan niin ikään huonokuntoiset leikkipuistorakennuksen ja välinevaraston tilat.

Päiväkoti Aadan uudisrakennus toteutetaan alueen palvelujen turvaamiseksi tilapaikkamäärältään nykyistä päiväkoti Ellaa suurempana yksikkönä. Leikkipuistorakennus Idan tilat suunnitellaan siten, että ne muodostavat oman selkeän kokonaisuutensa ja niitä voidaan vuokrata kansalaisyhteiskuntaan silloin, kun ne eivät ole leikkipuiston käytössä. Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Päiväkodin alue lohkotaan leikkipuistosta omaksi tontikseen. Tonttijako on tehty ja lohkominenmenettely on käynnissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut hankkeesta puoltavan lausunnon 6.3.2018 § 42.

Esittelijän perustelut

Nykyinen päiväkoti Ella ja leikkipuisto Pohjois-Haaga sijaitsevat Haagan peruspiirin alueella, missä ne palvelevat erityisesti Pohjois-Haagan ja sen lähialueiden lapsia ja heidän perheitään. Alueen varhaiskasvatustalveluiden tarve on nykyisin suurempaa kuin palveluiden tarjonta. Tavoitteena on turvata alueen lapsiperheille riittävät ja oikea-aikaiset varhaiskasvatustalvelut lähitalveluina.

Päiväkoti Ella toimii huonokuntoisissa Helsingin kaupungin asunnot Oy:n omistamissa vuokratiloissa. Päiväkoti Ellan tilat tullaan purkamaan ja sen tontille kaavoitetaan asumista. Toteutettavan uudisrakennuksen paikalla sijaitsee tällä hetkellä 1960-luvulla valmistunut leikkipuistorakennus Pohjois-Haaga, joka on niin ikään huonokuntoinen. Se tullaan purkamaan uudisrakennuksen tieltä.

Päiväkoti Aadan tilat suunnitellaan hankesuunnitteluvaiheessa lasketun vuokra-alan mukaisesti 157:lle 1 - 6 -vuotiaalle lapselle. Leikkipuistotilojen mitoituksena käytetään 50 käyttäjää. Uudishankkeen myötä alueelle saadaan ajanmukaiset ja viihtyisät päiväkoti- ja leikkipuistotilat, joissa voidaan järjestää monipuolista toimintaa.

Päiväkoti Aadan ja leikkipuisto Idan toimiessa samassa rakennuksessa mahdollistetaan synergiaetuja kahteen erilliseen rakennukseen verrattuna, kun yhteistilat vastaavat molempien toimijoiden tarpeisiin. Kuumennuskeittiö sekä ruokailu- ja henkilökunnat tilat palvelevat sekä päiväkotia että leikkipuistoa.

Uudisrakennus on betonirunkoinen. Rakennus perustetaan porapaaluille. Julkisivumateriaalina on tiili ja vesikatteenä konesaumattu peltikatto. Ulkovarasto ja leikkipuistoon sijoittuva toinen ulkovarastorakennus ovat puurunkoiset ja puuverhoillut. Vesikatteen lisäksi ulkovarastoihin toteutetaan kaavamääräysten mukaisesti viherkatto.

Päiväkodissa tulee työskentelemään arviolta 27 hoito- ja kasvatushenkilöä riippuen hoidossa olevien lasten määrästä ja iästä. Ruokapalvelu- ja siivoushenkilöstöä on yhteensä 3 - 4 henkilöä. Leikkipuisto Idassa toimii sosiaaliohjaaja, kaksi ohjaajaa sekä ajoittain opiskelijoita työharjoittelussa.

Hankkeen laajuus

Kokonaisala 1 748 brm²

Kerrosala 1 562 kem²

Huoneistoala 1 403 htm²

Hankkeen hyötyala on 1 152 hym², josta päiväkodin tiloja on 1 029 hym² ja leikkipuiston tiloja 123 hym².

Hankkeen enimmäishinta

Hankkeen enimmäishinta on kaupunkiympäristön toimialan arvion mukaan 7 250 000 euroa. Investointikustannukset ovat arvonlisäverottomana 4 148 euroa/brm²

Rahoitus

Helsingin kaupungin vuoden 2018 talousarvioon liitettyssä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosille 2018 - 2027 hankkeelle (ohjelmassa nimetty Lpk Pohjois-Haaga) on osoitettu 7 500 000 euroa niin, on osoitettu 7 500 000 euroa niin, että uudisrakennuksen laajuus olisi 2 000 brm² ja toteutus tapahtuisi vuosien 2018 ja 2019 aikana.

Vuokravaikutus käyttäjälle

Hankesuunnitelman enimmäishintaan perustuva päiväkotitila Aadan ja leikkipuisto Idan uudisrakennuksen vuokra-arvio on 27,90 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokran osuus on 23,40 euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokran osuus 4,50 euroa/htm²/kk. Kuukausivuokra-arvio on yhteensä 39 144 euroa ja vuosivuokra-arvio 469 724 euroa.

Väistötilat

Hankkeessa ei tarvita erillisiä väistötiloja. Päiväkotitoiminta jatkuu päiväkotitilalla Ellassa uudisrakennuksen valmistumiseen saakka. Leikkipuisto Pohjois-Haagan toiminta siirretään rakentamisen ajaksi alueen muihin leikkipuistoihin.

Aikataulu

Hankkeen suunnittelu on aloitettu kesällä 2017. Toteutuksen on määrä alkaa joulukuussa 2018 ja valmistua joulukuussa 2019.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös tarveselvityksestä ja lausunto asiassa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 6.3.2018 § 42 hyväksynyt lasten päiväkotitilalla Ellan ja leikkipuisto Idan uudisrakennusta koskevan tarveselvityksen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on samalla antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon. Lausunnon mukaan hankkeella parannetaan Pohjois-Haagan ja sen lähialueiden lasten ja heidän perheiden palveluita. Palvelutarpeesta johtuen hanke on suunniteltu nykyisiä tiloja laajempina. Uudisrakennus tarjoaa leikkipuistolle ja päiväkodille toimivat ja ajanmukaiset tilat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarveselvitys ja hankesuunnitelma lpk Aada ja lp Ida 180216

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 08.03.2018
§ 24

HEL 2018-001462 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Pohjois-Haagaan osoitteeseen Ida Aalbergin tie 8 rakennettavan lpk Aadan ja lp Idan uudisrakennuksen 16.2.2018 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä niin, että hankkeen laajuus on 1 748 brm² ja investointikustannukset 7 250 000 euroa joulukuun 2017 kustannustasossa.

Päätös tehdään ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta myönteisen lausunnon.

Samalla kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto valtuutti rakennukset ja yleiset alueet- palvelukokonaisuu- den jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hildén

Lisätiedot

Juha Aaltonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21008

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.06.2018

Asia/18

juha.aaltonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.03.2018 § 42

HEL 2018-001462 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä päiväkotia Ellan ja leikkipuisto Pohjois-Haagan korvaavaa uudisrakennusta koskevan tarveselvityksen ja antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle 16.2.2018 päivätyistä hankesuunnitelmasta omalta osaltaan puoltavan lausunnon.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leena Kalalahti, suunnittelija, puhelin: 040 760 2515
leena.kalalahti(a)hel.fi

§ 405

Selvitys sosiaaliasiamiesten toiminnasta vuodelta 2017

HEL 2018-004157 T 05 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen Helsingin sosiaaliasiamiesten toiminnasta vuodelta 2017.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys sosiaaliasiamiesten toiminnasta kaupunginhallitukselle vuodelta 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 24 §:n mukaan kunnan on nimettävä sosiaaliasiamies. Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on neuvomisen ja avustamisen lisäksi asiakkaan oikeuksista tiedottaminen ja niiden edistäminen. Sosiaaliasiamies antaa kunnanhallitukselle vuosittain selvityksen sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksien ja aseman kehityksestä.

Vuodelta 2017 annetussa selvityksessä on tarkasteltu erityisesti sosiaalihuollon asiakkaan asemaa, asiakkaiden oikeusturvakeinoja sekä asiakkaiden antamaa palautetta ja yhteydenottoja sosiaaliasiamiehiin.

Liitteenä oleva selvitys ja sen johdosta pyydetty päätöshistoriaan sisältyvä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto käsittelevät mm. aikuissofiaalityöhön ja toimeentulotukeen, lastensuojeluun, vammaispalveluihin, vanhuspalveluihin sekä asiakaspalveluun, palautteisiin ja sosiaaliasiamiestyön kehittämiseen liittyviä kysymyksiä.

Yhteydenottojen määrät ja syyt

Vuonna 2017 Helsingin sosiaaliamiehiin otettiin yhteyttä 853 kertaa. Yhteydenottojen määrä vuonna 2016 oli 897. Yleisin syy yhteydenottoon oli sosiaalipalvelujen neuvonnan tarve. Seuraavaksi yleisimmät syyt olivat tyytymättömyys viranhaltijan tekemään päätökseen, tyytymättömyys palveluun ja tyytymättömyys palveluprosessiin. Viranhaltijan päätöksiä ja palveluprosessin toimivuutta koskevat yhteydenotot vähenivät edellisestä vuodesta.

Suurin osa yhteydenotoista koski perhe- ja sosiaalipalveluja. Näistä yhteydenotoista yli puolet koski nuorten palveluja ja aikuissosiaalityötä. Nuorten palveluja ja aikuissosiaalityötä koskevat yhteydenotot kuitenkin vähenivät merkittävästi edellisestä vuodesta. Lastensuojelua sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluja koskevien yhteydenottojen määrä kasvoi edellisvuodesta. Myös vammaistyöstä sekä psykiatria- ja päihdepalveluista otettiin hieman aiempaa useammin yhteyttä.

Uutena ilmiönä oli Kelan myöntämään perustoimeentulotukeen sekä Kelan ja kunnan väliseen yhteistyöhön liittyvät tiedustelut. Toimeentulotukiasiakkaat kokivat kuormittavaksi toimeentulotuen hajautetun käsittelyn Kelan ja sosiaalitoimen kesken, minkä lisäksi Kelan toimeentulotukipäätökset näyttäytyivät usein virheellisinä ja aiheuttivat vaikeuksia erityisesti terveydenhoitomenojen kanssa.

Lastensuojelun asiakkaiden yhteydenotot kohdistuivat työntekijöiden tavoitettavuuteen, tiedonsaantiin, dokumentoinnin laatuun sekä vuorovaikutukseen työntekijöiden kanssa. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluja koskevat yhteydenotot painoutuivat ympärivuorokautiseen hoitoon pääsyn vaikeuteen ja huoleen iäkkään omaisen kotona selviytymisestä. Vammaispalveluihin kohdistuvissa yhteydenotoissa kysyttiin henkilökohtaisen avun myöntämisestä ja järjestämistavasta, kuljetuspalveluista sekä muuttuneista omaishoidon tuen kriteereistä. Psykiatria- ja päihdepalvelujen asiakkaiden yhteydenotot kohdistuivat tukia sunnon saamiseen ja asunnon kuntoon liittyviin asioihin sekä päihdehoitoon pääsemiseen.

Muistutukset ja kantelut

Sosiaali- ja terveystoimelle osoitettiin vuonna 2017 yhteensä 548 muistutusta, kantelua ja viranomaisen selvityspyyntöä, mikä oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Muistutukset ja kantelut kohdentuivat valtaosin terveys- ja päihdepalveluihin. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluja koskevat muistutukset ja kantelut lisääntyivät selvästi edellisvuodesta, kun taas perhe- ja sosiaalipalveluihin kohdistuneet muistutukset ja kantelut vähenivät.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi huhtikuussa 2017 sosiaali- ja terveystoimialan ryhtymään pitkittyneiden muutoksenhakujen käsittely-aikojen vuoksi toimenpiteisiin, joilla varmistetaan oikaisuvaatimusten viivytyksetön käsittely. Maaliskuussa 2018 muutoksenhakujen keskimääräinen käsittelyaika oli 55,5 vuorokautta, mikä on lyhyempi kuin eduskunnan oikeusasiamiehen valvontakäytännössä todettu kolme kuukautta.

Sosiaalihuollon asiakkaiden aseman kehittyminen

Sosiaaliasiamiehille tulleiden yhteydenottojen perusteella erityisesti toimeentulotukea tarvitsevien asiakkaiden asema näyttää heikentyneen edellisvuodesta. Myös muiden sosiaalihuollon asiakkaiden lisääntyneet yhteydenotot viittaavat siihen, että palvelujärjestelmä ja asiakkaiden tarpeet eivät kohtaa toisiaan riittävästi. Sosiaaliasiamiesten saamat yhteydenotot vahvistavat vuoden 2017 sosiaalisessa raportoinnissa tehtyjä havaintoja siitä, että asumiseen ja toimeentuloon liittyvät kysymykset sekä palvelujärjestelmän pirstaleisuus aiheuttavat vaikeuksia erityisesti mielenterveys- ja päihdeongelmaisten kohdalla.

Palvelujen kehittäminen

Sosiaalihuoltolaki (130/2014) painottaa asiakaslähtöisyyttä ja asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa. Sosiaaliasiamiesten selvityksessä esille tullessiin epäkohtiin pyritään vastaamaan sosiaali- ja terveystoimien palvelujen asiakaslähtöisellä uudistamisella.

Sosiaali- ja terveystoimien lautakunta on antamassaan lausunnossa yksimielisesti suositellut sosiaaliasiamiesten selvityksessä tehtyjen johtopäätösten ottamista palvelujen kehittämisen osaksi. Tämä koskee erityisesti toimeentulotukeen liittyvää päätöksentekoa ja tuen hakemisen kynnyksen madaltamista, kotihoidon palvelujen riittävyttä ja ympärivuorokautiseen hoitoon pääsyn helpottamista sekä lastensuojelun neuvonnan ja ohjaamisen vahvistamista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys sosiaaliasiamiesten toiminnasta kaupunginhallitukselle vuodelta 2017

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sosiaali- ja potilasasiamiehet

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.05.2018 § 132

HEL 2018-004157 T 05 00 02

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan, esittelijän ehdotuksesta poikkeavan, lausunnon sosiaaliasiamiesten selvityksestä vuodelta 2017:

"Laissa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (2000/812) on asetettu kunnille velvollisuus nimittää sosiaaliasiamies. Sosiaali- ja terveystoimialalla on vuonna 2017 toiminut kaksi sosiaaliasiamiestä. Sosiaaliasiamiehet seuraavat sosiaalihuollon asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehittymistä kunnassa sekä antavat siitä vuosittain selvityksen kunnanhallitukselle.

Vuonna 2017 Helsingin sosiaali- ja potilasasiamiesten toiminta yhdennettiin niin, että asiamiehet palvelevat sekä sosiaali- että terveydenhuollon asiakkaita. Sosiaaliasiamiehet ovat jatkaneet jalkautuvaa työtä ja olleet tavattavissa muun muassa Myllypuron ja Hurstin leipäjo-noissa noin kerran kuukaudessa.

Vuotta 2017 koskevassa sosiaaliasiamiesten selvityksessä (liite 1) tarkastellaan sosiaaliasiamiehille tulleiden yhteydenottojen määriä ja aiheita, tuodaan esille havaintoja palvelujen toimivuudesta sekä kuvataan sosiaaliasiamiestoimintaa. Lisäksi selvitykseen sisältyy tietoa sosiaali- ja terveystoimeen tulleista muistutuksista ja kanteluista. Vuoden 2018 asiamestoiminnasta tullaan laatimaan yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja koskeva selvitys.

Yhteydenottojen määrät ja syyt

Vuonna 2017 Helsingin sosiaaliasiamiehiin otettiin yhteyttä 853 kertaa 1088 asiasta. Yhteydenottojen määrä laski jonkin verran edellisvuodesta. Yleisin syy yhteydenottoon oli sosiaalipalvelujen neuvonnan tarve. Seuraavaksi yleisimmät syyt olivat tyytymättömyys viranhaltijan tekemään päätökseen, tyytymättömyys palveluun ja tyytymättömyys palve-

luprosessiin. Viranhaltijan päätöksiä ja palveluprosessin toimivuutta koskevat yhteydenotot kuitenkin vähenivät edellisestä vuodesta.

Suurin osa yhteydenotoista koski perhe- ja sosiaalipalveluja, joihin kohdentuneista yhteydenotoista yli puolet koski nuorten palveluja ja aikuis-sosiaalityötä. Nuorten palveluja ja aikuissosiaalityötä koskevat yhteydenotot vähenivät kuitenkin merkittävästi edellisestä vuodesta. Lastensuojelua sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluja koskevien yhteydenottojen määrä kasvoi edellisvuodesta. Myös vammaistyöstä sekä psykiatria- ja päihdepalveluista otettiin hieman aiempaa useammin yhteyttä.

Uutena ilmiönä yhteydenotoissa nousivat Kelan myöntämään perustoimeentulotukeen sekä Kelan ja kunnan väliseen yhteistyöhön liittyvät tiedustelut. Toimeentulokiasiakkaat kokivat kuormittavaksi toimeentulotuen hajautettuun käsittelyyn Kelan ja sosiaalitoimen kesken, minkä lisäksi Kelan toimeentulokipäätökset näyttäytyivät usein virheellisinä ja aiheuttivat vaikeuksia erityisesti terveydenhoitomenojen kanssa.

Lastensuojelun asiakkaat olivat tyytymättömiä työntekijöiden tavoitettavuuteen, tiedonsaantiin, dokumentoinnin laatuun sekä vuorovaikutukseen työntekijöiden kanssa. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluja koskevat yhteydenotot painottuivat ympärivuorokautiseen hoitoon pääsyn vaikeuteen ja huoleen iäkkään omaisen kotona selviytymisestä. Vammaispalveluihin kohdentuvissa yhteydenotoissa kysyttiin henkilökohtaisen avun myöntämisestä ja järjestämistavasta, kuljetuspalveluista sekä muuttuneista omaishoidon tuen kriteereistä. Psykiatria- ja päihdepalveluja tarvitsevat helsinkiläiset olivat huolissaan tukiasunnon saamisesta ja asunnon kuntoon liittyvistä asioista sekä päihdehoitoon pääsemisestä.

Muistutukset, kantelut ja muutoksenhaut

Sosiaali- ja terveystoimelle osoitettiin vuonna 2017 yhteensä 548 muistutusta, kantelua ja viranomaisen selvityspyyntöä, mikä oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Muistutukset ja kantelut kohdentuivat valtaosin terveys- ja päihdepalveluihin. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluja koskevat muistutukset ja kantelut lisääntyivät selvästi edellisvuodesta, kun taas perhe- ja sosiaalipalveluihin kohdistuneet muistutukset ja kantelut vähenivät.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi huhtikuussa 2017 sosiaali- ja terveystoimialan ryhtymään pitkittyneiden muutoksenhakujen käsittelyaikojen vuoksi toimenpiteisiin, joilla varmistetaan oikaisuvaatimusten viivytyksetön käsittely. Maaliskuussa 2018 muutoksenhakujen keskimääräinen käsittelyaika oli 55,5 vuorokautta, joka on lyhyempi kuin

eduskunnan oikeusasiamiehen valvontakäytännön mukainen kolme kuukautta.

Sosiaalihuollon asiakkaiden aseman kehittyminen vuonna 2017

Sosiaaliasiamiehille tulleiden yhteydenottojen perusteella erityisesti toimeentulotukea tarvitsevien asiakkaiden asema näyttää heikentyneen edellisvuodesta. Myös muiden sosiaalihuollon asiakkaiden lisääntyneet yhteydenotot viittaavat siihen, että palvelujärjestelmä ja asiakkaiden tarpeet eivät kohtaa toisiaan riittävästi. Sosiaaliasiamiesten saamat yhteydenotot vahvistavat vuoden 2017 sosiaalisessa raportoinnissa tehtyjä havaintoja siitä, että asumiseen ja toimeentuloon liittyvät kysymykset sekä palvelujärjestelmän pirstaleisuus aiheuttavat vaikeuksia erityisesti mielenterveys- ja päihdeongelmaisten kohdalla.

Palvelujen kehittäminen

Sosiaali- ja terveystoimialalla panostetaan palvelujen uudistamiseen, jotta asiakkaat saisivat tarvitsemansa palvelut entistä joustavammin. Ensimmäinen perhekeskus avattiin Itäkeskuksessa kesäkuussa 2017 ja Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen käyttöönotto toteutui helmikuussa 2018. Lapsiperheiden palveluja on kehitetty lisäksi ottamalla käyttöön lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi ja tuki -palvelu koko kaupungissa. Toimeentulotukea saavien asiakkaiden aseman parantamiseksi jatketaan vuonna 2017 aloitettua yhteistyötä muiden pääkaupunkiseudun kuntien sekä Kelan kanssa.

Asiakkaiden neuvontaa ja asiakasohjausta on parannettu käynnistämällä keskitetty ikääntyneiden palveluneuvonta Seniori-info. Seniori-Infon kautta ikääntynyt asiakas ohjataan tarvitsemiensa palveluiden piiriin HelppiSeniorin alueellisiin asiakasohjausyksiköihin. Perheiden keskitetyn palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen suunnittelu on aloitettu. Myös nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön sosiaalineuvontaa on kehitetty ja sosiaalineuvonnan sekä etsivän työn resursointia vahvistettu. Kaikissa palveluissa kehitetään sähköistä asiointia, joka osaltaan parantaa työntekijöiden tavoitettavuutta. Myös aikuissosiaalityön ja päihde- ja mielenterveystyön yhteistyötä ja yhteistyömuotoja kehitetään yhdessä päällekkäisyyksien ja pirstaleisuuden poistamiseksi muun muassa asunnottomien ja mielenterveysongelmaisten palveluiden osalta.

Sosiaali- ja terveystoimialan työntekijöille järjestetään koulutusta keskeisiin asiakastyön taitoihin, kuten asiakkaiden kohtaamiseen, dokumentointiin ja tietosuoja-asioihin, liittyen. Valtakunnallinen sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanohanke Kansa-koulu, jossa sosiaalialan ammattilaisia koulutetaan yhtenäiseen kirjaamistapaan, jatkuu vuoden 2018 loppuun.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta suosittelee sosiaaliasiamiesten selvityksessään tekemien johtopäätöksien ottamista osaksi palveluiden kehittämistä, erityisesti koskien toimeentulotukeen liittyvää päätöksentekoa ja tuen hakemisen kynnyksen madaltamista, ikääntyneiden kotihoidon palveluiden riittävyttä ja ympärivuorokautisen hoitoon pääsyn helpottamista sekä lastensuojelun neuvonnan ja ohjaamisen vahvistamista."

Käsittely

08.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: "Sosiaali- ja terveyslautakunta suosittelee sosiaaliasiamiesten selvityksessään tekemien johtopäätöksien ottamista osaksi palveluiden kehittämistä, erityisesti koskien toimeentulotukeen liittyvää päätöksentekoa ja tuen hakemisen kynnyksen madaltamista, ikääntyneiden kotihoidon palveluiden riittävyttä ja ympärivuorokautisen hoitoon pääsyn helpottamista sekä lastensuojelun neuvonnan ja ohjaamisen vahvistamista."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

1 äänestys

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro): "Sosiaali- ja terveyslautakunta suosittelee sosiaaliasiamiesten selvityksessään tekemien johtopäätöksien ottamista osaksi palveluiden kehittämistä, erityisesti koskien toimeentulotukeen liittyvää päätöksentekoa ja tuen hakemisen kynnyksen madaltamista, ikääntyneiden kotihoidon palveluiden riittävyttä ja ympärivuorokautisen hoitoon pääsyn helpottamista sekä lastensuojelun neuvonnan ja ohjaamisen vahvistamista."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 10

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 3

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 10 - 0 (tyhjää 3).

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222
kaisa.pasanen(a)hel.fi

§ 406

Valtuutettu Seija Muurisen toivomusponsi toimialojen yhteistyön tehostamisesta nuorten seksuaalikasvatuksessa osana laajempaa aikuistumisen tuen kokonaisuutta

HEL 2018-000868 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 17.1.2018 hyväksymän toivomusponnen (Seija Muurinen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 17.1.2018 aloitetta alle 25-vuotiaiden nuorten maksuttoman ehkäisyn edistämisestä kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen vastaukseksi Reetta Vanhasen ja 45 muun valtuutetun aloitteeseen alle 25-vuotiaiden nuorten maksuttoman ehkäisyn edistämisestä kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingissä selvitetään mahdollisuutta tehostaa yhteistyötä toimialojen kesken nuorten seksuaalikasvatuksessa osana laajempaa aikuistumisen tuen kokonaisuutta (Seija Muurinen).

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomuspöytäkirjan johdosta on saatu sosiaali- ja terveystieteiden, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Kaupunkiympäristölautakunta ei antanut lausuntoa.

Seksuaalikasvatus on käsitteenä laaja-alainen. WHO:n seksuaalikasvatuksen standardeissa seksuaalikasvatus määritellään seuraavasti: Seksuaalikasvatus on seksuaalisuuden kognitiivisten, emotionaalisten, sosiaalisten, vuorovaikutteisten ja fyysisten näkökohtien oppimista. Seksuaalikasvatus alkaa varhaislapsuudesta ja jatkuu läpi nuoruuden ja aikuisuuden.

Seksuaalikasvatus voidaan jaotella kolmeen toteutustapaan, joita ovat seksuaalivaltuus, seksuaalivaltuus ja seksuaalivaltuus. Näiden lisäksi seksuaalikasvatukseen voidaan sisällyttää myös ohjaus, jolloin mukaan voidaan laajemmin ottaa esimerkiksi nuorisotiloissa tai harrastuspiireissä tapahtuva seksuaalikasvatus. Seksuaalikasvatus voi olla virallisen tahon järjestäjän toimintaa, epävirallista, kodin ja vanhempien toteuttamaa kasvatustyötä tai kolmannen sektorin järjestämää toimintaa. Ne täydentävät toisiaan, eivätkä ole toistensa vastakohtia.

Sosiaali- ja terveystieteiden perustehtävään kuuluu järjestää kuntalaisille terveysneuvontaa, joka sisältää seksuaaliterveyden. Alle kouluikäisen lapsen, oppilaan ja opiskelijan seksuaalista kypsymistä ja kehitystä tukeva neuvonta sisältyy terveysneuvontaan ja terveystarkastukseen lapsen ja nuoren kehitysvaihetta vastaavasti.

Nuorten ehkäisyn käyttöön kuuluu aina seksuaalikasvatus ja -neuvonta sekä turvalliseen ja vastuulliseen seksikäyttäytymiseen ohjaaminen perustasolla terveysasemilla, äitiysneuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä erityistasolla keskitetyssä ehkäisyneuvonnassa. Seksuaalivaltuuden tavoitteena on seksuaalisen hyvinvoinnin ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen; hedelmällisyyden ylläpitäminen, sukupuoliteitse tarttuvien tautien torjunta, ei-toivottujen raskauksien ehkäisy, seksuaaliterveyteen liittyvän tiedon jakaminen sekä seksuaalisen kaltoinkohtelun tunnistaminen ja puheeksiotto. Seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut tulee olla suunnattuna tasa-arvoisesti kaikille nuorille riippumatta asiakkaan sukupuolesta tai sukupuolen ilmaisusta, kulttuuritaustasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, etnisestä taustasta tai kielestä, huomioiden jokaisen omat lähtökohdat ja toiveet.

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää kesällä nuorille järjestöjen ja muiden yhteistyökumppanien kanssa erillisen tapahtuman, jonka yhtenä tavoitteena on tukea toimialojen seksuaalikasvatusta. Samaan ajankohtaan ajoitetaan myös erillinen kampanja nuorten maksuttoman ehkäisyn laajenemisesta.

Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa seksuaalikasvatus ja seksuaaliterveyteen liittyvät asiat kuuluvat opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteisiin ja niitä käsitellään esimerkiksi terveystieto-oppiaineen tunneilla. Koulukohtaista, alueellista, kuntatasoista ja valtakunnallista tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista saadaan kouluterveyskyselyllä, jota hyödynnetään toimialojen yhteistyössä.

Erityisesti koulu- ja opiskeluterveydenhuollolla on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa nuorten seksuaalikäyttäytymiseen, sillä se tavoittaa lähes kaikki nuorten ikäluokat toiminnassaan. Esimerkiksi opiskeluterveydenhuollossa pilotoidaan keskitettyä ehkäisyneuvontapalvelua oppilaitosten loma-aikana, jolloin opiskelijoilla on mahdollisuus saada ehkäisyneuvontapalvelut myös oppilaitoksen toiminta-ajan ulkopuolella. Palvelu on suunnattu opiskeluterveydenhuollon palveluihin oikeutetuille opiskelijoille.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla erityisesti nuorille suunnatuissa kulttuuripalveluissa seksuaalisuus on tärkeä aihe, jota käsitellään ohjelmistojen, näyttelyjen, esitysten, kirjastopalvelujen, taidekasvatuksen ja muiden tapahtumien kautta. Liikunnan kehollisen ja fyysisen luonteen ansiosta organisoidut liikuntapalvelut tarjoavat hyvän ja myönteisen mahdollisuuden tutustua omaan kehoon.

Seksuaalikasvatuksen tehostamisesta on keskusteltu kaupungin LASU-kollegiossa sekä Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa (NOP). Kaupungin eri toimialojen yhteistyönä on tarkoitus tehostaa viestintää ja neuvontaa nuorten seksuaaliterveydestä ja seksitautien ehkäisystä. Yhteistyötä on tiivistetty myös kolmannen sektorin kanssa, jotta kaikki nuoret ovat tietoisia oikeudestaan maksuttomaan ehkäisyyn ja osaavat hakea palvelua.

Seksuaalisen kaltoinkohtelun, hyväksikäytön ja väkivallan puheeksi ottaminen ovat kaikkien toimialojen yhteisiä asioita. Jotta yhteistyötä nuorten seksuaalikasvatuksessa saadaan vahvistettua osana laajempaa aikuistumisen tuen kokonaisuutta, toimialojen yhteistä pitkäjänteistä suunnittelua tulee vahvistaa kuvaamalla toimialoille yhteiset keskeiset tavoitteet, jotka huomioidaan kunkin toimialan käyttösuunnitelmissa. Yhteisten tavoitteiden edistäminen ja vastuutahojen selkeä yhteen-

sovittaminen on tärkeää myös kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.05.2018 § 100

HEL 2018-000868 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla pidetään nuorten seksuaalikasvatuksen tukemista tärkeänä kysymyksenä. Toimialan eri palveluissa lähestytään seksuaalikasvatusta monin eri tavoin. Ensisijaisesti halutaan tarjota jokaiselle kasvavalle lapselle ja nuorelle turvallinen harrastusympäristö, jossa jokaisen on hyvä olla sellaisena kun hän on – loukkamatta kenenkään muun vastaavaa olemista. Seksuaalikasvatus nähdään osaltaan myös seksuaalisen häirinnän torjuntana: nuorten kanssa toiminnassa on tärkeää, että huomioidaan, hyväksytään ja pidetään esillä esim. erilaisia sukupuolisia ja seksuaalisia identiteettejä. Tämä luo turvallista ja saavutettavaa harrastusympäristöä kaikille. Esimerkiksi Nuorisopalveluissa sateenkaareville nuorille toiminta ja oma Happi Pride-tila sekä Nuorten Pride ovat osa jokaiselle turvallisen tilan toteuttamista, samoin kuin toimialan mukanaolo Pride-viikon toteuttamisessa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kallion kirjaston Sateenkaari-hylly kiinnostaa nuoria laajasti. Sinne voi tehdä myös hankintaehdotuksia.

Seksuaalikasvatuksen kehittäminen niin toimialan omien palveluiden välillä kuin toimialojen kesken on keskeistä. Esitämme muutamia esimerkkejä palveluiden seksuaalikasvatusta tukevasta työstä ja yhteistyöstä toimialojen välillä sekä toiminnan kehittämisajatuksia:

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluissa nuorten seksuaalikasvatus nähdään tärkeänä osana aikuistumisen tukea. Seksuaalikasvatusta toteutetaan osana nuorisotyötä eri toiminnoissa ja toimipaikoissa, kuten nuorisotaloilla, nuorten erilaisten tarpeiden mukaan. Loisto Settlementti ry:n (entinen Kalliolan nuoret ry) kanssa toteutetaan mm. seksuaaliterveyteen liittyviä ryhmiä ja yksilöllistä tukea (mm. pop in -vastaanotot) Tyttöjen talolla ja Poikien talolla.

Kouluterveyskyselyssä nuorten kokema seksuaalinen häirintä on noussut viime vuosina voimakkaasti esiin. Yhtenä vastauksena tähän Nuorisopalvelut tekee Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja erityisesti peruskoulujen kanssa seksuaalikasvatusyhteistyötä. Nuorisopalveluissa on mm. kehitetty ajankohtaisena nuorten seksuaaliterveyttä tukevana työtapana ja osana ehkäisevää päihdetyötä 6.-luokkalaisille suunnattu Valintojen stoori -menetelmä. Seksuaalisuuskasvatus on liitetty menetelmän osaksi yhteistyössä Väestöliiton kanssa. Menetelmä tukee perusopetussuunnitelman mukaisesti tunnetaitoja, päihdekasvatusta ja seksuaalikasvatusta. Se myös vahvistaa nuorta ja luo suojaavia tekijöitä päihteiden käyttöä ja seksuaalista kaltoinkohtelua vastaan. Valintojen stoori -menetelmä perustuu vuorovaikutteisuuteen, sosiaaliseen vaikuttamiseen ja virittävän valistuksen teoriaan, jossa pyritään vaikuttamaan mielipideilmastoon kohderyhmän omien ajatusten ja oivallusten kautta. Valintojen stoorissa käytetään seksuaalikasvatuksesta tuttua termiä tunne- ja turvataidot: kuudesluokkalainen nuori saa tietoa ja oppii toimintatapoja erilaisiin tilanteisiin sekä oppii kuuntelemaan itseään ja asettamaan omat rajansa. Lisäksi nuori vertaisohjaaja saa taitoa ryhmän ohjaamiseen ja tietoa päihteistä sekä tunne- ja turvataidoista. Opettaja pystyy hyödyntämään menetelmää luokkansa tunnetaito- sekä päihde- ja seksuaalikasvatuksessa. Ohjaaja saa lisää osaamista sekä käyttöönsä työmenetelmän puheeksi ottoon tunteista, päihteistä ja seksuaalisuudesta nuorten kanssa. Vanhemmuutta tuetaan vanhempainilloissa em. teemoissa.

Keskimäärin Valintojen stoori tavoittaa Helsingissä vuosittain 4 300 oppilasta, 220 opettaja, 120 tukioppilasta, 180 ohjaajaa ja 120 vanhempainiltaan osallistunutta.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuri tarjoaa monipuolisen tavan lähestyä seksuaalisuutta niin nuorille kuin muillekin ihmisille. Ominaisluonteensa takia kulttuuri on kautta historian tarjonnut samastumiskohteita kuvatessaan monenlaista seksuaalisuutta. Se on omimmillaan kuvatessaan ja käsitellessään seksuaalisuuden herättämiä tunteita ja tuntemuksia. Kulttuuri antaa sytykkeitä keskustelulle oikeasta ja väärästä, hyvästä ja pahasta myös tällä elämänalueella.

Kulttuuripalveluiden ja erityisesti nuorille suunnatuissa palveluissa seksuaalisuus on yksi tärkeä aihe ja teema, jota käsitellään ohjelmistojen esim. näyttelyiden, esitysten, kirjastopalveluiden, taidekasvatuksen ja muiden tapahtumien kautta.

Esimerkkejä kulttuuripalveluiden seksuaalisuutta käsittelevistä palveluista nuorille:

Kirjasto

Seksuaalisuus on luonteensa puolesta aihe, jota moni nuori tutkii mielellään rauhassa ja yksin. Kirjat ja lehtiartikkelit antavat tähän mahdollisuuden. Kaunokirjallisuudella on muun taiteen tavoin erityisrooli: se laajentaa seksuaalisuuden kuvaa verrattuna varsinkin julkisuutta hallitsevaan varsin mekaaniseen kuvaan seksuaalisuudesta. Romaani, novelli, runo tai sarjakuva kertoo omin keinoin miltä kaikelta seksi voi tuntua, ja auttaa kuvaamiensa elämänkohtaloiden avulla ymmärtämään lukijan omaa uniikkia seksuaalisuutta. Kirjastoissa on myös seksuaalisuutta valottavaa tietokirjallisuutta. Kirjastoon valikoitu painettu aineisto on sisällöllisesti korkeatasoisempaa kuin vapaasti käytettävä verkkoaineisto, josta laadukkaan seksuaalisuutta käsittelevän faktan tai fiktion löytäminen on haastavaa. Kirjaston työhön kuuluu myös mediakasvatus, jota tehdään yhdessä koulujen kanssa. Mediataidot ovat olennaisia nimenomaan seksiä sisältävän aineiston arvioimisessa, yhtenä esimerkkinä tyyppillisten verkkosisältöjen kliseemäisten sukupuoliroolien tunnistaminen.

Pääkaupunkiseudun kirjastojen Helmet-tietokannasta löytyy haulla 'nuoret ja seksuaalisuus' kaunokirjallisuutta 118 viitettä, joista 32 lasten aineistoa. Tietokirjallisuudesta Helmet tarjoaa samoilla hakuelementeillä 133 viitettä, joista suurin osa suoraan nuorille tarkoitettuja tietokirjoja. Näistä 60 nimekettä on lasten aineistoa. Elokuva-aineisto vähenee kirjastoissa nopeasti, ja viitteitä samalla haulla kertyikin vain kahdeksan.

Helsingin kaupunginmuseo

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Helsexinki-näyttely (12.5.2017–28.1.2018) perustui Helsingissä asuvien tai työskentelevien ihmisten omakohtaisiin kokemuksiin seksuaalisuudesta, sukupuolesta ja seksistä. Tavoitteena oli antaa tilaa erityisesti niille, joiden ääni syystä tai toisesta jää usein kuulumattomiin. Näyttely antoi samastumismahdollisuuksia, vähensi ennakkoluuloja ja jakoi ajankohtaista tietoa seksuaalioikeuksista. Oheistapahtumia järjestettiin yhdessä yhteistyökumppanien (mm. Positiiviset ry, Sexpo-säätiö, Seta ry) kanssa lähes kolmekymmentä. Mittavin ohjelma oli neljän asiantuntijaorganisaation kanssa toteutettu Myytinmurtajat-hanke, jossa helsinkiläisille nuorille tarjottiin kuukauden ajan seksuaalikasvatusaiheisia työpajoja.

Yleiset kulttuuripalvelut

Yleisten kulttuuripalveluiden nuorille suunnatuissa palveluissa seksuaalisuutta käsitellään kulttuurikeskusten taideopetuksessa, esim. kulttuurikursseilla (sukupuolta, identiteettiä ja seksuaalisuutta käsittelevät kurssit), erilaisissa esityksissä, työpajoissa, näyttelyissä ja tapahtumissa (esim. Pride-viikon tapahtumat). Kultus.fi-verkkopalvelussa opettajat voivat hakea esim. hakusanan, ilmiön tai opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti oppimateriaaleja ja palveluita, joiden avulla käsitellä haluttua teemaa osana kouluopetusta. Annantalossa on kiinnitetty huomiota myös taideopettajien koulutukseen ja eri sukupuolten tasavertaiseen kohteluun sekä kaikin puolin turvallisen oppimis- ja harrastusympäristön tarjoamiseen kasvaville nuorille.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluissa seksuaalikasvatus on osa lasten ja nuorten liikuntakasvatustyön kokonaisuutta. Liikunnan kehollisen ja fyysisen luonteen ansiosta organisoidut liikuntapalvelut tarjoavat hyvän ja positiivisen mahdollisuuden omaan kehoon ja sen potentiaaliin tutustumiselle. Organisoiduissa liikuntaryhmissä painotetaan liikuntataitojen sekä oman kehon pätevyyden kokemusten mahdollistamista. Ryhmien suunnittelussa halutaan vahvistaa jokaisen lapsen ja nuoren autonomiaa sekä vaikutusmahdollisuuksia oman liikuntaryhmän toimintaan ja sisältöihin. Lisäksi halutaan edistää lasten ja nuorten sosiaalisen yhteenkuuluvuutta panostamalla turvallisen ja luottamukselliseksi koetun ilmapiirin syntymiseen.

Liikunnanohjauksessa huomiota kiinnitetään mm. sukupuolisensitiivisiin ja neutraaleihin toimintatapoihin. Aihe on ollut esillä liikunnanohjaajille toteutetussa koulutuksessa mm. otsikolla ”Tiedostavampaa pedagogiikkaa liikkasaleihin”. Vapaa-ajan liikuntaryhmiä tarjotaan tytöille ja pojille sekä yhteisesti että erikseen, jotta lapsi tai nuori voi itse valita itsellensä

mieluisimman ympäristön liikuntataitojen harjoittelulle kehityskaarensa eri vaiheissa. On järjestetty myös joitakin sukupuolisensitiivisiä ryhmiä.

Yhteistyön kehittäminen nuorten seksuaalikasvatuksessa toimialojen välillä

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaikissa palveluissa pidetään tärkeänä, että yhteistyön tehostamista seksuaalikasvatuksessa jatketaan. Keskeisenä pidetään sitä, että nähdään kullekin toimialalle ja palvelulle ominaiset tavat tehdä nuorten seksuaalikasvatusta ja löydetään myös yhteisiä toimintatapoja vastata nuorten tarpeisiin, niin toimialan sisällä kuin yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Yhteistyön tehostamisesta seksuaalikasvatuksessa toimialojen kesken on keskusteltu kaupungin LASU-kollegiossa sekä Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa (NOP) aiemmin. Nuorten seksuaaliterveyteen liittyviä teemoja ja palvelujen yhteensovittamista on tarpeen käsitellä edelleen esimerkiksi nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ehdottaa näiden teemojen käsittelyä NOP-verkostossa.

Yhteistyössä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa pidetään hyvänä ajatuksena erilaisten ohjeistusten (esim. kiusaamisen ja häirinnän ehkäiseminen ja muut vastaavat opetussuunnitelmiin kuuluvat ohjeistukset) tekemistä yhteistyössä. Näin toiminnan periaatteiden yhteisyys vahvistuu ja niitä voidaan välittää myös kolmannen sektorin yhteistyökumppaneille.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Sini Perho, suunnittelija, puhelin: 310 71596
sini.perho(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.05.2018 § 130

HEL 2018-000868 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan, esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen, lausunnon valtuutettu Seija Muurisen toivomuspöytäkirjasta koskien toimialojen yhteistyön tehostamista nuorten seksuaalikasvatuksessa osana laajempaa aikuistumisen tuen kokonaisuutta:

”Kaupunginvaltuusto edellytti 17.1.2018 hyväksyessään Reetta Vanhasen ym. alle 25-vuotiaiden nuorten maksuttoman ehkäisyn edistämi-

seksi koskevan valtuustoaloitteen aloitevastauksen, että Helsingissä selvitetään mahdollisuutta tehostaa yhteistyötä toimialojen kesken nuorten seksuaalikasvatuksessa osana laajempaa aikuistumisen tuen kokonaisuutta.

Seksuaalikasvatus on käsitteenä laaja-alainen. WHO:n seksuaalikasvatuksen standardeissa seksuaalikasvatus määritellään seuraavasti: Seksuaalikasvatus on seksuaalisuuden kognitiivisten, emotionaalisten, sosiaalisten, vuorovaikutteisten ja fyysisten näkökohtien oppimista. Seksuaalikasvatus alkaa varhaislapsuudesta ja jatkuu läpi nuoruuden ja aikuisuuden.

Seksuaalikasvatus voidaan jaotella kolmeen toteutustapaan, joita ovat seksuaalineuvonta, seksuaalivalistus ja seksuaaliopetus. Näiden lisäksi seksuaalikasvatukseen voidaan sisällyttää myös ohjaus, jolloin mukaan voidaan laajemmin ottaa esimerkiksi nuorisotiloissa tai harrastuspiireissä tapahtuva seksuaalikasvatus. Seksuaalikasvatus voi olla virallisen tahon järjestäjän toimintaa, epävirallista, kodin ja vanhempien toteuttama kasvatustyötä tai kolmannen sektorin järjestämää toimintaa. Ne täydentävät toisiaan, eivätkä ole toistensa vastakohtia.

Sosiaali- ja terveystoimialan perustehtävään kuuluu järjestää kuntalaisille terveysneuvontaa, joka sisältää seksuaaliterveyden. Alle kouluikäisen lapsen, oppilaan ja opiskelijan seksuaalista kypsymistä ja kehitystä tukeva neuvonta on sisällytettävä terveysneuvontaan ja terveystarkastuksiin lapsen ja nuoren kehitysvaihetta vastaavasti (Terveystarkastuslain 1326/2010; Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011.)

Nuorten ehkäisyn käyttöön kuuluu aina seksuaalikasvatus ja -neuvonta sekä turvalliseen ja vastuulliseen seksikäyttäytymiseen ohjaaminen perustasolla terveysasemilla, äitiysneuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä erityistasolla keskitetyssä ehkäisyneuvonnassa. Seksuaalineuvonnan tavoitteena on seksuaalisen hyvinvoinnin ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen; hedelmällisyyden ylläpitäminen, sukupuoliteitse tarttuvien tautien torjunta, ei-toivottujen raskauksien ehkäisy, seksuaaliterveyteen liittyvän tiedon jakaminen sekä seksuaalisen kaltoinkohtelun tunnistaminen ja puheeksiotto. Seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut tulee olla suunnattuna tasa-arvoisesti kaikille nuorille riippumatta asiakkaan sukupuolesta tai sukupuolen ilmaisusta, kulttuuritaustasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, etnisestä taustasta tai kielestä, huomioiden jokaisen omat lähtökohdat ja toiveet.

Erityisesti koulu- ja opiskeluterveydenhuollolla on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa nuorten seksuaalikäyttäytymiseen, sillä se tavoittaa lähes

kaikki nuorten ikäluokat toiminnassaan. Esimerkiksi opiskeluterveydenhuollossa pilotoidaan keskitettyä ehkäisyneuvontapalvelua oppilaitosten loma-aikana, jolloin opiskelijoilla on mahdollisuus saada ehkäisyneuvontapalvelut myös oppilaitoksen toiminta-ajan ulkopuolella. Palvelu on suunnattu opiskeluterveydenhuollon palveluihin oikeutetuille opiskelijoille.

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää kesällä nuorille järjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa erillisen tapahtuman, jonka yhtenä tavoitteena on tukea toimialojen seksuaalikasvatusta. Samaan ajankohtaan ajoitetaan myös erillinen kampanja nuorten maksuttoman ehkäisyn laajenemisesta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin eri toimialojen yhteistyönä tehostetaan viestintää ja neuvontaa nuorten seksuaaliterveydestä ja seksitautien ehkäisystä. Maksuttoman ehkäisyn laajennuttua on yhteistyötä tiivistetty, jotta kaikki nuoret ovat tietoisia oikeudestaan maksuttomaan ehkäisyyn ja osaavat palvelua hakea. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä eri palvelujen kesken oppilaitoksissa, aikuissosiaalityössä, jälkihuollossa sekä verkostoyhteistyönä kolmannen sektorin kanssa.

Seksuaalisen kaltoinkohtelun, hyväksikäytön ja väkivallan puheeksi ottaminen ovat kaikkien toimialojen yhteisiä asioita. Jotta yhteistyötä nuorten seksuaalikasvatuksessa saadaan vahvistettua osana laajempaa aikuistumisen tuen kokonaisuutta, tulee toimialojen yhteistä suunnittelua vahvistaa kuvaamalla toimialoille yhteiset, keskeiset tavoitteet valtuustokaudella, jotka huomioidaan kunkin toimialan käyttösuunnitelmassa. Yhteisten tavoitteiden edistämisen vastuutahot on määriteltävä selkeästi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Seksuaalikasvatus on seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämistä. Seksuaali- ja lisääntymisterveys on tärkeä osa ihmisen yleistä hyvinvointia. Seksuaalikasvatuksen keinoin voidaan ehkäistä seksuaaliseen käyttäytymiseen liittyviä riskejä ja tehdä myös korjaavaa työtä.

Seksuaalikasvatusta tehostamalla yhteistyössä eri toimialojen kanssa lisätään seksuaali- ja lisääntymisterveyden tietämystä ja edistetään väestön terveyttä ja hyvinvointia laaja-alaisesti.”

Käsittely

08.05.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään seuraavalla tavalla:

Lausunnon viidennen kappaleen ensimmäinen virke ("Nuorten, niin naisten kuin miesten,...") korvattiin virkkeellä: "Nuorten ehkäisyn käytön kuuluu aina seksuaalikasvatus ja -neuvonta sekä turvalliseen ja vastuulliseen seksikäyttäytymiseen ohjaaminen perustasolla terveystieteillä, äitiysneuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä erityistasolla keskitetyssä ehkäisyneuvonnassa." Lisäksi saman kappaleen viimeinen virke korvattiin virkkeellä: "Seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut tulee olla suunnattuna tasa-arvoisesti kaikille nuorille riippumatta asiakkaan sukupuolesta tai sukupuolen ilmaisusta, kulttuuritaustasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, etnisestä taustasta tai kielestä, huomioiden jokaisen omat lähtökohdat ja toiveet."

Tämän lisäksi lisättiin lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun: "Yhteisten tavoitteiden edistämisen vastuutahot on määriteltävä selkeästi."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.05.2018 § 92

HEL 2018-000868 T 00 00 03

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteessa esitettyä yhteistyön tehostamista toimialojen kesken nuorten seksuaalikasvatuksessa. Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa seksuaalikasvatus ja seksuaaliterveyteen liittyvät asiat ovat osa opetussuunnitelmia ja tutkintojen perusteita ja niitä käsitellään esimerkiksi terveystieto-oppiaineen tunneilla. Lisäksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain yhtenä tarkoituksena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä. Näihin kaikkiin kokonaisuuksiin kuuluvat seksuaalikasvatukseen ja aikuistumiseen liittyvät teemat. Seksuaalikasvatus alkaa varhaislapsuudesta ja jatkuu läpi nuoruuden ja aikuisuuden.

Erityisesti koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajilla, oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattoreilla ja psykologeilla, mutta myös opettajilla on hyvät mahdollisuudet edistää seksuaalikasvatusta, sillä heidän

avullaan tavoitetaan lähes kaikki lapset ja nuoret. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on sitoutunut koko kaupunki oppimisympäristönä -periaatteeseen, mikä tarkoittaa kaupungin muiden toimialojen sekä kolmannen sektorin palvelujen hyödyntämistä opetuksen järjestämisessä. Tämän lisäksi koulujen opiskeluhuoltoryhmät ja opettajat suunnittelevat ja toteuttavat seksuaalikasvatusta yhdessä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Toimialojen yhteistyöllä tehostetaan tällä hetkellä viestintää ja neuvontaa nuorten seksuaaliterveydestä ja seksitautien ehkäisystä. Erilaisten ohjeistusten (esim. kiusaamisen ja häirinnän ehkäiseminen ja muut vastaavat opetussuunnitelmiin kuuluvat ohjeistukset) tekemistä toimialojen yhteistyönä pidetään kannatettavana. Näin kaupungin toimintatavat yhtenäistyvät ja niitä voidaan välittää myös kolmannen sektorin yhteistyökumppaneille.

Maksuttoman ehkäisyn laajennuksen myötä on lähdetty hakemaan laajaa yhteistyötä, jonka tavoitteena on, että kaikki nuoret ovat tietoisia oikeudestaan maksuttomaan ehkäisyyn ja osaavat tämän palvelun hakea. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä eri palvelujen kesken oppilaitoksissa, aikuissosiaalityössä, jälkihuollossa sekä verkostoyhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Kulttuuripalveluilla on seksuaalikasvatukseen liittyen esim. näyttelyitä, esityksiä, kirjastopalveluita, taidekasvatusta sekä tapahtumia, joita koulut ja oppilaitokset aktiivisesti hyödyntävät.

Hyvää yhteistyötä on nuorisopalveluiden ja peruskoulujen kanssa toteutettava Valintojen stoori. Menetelmä on kehitetty nuorisopalveluissa nuorten seksuaaliterveyttä tukevana työtapana ja osana ehkäisevää päihdetyötä 6.-luokkalaisille. Valintojen stoorissa kuudesluokkainen nuori saa tietoa ja oppii toimintatapoja erilaisiin tilanteisiin sekä oppii kuuntelemaan itseään ja asettamaan omat rajansa. Opettaja pystyy hyödyntämään menetelmää liittyen tunnetaitoihin sekä päihde- ja seksuaalikasvatukseen. Menetelmä tukee opetussuunnitelman tavoitteita tunnetaitojen, päihdekasvatuksen ja seksuaalikasvatuksen osalta ja vahvistaa ja luo suojaavia tekijöitä nuorelle päihteiden käytön ja seksuaalisen kaltoinkohtelun suhteen. Keskimäärin Valintojen stoori tavoittaa Helsingissä vuosittain 4300 oppilasta, 220 opettaja, 120 tukioppilasta, 180 ohjaajaa ja 120 vanhempainiltaan osallistunutta.

Toimialojen yhteistyössä on hyödynnetty myös kouluterveyskyselyä, jolla saadaan koulukohtaista, alueellista, kuntatasoista ja valtakunnallista tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Yhteistyön tehostamisesta seksuaalikasvatuksessa toimialojen kesken on keskusteltu kaupungin LASU-kollegiossa sekä Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa (NOP).

04.06.2018

Toimialojen välisessä yhteistyössä kumppaneina ovat monet kolmannen sektorin toimijat kuten Tyttöjen ja Poikien talo sekä Silmu-tukea nuoreen vanhemmuuteen -hanke.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että seksuaalisen häirinnän, hyväksikäytön ja väkivallan ennaltaehkäiseminen ja näihin asioihin puuttuminen ovat kaikkien lasten ja nuorten kanssa toimivien yhteisiä asioita. Toimialojen yhteistä suunnittelua tulee vahvistaa valtuustokauden aikana kuvaamalla toimialoille yhteiset, keskeiset strategiset hankkeet ja tavoitteet, jotka huomioidaan kunkin toimialan toimintasuunnitelmassa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Crister Nyberg, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 86659
crister.nyberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 407

Valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponsi kokemusasiantuntijoiden ja päihdetyön ammattitutkinnon suorittaneiden osaamisen hyödyntämisestä kaupungin päihdetyössä

HEL 2018-000865 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 17.1.2018 hyväksymän toivomusponnen (Thomas Wallgren) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 17.1.2018 aloitetta päihdetyön ammattitutkinnosta kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen vastaukseksi valtuutettu Jukka Järvisen ja 40 muun valtuutetun aloitteeseen päihdetyön ammattitutkinnosta valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta selvittämään, hyödyntääkö kaupunki päihdetyössään parhaalla mahdollisella tavalla kokemusasiantuntijoiden ja päihdetyön ammattitutkinnon suorittaneiden osaamista (Thomas Wallgren).

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Sosiaali- ja terveystoimiala on järjestänyt Stadin aikuisopiston kanssa päihdetyön ammattitutkinnon oppisopimuskoulutusta. Tähän mennessä koulutuksesta on valmistunut 74 sosiaali- ja terveystoimialan työntekijää. Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto vaaditaan psykiatria- ja päihdepalveluissa työskenteleviltä ja päihdetyön ammattitutkinto on täydentävä lisätutkinto. Päihdetyön ammattitutkinnon suorittaneet työntekijät ovat sosiaali- ja terveystoimialan eri palveluissa, mm. psykiatria- ja päihdekeskuksissa, nuorisoasemalla, vieroitushoito-osastoilla, Tervalammen kuntoutuskeskuksessa, Auroran sairaalassa ja päihdepotilaiden kuntoutusosastolla Suursuon sairaalassa.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa kokemusasiantuntijat ovat aktiivisesti mukana mm. potilaiden hoitoryhmissä, päihdeavokuntoutuksessa, päivätoiminnassa, kouluttajina, yksiköiden kehittämistilaisuuksissa sekä opiskelijainfoissa ja viestinnän suunnittelussa.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen Pilke-toiminnan ohjaajiksi koulutautuneet työntekijät kutsuvat kokemusasiantuntijoita Pilke-ryhmiin vierailuille. Pilke-ryhmät ovat päihteitä käyttävien ja elämäntavan vuoksi syrjäytyneiden yli 60-vuotiaiden vertaistuellisia päivätoiminnan pienryhmiä, joiden tavoitteena on auttaa ryhmiin osallistujia löytämään päihdeiden käytön tilalle yhdessäoloa ja mielekästä tekemistä. Vertaisohjaajakoulutusta on järjestetty yhdessä potilas- ja omaisjärjestöjen kanssa.

Kokemusasiantuntijat ja vertaistoimijat ovat olennainen osa Helsingin toipumisorientoitunutta hoitojärjestelmää. Kokemusasiantuntijuuden hyödyntämistä edellytetään omassa toiminnassa ja ostopalveluissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.05.2018 § 129

HEL 2018-000865 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponnosta koskien kokemusasiantuntijoiden ja päihdetyön ammattitutkinnon suorittaneiden osaamisen hyödyntämisestä Helsingin kaupungin päihdetyössä:

”Sosiaali- ja terveystoimiala on järjestänyt Stadin aikuisopiston kanssa päihdetyön ammattitutkintoon tähtävää oppisopimuskoulutusta ja siitä on valmistunut tähän mennessä 74 sosiaali- ja terveystoimialan työntekijää. Sosiaali- ja terveystoimialan psykiatria- ja päihdepalveluissa työskentelevillä työntekijöillä, jotka ovat suorittaneet päihdetyön ammattitutkinnon, on sosiaali- ja terveystoimialan perustutkinto. Sosiaali- ja terveystoimialan perustutkinto vaaditaan psykiatria- ja päihdepalveluissa työskenteleviltä, ja päihdetyön ammattitutkinto voi täydentää sitä lisätutkintona. Päihdetyön ammattitutkintoon valmistuneet työntekijät työskentelevät sosiaali- ja terveystoimialan eri palveluissa, mm. psykiatria- ja päihdekeskuksissa, Nuorisoasemalla, vieroitushoito-osastoilla, Tervalammen kuntoutuskeskuksessa, Auroran sairaalassa ja päihdepotilaiden kuntoutusosastolla Suursuon sairaalassa. Henkilöstön lisäkoulutusohjelma jatkuu edelleen.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa kokemusasiantuntijat ovat aktiivisesti mukana mm. potilaiden hoitoryhmissä, päihdeavokuntoutuksessa, päivätoiminnassa, yksikköjen kehittämistilaisuuksissa sekä opiskelijainfoissa ja viestinnän suunnittelussa (esitteet, verkkosivut). Esim. Auroran sairaalassa heidät on kutsuttu mukaan sairaalan johtoryhmään. Psykiatria- ja päihdepalvelut on myös järjestänyt vertaisohjaajakoulutusta yhdessä potilas- ja omaisjärjestöjen kanssa. Tervalammen kun-

toutuskeskuksessa työskentelee tällä hetkellä 16 vertaista. Uusina avauksina kokemusasiantuntijat on otettu mukaan mm. päihdepoliikkien liikkuvaan työhön ja korvaushoitoasiakkaiden hoitoon. A-killan kokemusasiantuntija toimii myös terveysasemalla.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen Pilke-toiminnan ohjaajiksi koulutuneet työntekijät kutsuvat kokemusasiantuntijoita Pilke-ryhmiin vierailuille. Pilke-ryhmät ovat päihteitä käyttävien ja elämäntapansa syrjäyttämien yli 60-vuotiaiden vertaistuellisia päivätoiminnan pienryhmiä, joiden tavoitteena on auttaa ryhmiin osallistujia löytämään päihteiden käytön tilalle yhdessäoloa ja mielekästä tekemistä, joka parantaa toimintakykyä, lievittää yksinäisyyttä ja tukee kotona asumista. Myös kokemusasiantuntijat etsivät uusia ryhmäläisiä ja sitouttavat heitä. Vuosaaren Pilke-ryhmää ohjaa kokemusasiantuntija yhdessä koulutetun ammattilaisen kanssa. Suursuon sairaalan päihdepotilaiden kuntoutusosastolla työskentelee kokemusasiantuntija.

Kokemusasiantuntijat toimivat myös sosiaali- ja terveystoimialan päihde- ja mielenterveyskoulutuksissa kouluttajina.

Kokemusasiantuntijat ja vertaistoimijat ovat olennainen osa Helsingin toipumisorientoitunutta hoitojärjestelmää. Kokemusasiantuntijuuden hyödyntämistä ei edellytetä pelkästään omassa toiminnassa, vaan myös ostopalveluissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihdetyö ja ehkäisevä päihdetyö toteutuu kaupungin toimialojen perustyönä sekä alueellisena yhteistyönä ja se nojaa mm. vahvaan järjestö- ja sidosryhmäyhteistyöhön. Kokemustiedon ja kokemusasiantuntijuuden hyödyntämisellä lisätään asiakkaiden ja potilaiden osallisuutta omien palveluidensa ja hoitonsa suunnittelussa, toteutuksessa ja kehittämisessä sekä vähennetään heihin kohdistuvaa stigmaa."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

§ 408

Helsingin uuden yleiskaavan toteuttamishjelma

HEL 2016-012011 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yleiskaavan toteuttamishjelman Helsingin uuden yleiskaavan mukaisen maankäytön jatkosuunnittelun aikataulu-
tuksen pohjaksi. Toteuttamishjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain
kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Päätösehdotuksen loppuun lisätään lause:

"Samalla kaupunginhallitus painottaa, että kaikkien alueiden osalta lii-
kenneinvestoinnit on tärkeää ajoittaa yhteen asuntorankentamisen
kanssa."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Jasmin Hamid, Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika
Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi
Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo

Tyhjä: 1

Maria Ohisalo

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 2 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- 1 Yleiskaavan toteutusohjelma, päivitetty KYLK 12.12
- 2 Yleiskaavan toteutusohjelma_liite 1 Aluekokonaisuudet ja tarkastelunäkökulmat
- 3 Yleiskaavan raitioteiden toteuttavuusselvitys
- 4 Tavoitelähtöisiä keinoja hyvän ilmanlaadun varmistamiseksi kaupunkibulevardeilla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin yleiskaavan toteuttamisohjelma on kaupunginvaltuustossa 26.10.2016 hyväksytyn yleiskaavan jatkosuunnittelua ajoittava ohjelma. Yleiskaavan toteuttamisohjelman pohjana on kaupunkistrategia 2017–2021 Maailman toimivin kaupunki. Kaupunkistrategian keskeisimmäksi tehtäväksi on nostettu kestävän kasvun turvaaminen. Uusi yleiskaava osoittaa alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin tavoitetilan ja muodostaa osaltaan perustan toimivan kaupungin kehittämiseksi kaupunkistrategian mukaisesti.

Yleiskaavan toteuttamisohjelma on laadittu helpottamaan asemakaavoituksen ja ennakoivaa suunnittelun ohjelmointia. Ohjelmassa aikataulutetaan asemakaavoitusta ja liikenteen suunnittelua siten, että kaupungin asemakaavoitukselle asetetut määrälliset tavoitteet ja liikenteen kehittämiseksi asetetut tavoitteet voidaan tulevaisuudessa toteuttaa. Kaupunkistrategian mukaan Helsinki huolehtii asuntotuotannon edellytyksistä kaavoittamalla vuosittain 600 000–700 000 kerrosneliometriä asuin- ja palvelusala ja luovuttamalla riittävän määrän tontteja.

Toteuttamisohjelma ensimmäinen aikajakso esittää, mitä merkittäviä aluekokonaisuuksia asemakaavoitetaan seuraavien n. 15 vuoden aikana. Lisäksi on arvioitu keskipitkän ja pitkän aikavälin suunnittelun tavoitetilat.

Helsingin hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 5.2.2018 nro 18/00049/5 yleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen Länsiväylää, Turunväylää, Hämeenlinnanväylää ja Lahdenväylää koskevien kaupunkibulevardi-merkintöjen osalta. Hallinto-oikeus kumosi kaupunkibulevardi-merkintöihin edellä mainittujen väylien varrelle rajautuvat C2-, A1-, A2- ja A3-kaavamerkinnot bulevardien molemmilta puolilta yhden pikselin eli 100 metrin levyiseltä alueelta. Lisäksi hallinto-oikeus kumosi yleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen Keskuspui-

toon, Keskuspuiston länsireunaan ja Hämeenlinnanväylän itäpuolelle osoitettujen C2-merkintöjen osalta. Hallinto-oikeus kumosi yleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen Melkin ja Itä-Villingin saarien osalta sekä Ilmalan varikkoalueen itäpuolelle Hakamäentien, Veturitien, pääradan ja Käpylän aseman väliin osoitetun C2-merkinnän osalta. Hallinto-oikeus kumosi yleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen Teknos Oy:n tehdasalueen kaavamerkinnän osalta sekä Teknos Oy:n tehdasaluetta ympäröivän C1-alueen kaavamerkinnän pohjoisessa junarataan, lännessä Takkakujaan ja idässä Pitäjänmäentiehen rajoittuvilta osin.

Helsingin kaupunki on hakenut korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupaa hallinto-oikeuden päätökseen siltä osin kuin hallinto-oikeus on kumonnut kaupunginvaltuuston asiassa antaman päätöksen. Asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen ja muun painavan syyn vuoksi. Kaupunki katsoo, että hallinto-oikeus on tulkinut maakuntakaavan ohjausvaikutusta liian tiukasti. Lisäksi maakuntakaavan ohjausvaikutus on vanhentunut, erityisesti moottoriväyliä koskevat määräykset ovat vanhentuneita perusteiden osalta. Seudun voimakkaan kehityksen vuoksi liikennejärjestelyjä on tarkasteltava Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2015:n (HLJ 2015) perustella. HLJ 2015 tukee maakuntakaavan mukaisten moottoriväylien muuttamista kaupunkibulevardeiksi. Kaupunkibulevardien osalta on esitetty riittävät selvitykset, jotka osoittavat, että kaupunkibulevardit ja liikenteen kehittämistä koskevat järjestelyt yhdessä turvaavat riittävän häiriöttömän liikenteen. Perusteet kaupunkibulevardeihin ovat olemassa, kuten myös perusteet poiketa maakuntakaavasta.

Yleiskaavassa osoitettujen maankäytön muutosalueiden suunnittelua tulee edistää ja varmistaa ennakoivasti asemakaavoituksen edellytykset. Hallinto-oikeuden kumoamat osat yleiskaavasta eivät ole toteuttamissuunnitelman aikataulutuksen ensimmäisen vaiheen asioita. Yleiskaavan toteuttamishjelman päivittäminen on suunniteltu rytmittämään aikataulullisesti valtuustokausien ja kaupunkistrategian aikatauluun ja sitä päivitetään nelivuotiskausittain. Siinä vaiheessa kun toteuttamishjelmaa päivitetään seuraavan kerran on oletettavaa, että kaava on lainvoimainen. Toteuttamishjelmaa päivitetään kaupunkistrategian laatimisen yhteydessä mahdollistamaan kaupungin pidemmän aikavälin kehitys.

Tasapainoisen kaupunkirakenteen varmistamiseksi tulee yleiskaavan toteuttamisessa huomioida kaupunkistrategiassa hyväksytyt tahtotila segregaaion ehkäisemisestä sekä kaupunginosien tasavertaisuuden ja hyvinvoinnin mahdollistamisessa. Kaupungin mahdollisuudet puuttua

alueelliseen eriytymiskehitykseen maankäytön kehittämisen ja asuntopolitiikan keinon tulee huomioida jatkovalmistelussa.

Jatkotyöskentelyssä tulee tarkastella tarkemmin myös merellisiä investointikohteita, logistisia yhteyksiä satamiin ja bulevardien houkuttelevuutta toimitila-alueina.

Liikennejärjestelmän kehittäminen kytkeytyy vahvasti maankäyttöön. Kaupunkistrategian mukaan Helsingissä suunnitellaan liikenneinvestoinnit ja maankäyttö aina yhdessä. Toteuttamisohjelma mahdollistaa liikennejärjestelmän kehittämistarpeiden ennakoinnin. Kaupunkistrategian mukaan liikenneinvestoinneilla huolehditaan koko liikennejärjestelmän toimivuudesta. Kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Samalla huolehditaan kaikkien liikennemuotojen kehittämisestä ja elinkeinoelämän edellyttämän liikenteen kilpailukyky turvataan.

Kaupunkistrategiassa on asetettu tavoitteeksi, että yleiskaavan toteuttamisen suunnittelu aloitetaan Vihdintien bulevardista. Alueen pikaratiikan suunnittelu etenee päätösvaiheeseen valtuustokauden aikana. Tuusulanväylän bulevardin suunnittelua viedään eteenpäin. Malmin pikaratiikan toteuttamisen edellytykset selvitetään. Keskustan raitiotieverkko ja Kalasataman raitiotiesuunnitelman toteutus etenee. Helsinkiin rakentuvien uusien aluekokonaisuuksien ohella tehostetaan täydennysrakentamista.

Kaupunkistrategian mukaan investointeja ohjaa kannattavuus ja oikea-aikaisuus. Yleiskaavan toteuttamisohjelmassa esitettyjen hankkeiden suunnittelun aikataulutusta tulee täsmentymään suunnittelutiedon lisääntyessä.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman rakentamismahdollisuudet sijoittuvat merkittävilta osin kaupungin 10-vuotisen investointiohjelmakauden jälkeiselle ajalle. Niiltä osin kuin ne sijoittuvat 10-vuotisen investointiohjelman kaudelle, ne tuovat investointitarpeita näkyviksi. Muilta osin toteuttamisohjelma luo edellytyksiä pidemmän aikavälin investointitarpeiden arvioimiseksi.

Toteuttamisohjelman tuottaman tiedon avulla on mahdollista yhteistyössä rytmittää 10-vuotiskauden rakennustuotannon edellyttämää asemakaavoitusta siten, että kaupungin tavoitteiden kannalta edullisimpien alueiden suunnittelu voidaan priorisoida.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman tietopohjana on suunnittelu- ja selvitystöitä, joita taustoittavat Liite 1:ssä esitetyt aluekokonaisuudet ja arviointinäkökulmat. Valmisteluun liittyen on laadittu raitioteiden toteutavuusselvitys sekä kaupunkibulevardien tavoitelähtöinen ilmanlaatu-

selvitys. Kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmää on arvioitu omana erillisenä työnään.

Jotta suunnittelun vaiheistus on voitu laatia, on yleiskaavan aluevarausten toteuttamisen taloudellisia vaikutuksia arvioitu. Tällä mahdollistetaan kohteiden suunnittelun priorisointia kaupungin tavoitteiden kannalta kokonaistaloudellisesti. Lisäksi on arvioitu sosioekonomisesti tasapainoisen kaupunkirakenteen kehittämisen edellytyksiä. Kattava paikkatietodata mahdollistaa yleiskaavan tietoaineistojen hyödyntämisen kaupungin eri toimijoiden tarpeisiin.

Kokouksessa on läsnä asiaa esittelemässä yleiskaavapäällikkö Rikhard Manninen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleiskaavan toteutusohjelma, päivitetty KYLK 12.12
- 2 Yleiskaavan toteutusohjelma_liite 1 Aluekokonaisuudet ja tarkastelunäkökulmat
- 3 Yleiskaavan raitioteiden toteutettavuusselvitys
- 4 Tavoitelähtöisiä keinoja hyvän ilmanlaadun varmistamiseksi kaupunkibulevardeilla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.05.2018 § 370

HEL 2016-012011 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

28.05.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti käsitellä kansliapäällikön 14. esityksen kokouksen toisena asiana.

Asian aikana kuultavana oli yleiskaavapäällikkö Rikhard Manninen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.12.2017 § 266

HEL 2016-012011 T 00 01 01

Hankenumero 5304_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- että yleiskaavan toteuttamisohjelma hyväksytään Helsingin uuden yleiskaavan mukaisen maankäytön jatkosuunnittelun aikataulutuksen pohjaksi kuitenkin niin, että Rastilan nykyisen leirintäalueen alueen toteuttaminen siirretään toteuttamisohjelman II-vaiheeseen.
- että yleiskaavan toteuttamisohjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Malmin pikaratikka Viiman aikaistamista priorisoidaan 1. vaiheen aikataulutuksessa.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, että yleiskaavan toteuttamisohjelmaa tarkistetaan tarvittavilta osin vuosittain kaupunkiympäristön toimialan toiminnan suunnittelun yhteydessä.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta päätti

- että tiederatikan ensimmäisen vaiheen toteuttamista välille Viikki-Meilähti tutkitaan siinä vaiheessa, kun Malmin ja Kalasataman raitiotiet ovat valmistuneet.

- että toteuttamisohjelman ensimmäisen vaiheen täydennysrakentamisen painopisteiden joukossa suunnitellaan myös täydennysrakentamista kantakaupungin alueella.
- että yleiskaavan ensimmäisen vaiheen jatkosuunnitteluun liittyen tehdään tarvittavat luontoinventoinnit ja turvataan arvokkaat luontokohteet. Jatkosuunnittelussa luodaan edellytykset sille, että virkistys- ja viherverkoston investoinnit voidaan toteuttaa samassa yhteydessä muun kaupunkirakenteen toteuttamisen kanssa.

Käsittely

12.12.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle yleiskaavan toteuttamisohjelman hyväksymistä Helsingin uuden yleiskaavan mukaisen maankäytön jatkosuunnittelun aikataulutuksen pohjaksi kuitenkin niin, että Rastilan nykyisen leirintäalueen alueen toteuttaminen siirretään toteuttamisohjelman II-vaiheeseen.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jape Lovénin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta päättää

- että tiederatikan ensimmäisen vaiheen toteuttamista välille Viikki-Meilahti tutkitaan siinä vaiheessa, kun Malmin ja Kalasataman raitiotiet ovat valmistuneet.

- että toteuttamisohjelman ensimmäisen vaiheen täydennysrakentamisen painopisteiden joukossa suunnitellaan myös täydennysrakentamista kantakaupungin alueella.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Samalla kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle,

että Malmin pikaratikka Viiman aikaistamista priorisoidaan 1. vaiheen aikataulutuksessa.

Kannattaja: Silvia Modig

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Samalla kaupunkiympäristölautakunta huomauttaa, että kaikkien alueiden osalta liikenneinvestoinnit on tärkeä ajoittaa yhdessä asuntorakentamisen kanssa.

Kannattaja: Silvia Modig

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle toteuttamishojelman hyväksymistä Helsingin uuden yleiskaavan mukaisen maankäytön jatkosuunnittelun aikataulutuksen pohjaksi kuitenkin niin, että Tuusulanväylän bulevardisointi toteutetaan vasta, kun kokemukset Vihdintien bulevardisoinnin toteutumisesta on analysoitu ja voitu hyödyntää suunnittelussa.

Kannattaja: Sirpa Asko-Seljavaara

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta päättää

- että yleiskaavan ensimmäisen vaiheen jatkosuunnitteluun liittyen tehdään tarvittavat luontoinventoinnit ja turvataan arvokkaat luontokohteet. Jatkosuunnittelussa luodaan edellytykset sille, että virkistys- ja viherverkoston investoinnit voidaan toteuttaa samassa yhteydessä muun kaupunkirakenteen toteuttamisen kanssa.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Malmin lentokentän asuntorakentaminen siirretään aikaisintaan vaiheeseen 2.

Kannattaja: Atte Kaleva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mai Kivelän vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äännet: 9

Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mai Kivelän vastaehdotuksen äänin 4 - 9.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Atte Kalevan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mai Kivelän vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 4

Eveliina Heinäluoma, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig

Tyhjä: 1

Tuomas Rantanen

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 4 (1 tyhjä).

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Anni Sinnemäen, Mai Kivelän ja Jape Lovénin vastaehdotusten mukaan muutetun ehdotuksen.

28.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Rikhard Manninen, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 310 37160
rikhard.manninen(a)hel.fi

Christina Suomi, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37321
christina.suomi(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Mikko Jääskeläinen, erityisasiantuntija, puhelin: 310 37449
mikko.jaaskelainen(a)hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

04.06.2018

Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Heikki Hälvä, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.05.2017 § 219

HEL 2016-012011 T 00 01 01

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti merkitä tiedoksi uuden yleiskaavan toteuttamisohjelman lyhyen aikavälin painopisteet yhtenä vaihtoehtona.

Lautakunta korosti,

- että painopisteet määritetään valtuuston strategiatyön pohjalta.
- että kaupunginvaltuuston yleiskaavakäsittelyssä hyväksymät ponnet tulee ottaa jatkosuunnittelussa huomioon.

Käsittely

09.05.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Eija Loukoila: Lisäksi lautakunta korostaa, että kaupunginvaltuuston yleiskaavakäsittelyssä hyväksymät ponnet tulee ottaa jatkosuunnittelussa huomioon.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä jäsen Loukoilan tekemän ja puheenjohtaja Rautavan kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Päätösehdotus muutetaan kuulumaan seuraavasti: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää merkitä tiedoksi uuden yleiskaavan toteuttamisohjelman lyhyen aikavälin painopisteet yhtenä vaihtoehtona. Lautakunta korostaa, että painopisteet määritetään valtuuston strategiatyön pohjalta.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä puheenjohtaja Rautavan tekemän ja jäsen Lovénin kannattaman vastaehdotuksen.

25.04.2017 Pöydälle

13.12.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

29.11.2016 Pöydälle

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

§ 409

Asuntokortteleiden varaaminen laatu- ja hintakilpailua varten (Laajasalo, Kruunuvuorenranta korttelit 49288 ja 49289)

HEL 2018-003161 T 10 01 01 00

Päätös

A

Kaupunginhallitus päätti varata Laajasalon Kruunuvuorenrannassa sijaitsevat liitekartasta 1 ilmenevät asuinkerrostalojen korttelit 49288 ja 49289 sekä niitä palvelevat yhteispihatontit luovutettavaksi erikseen pidettävän laatu- ja hintakilpailun perusteella.

B

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunkiympäristölautakunnan:

- päättämään kilpailun ehdoista ja järjestämään kilpailun sekä
- päättämään kilpailun perusteella korttelien varauksensaajasta / varauksensaajista ja varausten ehdoista.

Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että kilpailualueeseen kuuluvat asuinkerrostaloja palvelevat yhteispihatontit luovutetaan asuinkerrostalotonttien toteuttajille. Siten yhteispihatontteja ei luovuteta Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy:n toteutettaviksi ja hallinnoitaviksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Sijaintikartta ja kartta kilpailualueesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Laajasalon Kruunuvuorenrannassa sijaitsevia asuinkerrostalojen kortteleita 49288 ja 49289 koskeva varausmenettely sisältää sekä laatu- että hintakilpailun. Kortteleihin tulee toteuttaa sekä vapaarahoitteista ja sääntelemätöntä omistusasuntotuotantoa että välimuodon tuotantoa (Hitas tai asumisoikeus).

Kortteleiden yhteenlaskettu asuinrakennusoikeus on yhteensä 17 400 k-m². Alueelle tulee lisäksi toteuttaa myös jonkin verran liiketilaa.

Laatu- ja hintakilpailun käytännön järjestelyistä huolehtii kaupunkiympäristön toimialan maankäytön ja kaupunkirakenteen tontit -yksikkö.

Voimassa oleva asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava nro 12130 (Kruunuvuorenranta, Haakoninlahti 2), joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.10.2013 § 362 ja tullut lainvoimaiseksi 22.11.2013. Asuntotontit kuuluvat asemakaavan mukaan asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK). Niille on osoitettu asuinkerrosalaa yhteensä 17 400 k-m². Kilpailualueeseen kuuluu asumista palvelevat yhteiskäyttöisen korttelialueen tontit (AH) 49288/1 ja 49289/1.

Varaus kilpailuun

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen. Vakiintuneen käytännön mukaan tontinvaraukset kilpailuihin on tehty niin sanotun yleisen tontinvarauskierroksen yhteydessä.

Haakoninlahti 2:ssa sijaitsevien kortteleiden varaaminen kilpailua varten on tarpeen tehdä ennen yleisen varauskierroksen käsittelyä. Yleinen varauskierros käsitellään todennäköisesti vasta alkusyksystä 2018.

Kaupunkiympäristölautakunta oikeutetaan varauksen yhteydessä päättämään laatu- ja hintakilpailun ehdoista ja järjestämään kilpailu sekä päättämään kilpailun perusteella korttelien varauksensaajasta/varauksensaajista sekä varausten ehdoista. Näin Haakoninlahti 2 aluetta koskeva kilpailu saadaan käyntiin mahdollisimman nopealla aikataululla kaupunginhallituksen varauspäätöksen jälkeen. Tällä edistetään myös Kruunuvuorenrannan tonttien varaustilannetta, joka tällä hetkellä on vähäinen. Kilpailuohjelma on oheismateriaalissa.

Yhteispihatontit

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupunginhallitus on 12.6.2014 § 568 päättänyt perustaa Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy -nimisen osakeyhtiön. Yhtiöjärjestyksen mukaan Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy omistaa, vuokraa, luovuttaa, hallitsee, ylläpitää ja uudistaa Kruunuvuorenrannan alueen yhteispihatontteja.

Lähtökohtana oli, että alueen yhteispihatontit olisivat koko alueen, kaikkien Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy:n osakaskiinteistöjen (asuntotonttien) käytössä. Siten palveluyhtiö olisi se taho, joka vuokraisi ja toteuttaisi kaikki yhteispihatontit sekä luovuttaisi niiden käyttöoikeuden kaikille osakaskiinteistöille.

Kruunuvuorenrannassa yhteispihatontteja on kuitenkin kaavoitettu vain Haakoninlahti 1:n ja Haakoninlahti 2:n alueelle. Yhteispihatontit eivät sijaintinsa ja vähäisen määränsä vuoksi tule olemaan koko Kruunuvuorenrannan projektialueen asukkaiden käytettävissä samaan tapaan kuten esimerkiksi Kalasatamassa.

Lisäksi yhteispihatonttien toteuttaminen ja yhteensovittaminen Haakoninlahti 1:ssä on osoittautunut haasteelliseksi niiden alapuolisten pysäköintihallien toteuttamisen kanssa, sillä pysäköintihallien suunnittelu, rakentaminen ja hallinnoiminen kuuluu yhteispihatontteja ympäröiville asunto-osakeyhtiölle. Samaa aluetta on siten ollut suunnittelemassa kaksi toisistaan erillistä toimijaa.

Edellä mainittujen syiden vuoksi on tarkoituksenmukaista, että Haakoninlahti 2:n yhteispihatontit kilpailualueen kortteleissa 49288 ja 49289 luovutetaan toteutettavaksi mainittujen kortteleiden asuntotonttien toteuttajille.

Palveluyhtiön hallitus on käsitellyt asian kokouksessaan 28.1.2018 ja puoltaa tätä toimintamallia.

Kilpailun arvioitu aikataulu

Laatu- ja hintakilpailu on tarkoitus aloittaa heti varauspäätöksen jälkeen. Kilpailuaika päättyisi arviolta syyskuussa 2018, jolloin lopullisesta varauksesta voitaisiin päättää arviolta vuoden 2018 lopussa tai vuoden 2019 alussa.

Laatu- ja hintakilpailun pääpiirteet

Kilpailumuoto on uusi siinä mielessä, että siinä yhdistetään laatu- ja hintakilpailu. Aiemmin tontinvarauskilpailut ovat keskittyneet laatuun, jolloin mahdolliset myyntihinnat on määritelty ulkopuolisen arvioijan lausunnon perusteella. Toisaalta hintakilpailuissa ei ole voitu vaikuttaa samalla tavalla laatuun ja sisältöön kuin varsinaisissa laatukilpailuissa.

Uusi kilpailumuoto on kannattava paitsi sen vuoksi, että siinä voidaan yhdistää laatu ja hinta, myös siitä saatavien kokemusten vuoksi.

Kilpailu on suunnattu kahden tai useamman erillisen toimijan muodostamille hakijaryhmille. Hakijaryhmien tulee laatia suunnitelma, joka soveltuu muokattavaksi kumpaankin kortteliin. Korttelit 49288 ja 49289 eivät siten ole erillisiä hakualueita, joista kilpailijat hakumenettelyyn osallistuessaan voisivat valita. Kaupunki valitsee kokonaisharkinnan perusteella jatkoon korkeintaan neljä hakijaryhmää, joiden suunnitelmat täyttävät suunnittelutehtävän lähtökohdat ja parhaiten suunnitelmalle asetetut arviointikriteerit. Jatkoon päästäkseen suunnitelman on täytettävä laadun vähimmäistaso. Näin varmistutaan jatkossa olevien suunnitelmien riittävästä laadusta. Jatkoon valitaan korkeintaan neljä parasta suunnitelmaa. Mikäli riittävän laatutason täyttäviä suunnitelmia on vähemmän, voidaan jatkoon valita vähemmän kuin neljä suunnitelmaa. Kilpailijoiden määrä voi siten tämän vaiheen jälkeen olla jokseenkin suppea verrattuna siihen, että kaikki hakijaryhmät pääsisivät jatkoon. Kaupunki antaa tämän jälkeen jatkoon valituille jatkosuunnitteluohjeet.

Hintakilpailu käydään laadullisten ja sisällöllisten suunnitelmien jättämisen, jatkoon valitsemisen ja jatkosuunnitteluohjeiden jälkeen.

Jatkoon valitut antavat kaupungin asettamassa määrääjassa tarjouksensa vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä tuotantona toteutettavien tonttien myyntihinnasta. Myyntihinnalle asetetaan kilpailuohjelmassa vähimmäishinta, jota alittavia tarjouksia ei hyväksytä. Vähimmäishinta perustuu kortteleista laadittuun ulkopuolisenarvioijan arvioon. Näin varmistutaan siitä, että vapaarahoitteisen ja sääntelemättömän tuotannon hinnat ovat lainsäädännön edellyttämällä tavalla käypiä. Kaikki hinnat sidotaan elinkustannusindeksiin ja korotetaan lopullisen kaupan hetkellä indeksin muutoksen mukaisesti. Muutoksesta huomioidaan vain korotus.

Luovutusmuoto

Vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä omistusasuntotuotantona toteutettavat tontit luovutetaan myymällä ja välimuodon tuotantona toteutettavat tontit vuokraamalla pitkäaikaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

04.06.2018

Asia/23

1 Sijaintikartta ja kartta kilpailualueesta

Oheismateriaali

1 Kilpailuohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.05.2018 § 383

HEL 2018-003161 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.05.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 10.04.2018 § 181

HEL 2018-003161 T 10 01 01 00

Ellidankuja / Astridinkuja

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Laajasalon Kruunuvuorenrannassa sijaitsevat liitteestä 1 ilmenevät asuinkerrostalojen korttelit 49288 ja 49289 ja niitä palvelevat yhteispihatontit varattaisiin luovutettavaksi erikseen pidettävän laatu- ja hintakilpailun perusteella.

Lisäksi lautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se oikeuttaisi lautakunnan:

- päättämään kilpailun ehdoista ja järjestämään kilpailun sekä
- päättämään kilpailun perusteella korttelien varauksensaajasta / varauksensaajista ja varausten ehdoista.

B

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se toteaisi seuraavaa:

- Kilpailualueeseen kuuluvat asuinkerrostaloja palvelevat yhteispihatontit luovutetaan asuinkerrostalotonttien toteuttajille. Siten yhteispihatontteja ei luovuteta Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy:n toteutettavaksi ja hallinnoitavaksi.

C

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä liitteenä 2 olevan kortteleita 49288 ja 49289 ja niitä palvelevia yhteispihatontteja koskevan kilpailuohjelman ja oikeuttaa maankäyttö ja kaupunkirakenteen tontit-yksikön (asuntotontit-tiimi) järjestämään kilpailun ja tekemään kilpailuohjelmaan vähäisiä muutoksia, lisäyksiä ja täydennyksiä ehdolla, että kaupunginhallitus päättää varata korttelit 49288 ja 49289 laatu- ja hintakilpailua varten.

Käsittely

10.04.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Kaikkien tonttien osalta luovutus pitkäaikaisena vuokrasopimuksena myynnin sijaan.

Kannattaja: Silvia Modig

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisätään kilpailuehtoihin: Kaikilta kilpailun osallistujilta edellytetään kaupunkistrategian mukaisesti suunnitelma ilmastonmuutoksen torjunnasta osana hankekokonaisuutta.

04.06.2018

Kannattaja: Silvia Modig

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaikkien tonttien osalta luovutus pitkäaikaisena vuokrasopimuksena myynnin sijaan.

Jaa-äännet: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 2

Mai Kivelä, Silvia Modig

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 11-2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kilpailuehtoihin: Kaikilta kilpailun osallistujilta edellytetään kaupunkistrategian mukaisesti suunnitelma ilmastomuutoksen torjunnasta osana hankekokonaisuutta.

Jaa-äännet: 8

Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Jape Lovén, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 4

Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Silvia Modig, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 1

Sirpa Asko-Seljavaara

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 8-4 (1 tyhjä).

27.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Katarina Nordberg, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 31800
katarina.nordberg(a)hel.fi

§ 410

Kaupunginvaltuuston 30.5.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 30.5.2018 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

1-3, 11, Ei toimenpidettä.
13, 16,
18, 23, 27

4 Asiasta tehdään erillinen täytäntöönpanoesitys.

5 Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle sekä ympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle.

6 Tiedoksi HKL:lle.

7-10 Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltaviksi.

12 Asia palautetaan kaupunginkansliaan uudelleen valmisteltavaksi.

14, 15, Asia esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle
17, 19-22, 13.6.2018.
24-26, 28

29-38 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Käsittely

Kansliapäällikkö muutti esitystään siten, että asiasta 4 tehdään erillinen täytäntöönpanoesitys.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginvaltuuston 30.5.2018 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

1-4, 11, Ei toimenpidettä.
13, 16,
18, 23, 27

5 Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle sekä ympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle.

6 Tiedoksi HKL:lle.

7-10 Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltaviksi.

12 Asia palautetaan kaupunginkansliaan uudelleen valmisteltavaksi.

14, 15, Asia esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle
17, 19-22, 13.6.2018.
24-26, 28

29-38 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 411

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 22.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto

- elinkeinojaosto

28.5.2018

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

29.5.2018

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

29.5.2018

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

29.5.2018

- ympäristö- ja lupajaosto

1.6.2018

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

31.5.2018

pelastuslautakunta

29.5.2018

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto

31.5.2018

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

29.5.2018

sosiaali- ja terveystalukunta

- sosiaali- ja terveysjaosto

31.5.2018

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaikaitos

- taloushallintopalveluliikelaikaitos

- työterveysliikelaikaitos

- rakentamispalveluliikelaikaitos

- liikenneliikelaikaitos

31.5.2018

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

04.06.2018

Asia/25

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

keskushallinnon viranhaltijat

- kaupunginkanslia
- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.06.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 405, 406, 407, 408, 409, 410 ja 411 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 401, 402, 403 ja 404 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

04.06.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

04.06.2018

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Paavo Arhinmäki

Reetta Vanhanen

Daniel Sazonov
Poissa: 397 - 398 §:t

Maria Ohisalo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 15.06.2018.